

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

POWIAT ŚWIECKI

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. METODOLOGIA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	5
3. POMOC SPOŁECZNA W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH.....	7
4. CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŚWIECKIEGO.....	9
4.1 PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE ŚWIECKIM	9
4.2 DEMOGRAFIA I PROGNOZA	12
4.3. ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	17
4.4 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE W SFERZE POMOCY SPOŁECZNEJ, PIECZY ZASTĘPCZEJ I NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	21
4.5 PROGRAMY	24
4.5.1. PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA”.....	24
4.5.2. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”	28
4.5.3. PROJEKT „RODZINA W CENTRUM” I KOLEJNE EDYCJE	30
5. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU ŚWIECKIEGO	35
5.1 ANALIZA ANKIET	35
5.2 BEZROBOCIE.....	47
5.3 NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ.....	58
5.4. PRZEMOC W RODZINIE	71
5.5 DZIECKO I RODZINA	82
5.5.1. POMOC SPOŁECZNA W GMINACH.....	82
5.5.2. PIECZA ZASTĘPCZA	87
5.6. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	106
5.7. POMOC DLA UCHODźCÓW	109
5.8. KARTA POLAKA	112
5.9. REPATRIACJA	115
6. ANALIZA SWOT	118
7. OBSZARY, CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁANIA.....	122
8. MONITORING I EWALUACJA	132
9. ZAKOŃCZENIE.....	133
Spis tabel	134
Spis wykresów.....	136
Spis diagramów	137
Spis rysunków	138
Wykaz źródeł.....	138

1. WSTĘP

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. Obowiązek opracowania i realizacji strategii na szczeblu powiatowym wynika z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na mocy którego do zadań własnych powiatu należy *„opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami”*.

Strategia ta powinna zawierać:

- diagnozę sytuacji społecznej;
- prognozę zmian;
- cele strategiczne projektowanych zmian;
- kierunek niezbędnych działań;
- sposoby realizacji strategii;
- ramy finansowe;
- wskaźniki realizacji działań.

Strategia nie musi dotyczyć tylko problemów społecznych, o których mowa w Ustawie o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r., ale powinna obejmować również sprawy, których poruszenie może przyczynić się do poprawy funkcjonowania danej społeczności.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem określającym priorytety w przyszłych działaniach powiatu w zakresie polityki społecznej. Ma ona również pomóc w umocowaniu prawnym konkretnych działań, ma być istotnym ogniwem w hierarchii dokumentów strategicznych zachowując w stosunku do nich pełną kompatybilność i komplementarność.

Celem niniejszego opracowania jest racjonalizacja lokalnej polityki społecznej uwzględniająca potrzeby poszczególnych grup społecznych. W strategii określenie i realizacja celów ma wpływać na organizowaniu życia społecznego w ten sposób, by każdy miał możliwość

realizowania ról społecznych oraz zajmował miejsce na równi z pozostałymi. Przeciwdziała więc ona wykluczeniu społecznemu, umożliwia zaspokajanie potrzeb i realizację interesów.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem zawierającym założenia polityki społecznej uwzględniające kompetencje samorządu powiatowego, bierze pod uwagę przesłanki wynikające z sytuacji panującej na szczeblu gminnym. Dlatego też dokument przygotowany dla powiatu sygnalizuje problemy społeczne występujące w gminach wchodzących w jego skład, zawierając rozwiązania o charakterze systemowym pozostające poza kompetencjami samorządu gminnego.

Strategia w swoich kolejnych częściach przedstawia metodologię jej tworzenia, przedstawia pomoc społeczną w dokumentach strategicznych, charakterystykę powiatu świeckiego m.in. pod względem demografii, zasobów pomocy społecznej, pieczy zastępczej i niepełnosprawności. Kolejną częścią strategii jest diagnoza problemów społecznych, którą rozpoczyna analiza ankiet, danych dotyczących bezrobocia, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie oraz dziecka i rodziny. Strategia określa również identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), co ma swoje odzwierciedlenie znajduje w celach strategicznych i kierunkach działania.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

2. METODOLOGIA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia opracowana została po wnikliwej analizie istniejących zasobów pomocy społecznej, sytuacji na lokalnym rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, danych dotyczących sytuacji społeczno-demograficznej mieszkańców. Zamieszczone dane pochodzą, m.in. z Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Świeciu, Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Świeckiego, Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Świeciu, Komendy Powiatowej Policji w Świeciu, Prokuratury Rejonowej w Świeciu oraz Sądu Rejonowego w Świeciu.

Analizą objęto sprawozdania i opracowania, na podstawie których dokonano oceny ogólnej sytuacji społecznej w powiecie, a następnie identyfikacji głównych problemów społecznych.

W celu wyodrębnienia najważniejszych problemów społecznych mieszkańców powiatu świeckiego wykorzystano dodatkowo wyniki z badań przeprowadzonych za pomocą ankiety.

W pracach nad przygotowaniem dokumentu uczestniczył Zespół do spraw opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025, powołany przez Starostę Świeckiego Zarządzeniem nr 43/20 z dnia 27 lipca 2020 roku, w składzie:

- 1) Franciszek Koszowski – Wicestarosta Świecki
- 2) Dariusz Woźniak – Skarbnik Powiatu Świeckiego
- 3) Iwona Manys – Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Pomocy Społecznej i Polityki Prorodzinnej
- 4) Ryszard Pacek – Członek Zarządu Powiatu Świeckiego
- 5) Członkowie Komisji Zdrowia, Pomocy Społecznej i Polityki Prorodzinnej:
 - a) Grzegorz Goral
 - b) Urszula Kempieńska- Czerwińska
 - c) Stanisława Kuffel
 - d) Marek Mazurek
 - e) Roman Witt
- 6) Violetta Antkowska – Dyrektor Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Bąkowie
- 7) Zbigniew Blaurok – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Gołuszycach
- 8) s. Lilianna Gałkowska – Dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej dla Dziewcząt w Topolnie
- 9) s. Aleksandra Lisiak – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Świeciu
- 10) Tadeusz Rezmer – Prezes Towarzystwa Wspierania Osób Niepełnosprawnych w Świeciu,

prowadzącego Warsztat Terapii Zajęciowej w Świeciu

- 11) Marcin Tylman – Prezes Fundacji Aktywizacji i Integracji w Nowem, prowadzącej Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowem
- 12) Karolina Gapska – Kostrzewa – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu
- 13) Karolina Kasica – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu
- 14) Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu:
 - a) Joanna Kowalska – p.o. Kierownik działu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych i pozyskiwania środków z funduszy krajowych i unijnych,
 - b) Judyta Wiza – Inspektor ds. rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych i współpracy z organizacjami samorządowymi,
 - c) Anna Fenske - Kierownik działu pomocy społecznej, pieczy zastępczej i interwencji kryzysowej
 - d) Iwona Nikczyńska - psycholog
 - e) Ada Mazurek –pracownik socjalny,
 - f) Marzena Lonser – pracownik socjalny
 - g) Natalia Łukaszewicz – młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

ETAPY POWSTAWANIA STRATEGII

Etapy powstawania strategii:

1. Powołanie zespołu do spraw opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025.
2. Opracowanie diagnozy problemów społecznych występujących w gminach powiatu i w Powiecie Świeckim.
3. Ustalenie obszarów interwencji, celów strategicznych i kierunków działań.
4. Opracowanie projektu strategii oraz przeprowadzenie konsultacji z właściwymi gminami.
5. Przygotowanie ostatecznej wersji strategii uwzględniającej rezultaty przeprowadzonych konsultacji.

3. POMOC SPOŁECZNA W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH

Strategia powiatu świeckiego na lata 2021-2025 jest zgodna z dokumentami strategicznymi regulującymi działania w przedmiotowym zakresie na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Tabela 1. Zestawienie dokumentów strategicznych będących podstawą niniejszej strategii.

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa dokumentu</i>
POZIOM EUROPEJSKI	
1	Europa 2020, Zrównoważona Europa 2030
POZIOM KRAJOWY	
2	Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021
3	Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021
4	Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020
5	Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022
POZIOM REGIONALNY	
6	Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+
7	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
8	Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko – Pomorskiego do roku 2030
9	Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2026
POZIOM LOKALNY	
10	Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Świeckiego
11	Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie świeckim na lata 2021-2023

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

12	Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025
13	Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w powiecie świeckim
14	Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2019-2021
15	Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022

Ważnym elementem w funkcjonowaniu pomocy społecznej jest Strategia Deinstytucjonalizacji, nad którą obecnie pracują między innymi Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Opracowywana Strategia na czele , aby osoby z niepełnosprawnością mogły cieszyć się samodzielnością swoim miejscu zamieszkania. Resort rodziny rozwija usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w środowisku lokalnym. Celem Strategii Deinstytucjonalizacji jest przede wszystkim odchodzenie od wielkich instytucji na rzecz form kameralnych, rodzinnych i środowiskowych. Preferowane są rozwiązania zapewniające różne formy opieki , najbliżej środowiska danej osoby.

4. CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŚWIECKIEGO

4.1 PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE ŚWIECKIM

Powiat świecki geograficznie jest położony na pojezierzu południowo-pomorskim i w Dolinie Dolnej Wisły.

Administracyjnie ziemie te stanowią północną część województwa kujawsko-pomorskiego.

Powiat Świecki jest jednym z 19 powiatów ziemskich w województwie Kujawsko Pomorskim. Powiat Świecki graniczy z: powiatami województwa kujawsko-pomorskiego: bydgoskim, chełmińskim, Miastem Grudziądz, grudziądzkim, tucholskim oraz z powiatami województwa pomorskiego: kwidzyńskim, tczewskim, starogardzki.

Obszar powiatu świeckiego obejmuje 11 gmin, w tym 2 gminy miejsko-wiejskie i 9 gmin wiejskich. W skład powiatu wchodzi gminy: Świecie, Nowe (gminy miejsko-wiejskie); Bukowiec, Dragacz, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Osie, Pruszcz, Świekatowo, Warlubie (gminy wiejskie).

Powierzchnia powiatu wynosi 1474 km², co plasuje go na pierwszym miejscu wśród wszystkich powiatów ziemskich województwa. Najmniejszą powierzchnię spośród wszystkich gmin tworzących powiat ma gmina Świekatowo (64 km²), a największą gmina Osie (210 km²).

Rysunek 1. Powiat świecki na tle województwa kujawsko – pomorskiego.

Źródło: <http://ktpzg.pttk.pl/otp/miejscowosci.php?woj=2>

Rysunek 2. Gminy wchodzące w skład powiatu świeckiego.

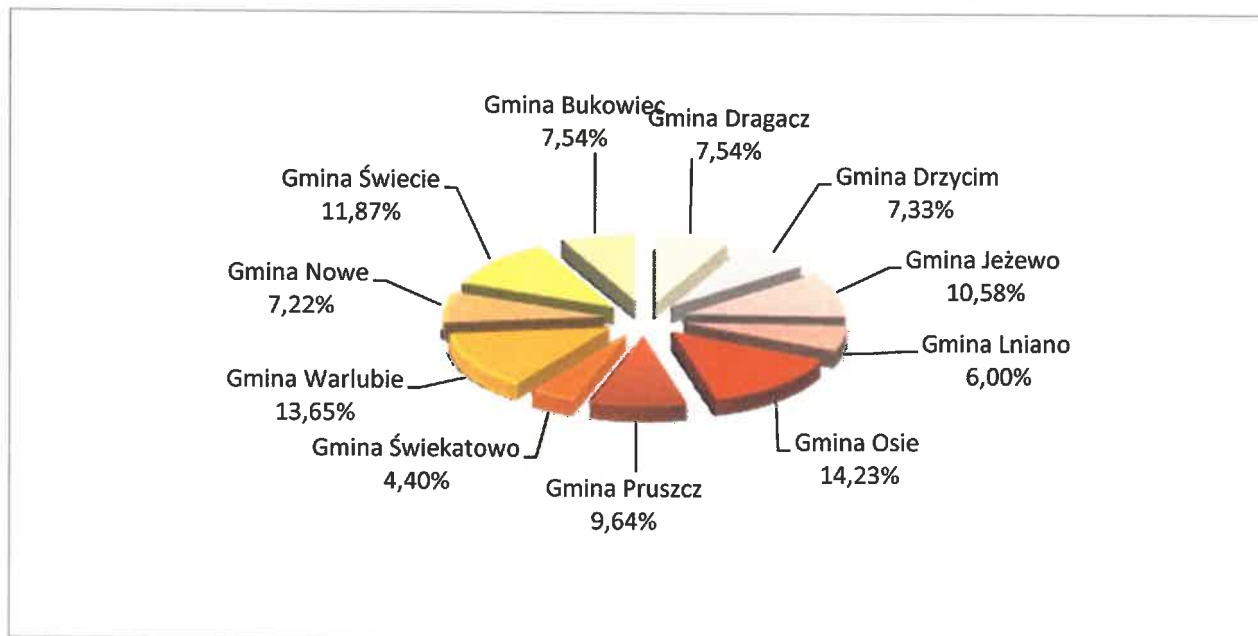

Źródło: <https://pomorska.pl/ranking-powiat-swiecki/ar/7231086>

Na powiat świecki terytorialnie składa się 11 gmin: 2 gminy miejsko – wiejskie: Świecie i Nowe oraz 9 gmin wiejskich: Bukowiec, Dragacz, Drzycim, Jeżewo, Lniano, Osie, Pruszcz, Świekatowo i Warlubie.

Diagram 1. Procentowy udział gmin w ogólnej powierzchni powiatu świeckiego.

Źródło: GEOD-02- Starostwo Powiatowe w Świeciu

Na terenie Powiatu znajduje się bardzo ważny węzeł komunikacyjny:

- Autostrada A1 (Gdańsk – Warlubie – Nowe Marzy – Toruń – Łódź – Katowice – Gorzyczki granica państwa z Czechami)
- Droga ekspresowa S5 (5) (Nowe Marzy – Świecie – Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – Lubawka granica państwa z Czechami)
- Droga krajowa nr 16 (Dolna Grupa – Grudziądz – Łasin – Iława – Olsztyn – Ełk – Augustów – Ogrodniki granica państwa z Litwą)
- Droga krajowa nr 91 (Gdańsk – Nowe – Świecie – Toruń – Łódź – Częstochowa)

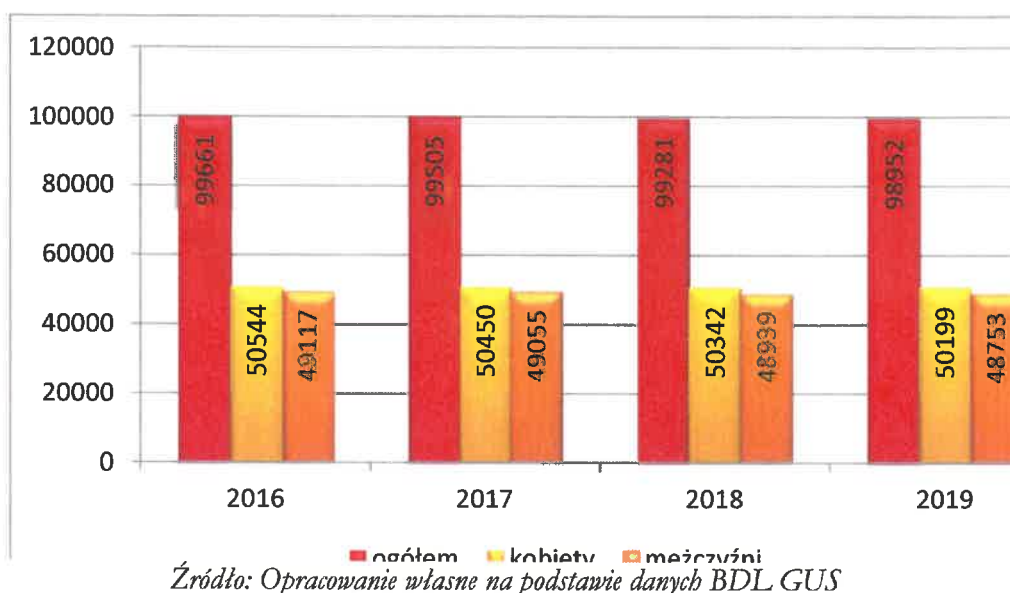
W strukturze gospodarki powiatu świeckiego dominują branże – spożywcza, drzewna, transportowa oraz budowlana. Występuje przewaga małych i średnich przedsiębiorstw przetwórczych i usługowych. Znaczna część terenów powiatu przeznaczona jest pod produkcję rolną.

4.2 DEMOGRAFIA I PROGNOZA

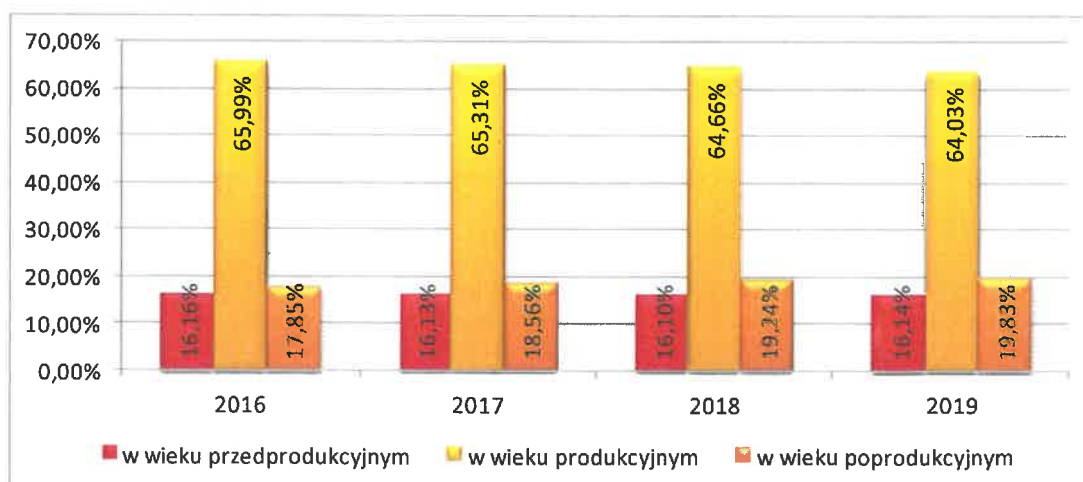
Obszar powiatu świeckiego na koniec 2019 roku zamieszkiwało ogółem 98 952 osób (w tym: 50 199 kobiet i 48 753 mężczyzn). Gęstość zaludnienia obszaru wynosiła 67 osób/km² i była niższa niż średnia gęstość zaludnienia w województwie (115 osób//km²).

Wykres 1. Liczba ludności powiatu świeckiego według struktury płci w latach 2016-2019

Na terenie powiatu świeckiego na koniec 2019 roku ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 16,14% ogółu mieszkańców (15 968 osób), 64,03% osoby w wieku produkcyjnym (63 362 osoby), a 19,83% osoby w wieku poprodukcyjnym (19 622 osoby).

Wykres 2. Udział ludności powiatu świeckiego według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2016-2019

Struktura wiekowa mieszkańców powiatu świeckiego w analizowanym okresie czasu nie uległa znaczącym zmianom, widoczny jest natomiast ogólny, niekorzystny z punktu widzenia gospodarki powiatu, województwa i kraju, trend polegający na wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Sytuacja na terenie powiatu świeckiego, dotycząca zmiany struktury wiekowej, jest tożsama z sytuacją dla całego kraju i świadczy o występowaniu zjawiska starzenia się społeczeństwa.

Tabela 2. Dynamika zmian liczby ludności powiatu świeckiego w latach 2016-2019

EKONOMICZNE GRUPY WIEKOWE	2016	2017	2018	2019	DYNAMIKA ZMIAN
w wieku przedprodukcyjnym	19 191	19 064	15 980	15 968	-16,8%
w wieku produkcyjnym	62 683	61 974	64 199	63 362	1,1%
w wieku poprodukcyjnym	17 787	18 467	19 102	19 622	10,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Prognoza liczby ludności do 2040 roku wskazuje, że liczba mieszkańców powiatu świeckiego będzie się systematycznie zmniejszała. Przewiduje się, że do 2040 roku nada będzie wzrastał odsetek osób starszych przy jednoczesnym spadku odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym. Dla porównania do 2040 roku na terenie powiatu świeckiego liczba osób starszych wzrośnie o ponad 30%, tj. 5 tysięcy, a na terenie województwa kujawsko – pomorskiego szacuje się, że liczba seniorów zwiększy się o ponad 17%, tj. 66 tysięcy.

Dodatkowo, należy przypuszczać, że trwanie życia będzie się sukcesywnie wydłużało, sprzyjając tym samym zwiększeniu zarówno liczby, jak i odsetka ludności w starszym wieku w ogólnej populacji nie tylko województwa kujawsko – pomorskiego, ale i całego kraju.

Zauważalna jest również sama zmiana modelu rodziny. Osoby młode są coraz bardziej mobilne, coraz częściej występują gospodarstwa 1-osobowe. Wobec powyższej sytuacji zwiększa się liczba gospodarstw domowych z osobami starszymi, w tym mieszkającymi samotnie. Biorąc pod uwagę prognozy struktury ludności- w perspektywie najbliższych kilkunastu lat zjawisko to nasili się.

Mając na uwadze znaczący wzrost seniorów, należy także liczyć się z poważnym narastaniem problemu samodzielnej egzystencji tej grupy wiekowej, a szczególnie wśród osób starszych wymagających pomocy (opieki, leczenia, rehabilitacji).

Należy więc oczekiwać, że zmiany w strukturze wiekowej ludności przyczynią się min. do wzrostu popytu na usługi zdrowotne i opiekuńcze.

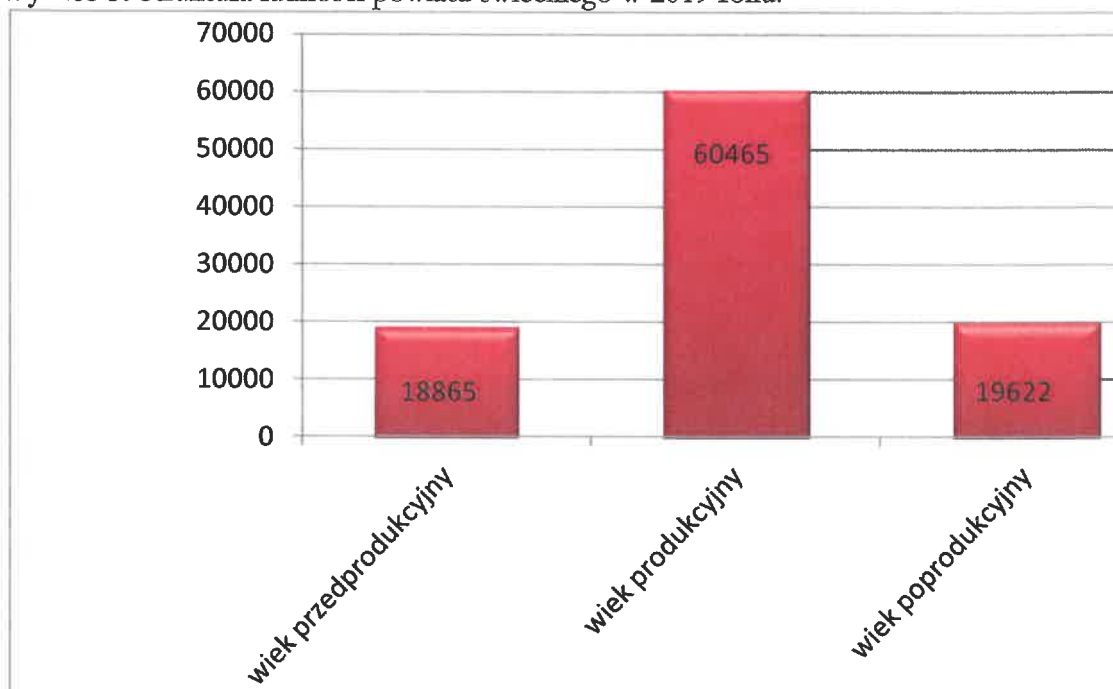

Tabela 3. Prognoza liczby ludności powiatu świeckiego wraz z udziałem ludności w ekonomicznych grupach wiekowych w latach 2020, 2025, 2030, 2035, 2040

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040
powiat świecki- ogółem	99 820	99 392	98 490	97 084	95 247
w wieku przedprodukcyjnym (%)	18,8	18,1	16,7	16,0	15,5
w wieku produkcyjnym (%)	63,2	61,8	61,9	62,0	61,8
w wieku poprodukcyjnym (%)	18,2	20,2	21,4	22,0	22,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres 3. Struktura ludności powiatu świeckiego w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

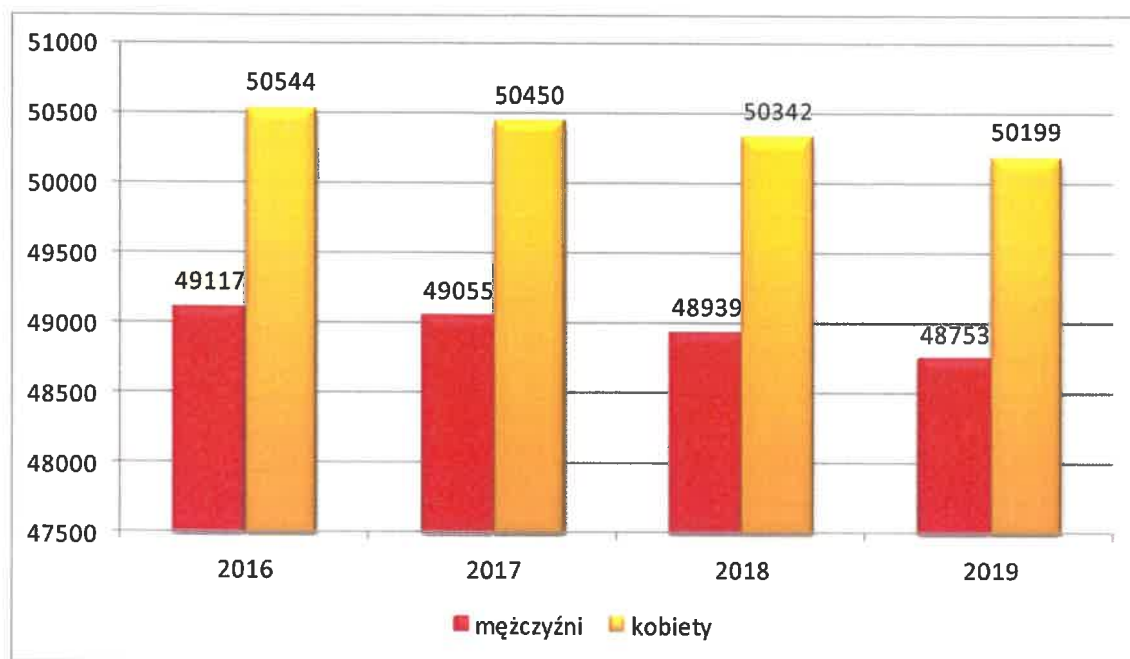
Tabela 4. Struktura płci i wieku ludności w powiecie świeckim w 2019 roku.

Wiek	Kobiety	mężczyźni
0-2	1427	1497
3-6	1998	2017
7-12	3269	3615
13-15	1533	1562
16-19	1960	1989
20-24	2883	3012
25-34	6904	7344
35-44	7792	8017
45-54	6241	6390
55-64	6931	6626
65 i więcej	9261	6684

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

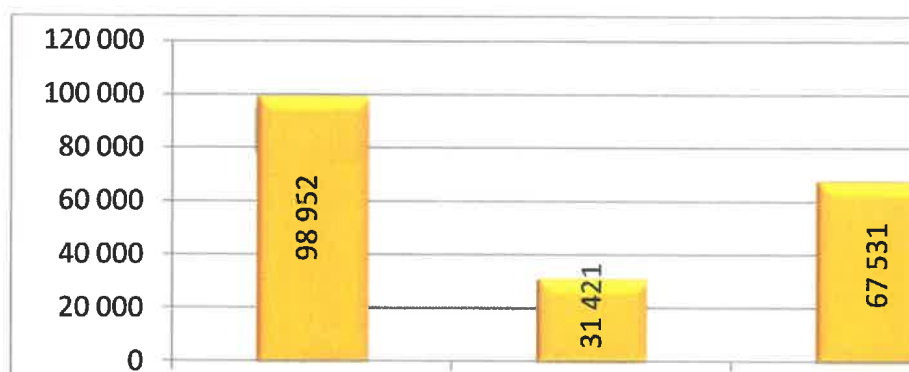

Wykres 4. Liczba ludności w powiecie święckim w latach 2016 - 2019 z podziałem na płeć.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 5. Liczba ludności w powiecie święckim zamieszkujących tereny wiejskie i miejskie w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największy odsetek ludności zamieszkiwał obszar wiejski powiatu święckiego – 68,25 %, natomiast na terenie miast (Święcie i Nowe) zamieszkiwało 31,74 % ludności.

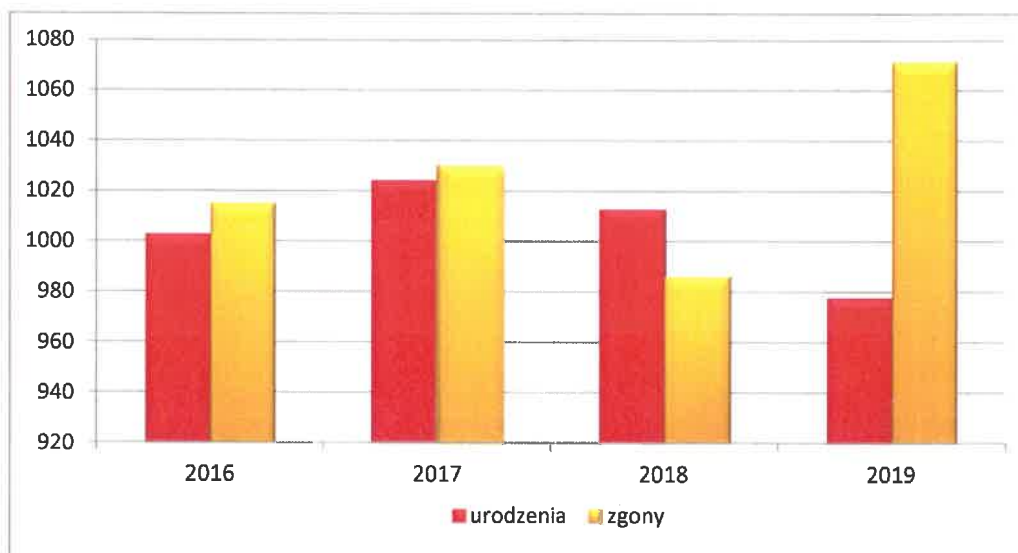

Tabela 5. Stan ludności w powiecie świeckim w latach 2016-2019.

wyszczególnienie	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok
ogółem	99661	99505	99281	98952
mężczyźni	49117	49055	48939	48753
kobiety	50544	50450	50342	50199
w wieku przedprodukcyjnym	19191	19064	18980	18865
mężczyźni	9784	9739	9710	9677
kobiety	9407	9325	9270	9188
w wieku produkcyjnym	62683	61974	61199	60465
mężczyźni	33530	33194	32797	32392
kobiety	29153	28780	28402	28073
w wieku poprodukcyjnym	17787	18467	19102	19622
mężczyźni	5803	6122	6432	6684
kobiety	11984	12345	12670	12938

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 6. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2016-2019 w powiecie świeckim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 6. Liczba rodzin z dziećmi do lat 24 pozostającymi na utrzymaniu wg NSP 2011.

Liczba dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu	Liczba rodzin
brak	6 370
1 dziecko	7 708
2 dzieci	5 230
3 dzieci	1 557
4 i więcej dzieci	496

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Prognoza liczby ludności wskazuje, iż liczba ludności będzie sukcesywnie spadać – do 2025 roku spadnie o 0,5%, czyli o 460 osób. Wg danych GUS do 2035 roku liczba ludności zamieszkującej teren powiatu świeckiego spadnie o 2,8%, czyli o 2 768 osób.

Tabela 7. Prognoza liczby ludności.

Osoby w wieku:	2015		2020		2025	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Przedprodukcyjnym	9 437	9 955	9 058	9 704	8 609	9 338
Produkcyjnym	30 112	34 167	29 531	33 536	29 278	32 109
Poprodukcyjnym	11 132	5 101	12 122	5 869	12 677	7 381

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4.3. ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ

Tabela 8. Zasoby pomocy społecznej na terenie gmin Powiatu Świeckiego.

Rodzaj	GMINA
Usługi opiekuńcze	Dragacz, Jeżewo, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz, Świecie, Świekatowo, Warlubie, Drzycim, Bukowiec
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	Dragacz, Drzycim, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz, Świecie, Warlubie, Bukowiec
Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi	Świecie, Nowe
Klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Jeżewo
Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych	Świecie
Ośrodek Integracji i Rehabilitacji	Świecie
Rehabilitacja lecznicza (NZOZ, SPZOZ)	Nowe, Pruszcz, Bukowiec, Osie, Świecie

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Świetlice środowiskowe	Lniano, Nowe, Bukowiec, Pruszcz, Warlubie, Świecie
Terapia dla osób uzależnionych	Lniano, Pruszcz, Świekatowo, Jezewo, Drzycim
Grupy AA	Drzycim, Lniano, Nowe, Pruszcz, Warlubie, Bukowiec
Grupy wsparcia dla osób współuzależnionych	Drzycim, Jezewo, Lniano
Poradnictwo	Jezewo, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz, Świecie, Świekatowo, Warlubie, Drzycim, Bukowiec
Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Dragacz, Drzycim, Jezewo, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz, Świecie, Świekatowo, Warlubie, Bukowiec
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Dragacz, Drzycim, Jezewo, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz, Świecie, Świekatowo, Warlubie, Bukowiec
Klub Seniora	Drzycim, Jezewo, Nowe, Osie, Świecie, Warlubie, Lniano
Klub Seniora bez osobowości prawnej „Pogodna Jesień”	Świekatowo
Uniwersytet III wieku	Świecie, Pruszcz, Drzycim, Lniano, Osie, Świekatowo
Schronisko dla bezdomnych	Świecie
Ogrzewalnia dla bezdomnych/Łaźnia/Pralnia	Nowe
Mieszkania wspieranE	Nowe
Jadłodajnie	Nowe, Świecie
Koło Gospodyń Wiejskich	Osie, Drzycim, Dragacz, Świekatowo, Lniano, Pruszcz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS z terenu powiatu świeckiego.

Na terenie Powiatu Świeckiego usługi opiekuńcze świadczy gmina Dragacz, Jezewo, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz, Świecie, Świekatowo, Warlubie, Drzycim i Bukowiec, natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w gminach: Dragacz, Drzycim, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz, Świecie, Warlubie i Bukowiec. Dla osób z zaburzeniami psychicznymi w gminie Świecie oraz Nowe funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, ponadto w gminie Jezewo działa Klub Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Do rehabilitacji leczniczej mają dostęp mieszkańcy z terenu gmin: Nowe, Pruszcz, Bukowiec, Osie oraz Świecie. W gminie Lniano, Nowe, Bukowiec, Pruszcz, Warlubie oraz Świecie funkcjonują świetlice środowiskowe. Terapia dla osób uzależnionych prowadzona jest w gminie Lniano, Pruszcz, Świekatowo, Jezewo i Drzycim; grupy AA działają na terenie gmin: Drzycim, Lniano, Nowe, Pruszcz, Warlubie, Bukowiec, natomiast grupy wsparcia dla osób współuzależnionych- w gminie Drzycim, Jezewo oraz Lniano. Na terenie każdej gminy z terenu Powiatu Świeckiego funkcjonują Gminne Zespoły Interdyscyplinarne oraz Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Mieszkańcy gminy Jezewo, Lniano, Nowe,

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Osie, Pruszcz, Świecie, Świekatowo, Warlubie, Drzycim i Bukowiec mają zapewnione poradnictwo specjalistyczne. Na terenie Gminy Świecie funkcjonuje Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych oraz Ośrodek Integracji i Rehabilitacji. Klub seniora znajduje się w gminie Drzycim, Jezewo, Nowe, Osie, Świecie, Warlubie oraz Lniano. Gmina Świekatowo natomiast, posiada Klub Seniora „Pogodna Jesień”, lecz jest on bez osobowości prawnej. Na terenie gmin Świecie, Pruszcz, Drzycim, Lniano, Osie, Świekatowo funkcjonuje Uniwersytet III wieku. Z jadalni skorzystać mogą mieszkańcy gminy Nowe oraz Świecie. Na terenie gminy Nowe funkcjonuje również ogrzewalnia, ponadto w budowie znajdują się mieszkania wspierane/chronione. W gminach: Osie, Drzycim, Dragacz, Świekatowo, Lniano oraz Pruszcz swoją działalność prowadzi Koło Gospodyń Wiejskich.

Tabela 9. Zasoby pomocy społecznej Powiatu Świeckiego.

RODZAJ	LICZBA MIEJSC 2020/2021	ORGAN PROWADZĄCY
Dom Pomocy Społecznej w Świeciu	40	Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo prowincja Chełmińsko-Poznańska z siedzibą w Chełmnie
Dom Pomocy Społecznej w Gołuszycach	140	Powiat Świecki
Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczu	49*	Związek Gmin
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Bąkowie	14**	Powiat Świecki
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Bąkowie	8	Powiat Świecki
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 w Bąkowie	10	Powiat Świecki
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza dla Dziewcząt im. Bł. Marii Karłowskiej w Topolnie	14**	Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej
Warsztat Terapii Zajęciowej w Świeciu	30	Towarzystwo Wspierana Osób Niepełnosprawnych w Świeciu
Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowem	25	Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny w Nowem
Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Świeciu – Hostel	7	Powiat Świecki
Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Świeciu – poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, rodzinne, terapeuty uzależnień)	X	Powiat Świecki
Mieszkania Chronione	6***	Powiat Świecki zlecenie zadania z zakresu pomocy społecznej

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Rodziny Zastępcze Zawodowe	26 dzieci (8 rodzin)****	Umowa cywilno-prawna zawarta pomiędzy Starostą a Rodzinami Zastępczymi Zawodowymi
Rodzinny Dom Dziecka Powiatowy Ośrodek Aktywnej Rehabilitacji Społecznej	8 (1 rodzina) 1 (72 szt. sprzętu)	Umowa cywilno-prawna zawarta pomiędzy Starostą a Rodzinnym Domem Dziecka Towarzystwo Wspierania Osób Niepełnosprawnych w Świeciu
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” Sp. z o.o.- Oddział Medycyny Paliatywnej oraz Hospicjum Domowe	X	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” Sp. z o.o.
Dom Seniora „Tucholanka”	29	Joanna Grodzicka na podstawie zgody Wojewody Kujawsko-Pomorskiego na prowadzenie tego typu działalności, wpisana do rejestru pod numerem 5/2015.
Dzienny Dom Opieki Medycznej	15	Hospicjum Dom Sue Ryder w Bydgoszczy (porozumienie gminy Świecie z firmą Pallmed)
Florencja II	74	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Florencja II” Sp. z o.o.
Ośrodek dla Cudzoziemców w Grupie	120	Urząd do Spraw Cudzoziemców w Warszawie
Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem	X	Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu na zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości

Źródło: Opracowanie własne.

* 1 miejsce Powiat Świecki, pozostałe Związek Gmin

** liczba miejsc od dnia 01.01.2021

*** budowa i wyposażenie mieszkań w 2020, funkcjonowanie od roku 2021

**** łącznie w rodzinach zastępczych zawodowych są 24 miejsca, ale 2 dzieci za zgodą rodzin zastępczych jest umieszczona ponad stan.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą. Gmina i powiat, obowiązane zgodnie z przepisami ustawy do wykonywania zadań pomocy społecznej, nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób

fizycznych lub osób prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych. Pomocy nie mogą również odmówić podmioty, którym jednostki samorządu terytorialnego zleciły realizację zadań.

Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują corocznie ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby te obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena zasobów pomocy społecznej obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Przedstawione w niniejszym dziale zasoby pomocy społecznej obrazują z jakiego rodzaju wsparcia mogą korzystać mieszkańcy Powiatu Świeckiego, zarówno na poziomie gminy jak i powiatu. Powyższe, nie oznacza, że funkcjonują instytucje zabezpieczające wszystkie potrzeby oraz że te usługi są dostępne dla każdej osoby, która się o nie ubiega. Rozbieżności pomiędzy możliwościami a potrzebami zostanie omówiona w dalszej części strategii w diagnozie problemów społecznych.

4.4 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE W SFERZE POMOCY SPOŁECZNEJ, PIELICZY ZASTĘPCZEJ I NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Do zasobów powiatu należy zaliczyć organizacje pozarządowe działające w sferze szeroko rozumianej pomocy społecznej: fundacje, stowarzyszenia i organizacje kościelne. Organizacje działają non profit i zorientowane są na podejmowanie różnych inicjatyw na rzecz osób i rodzin wymagających szczególnego wsparcia i pomocy. Powiat zleca zadania z zakresu pomocy społecznej organizacjom pozarządowym.

Tabela 10. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu świeckiego w sferze pomocy społecznej, pieczy zastępczej i niepełnosprawności.

Lp.	Nazwa organizacji	Adres	Sfera
1.	Stowarzyszenie Kociewskie Jeżewianki	ul. Polna 29, 86-131 Jezewo	- pomoc społeczna - niepełnosprawność
2.	Stowarzyszenie Dębowe Zacisze	Brzeźno 11, 86-120 Pruszcz	- pomoc społeczna - niepełnosprawność
3.	Fundacja "Makowo"	ul. Mickiewicza 27, 86-100 Świecie	- niepełnosprawność
4.	Stowarzyszenie Razem dla Świecia	ul. Słowackiego 2A/37, 86-100 Świecie	- pomoc społeczna - niepełnosprawność
5.	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Ze Spektrum Autyzmu "Niebieski Klucz"	ul. Wojska Polskiego 69B/54, 86-100 Świecie	- niepełnosprawność
6.	Stowarzyszenie Nowe Różowe Okulary	ul. Grudziądzka 22, 86-170 Nowe	- pomoc społeczna - niepełnosprawność

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

7.	Świeckie Stowarzyszenie Motocyklistów "Wataha"	ul. Kazimierza Górskiego 19, 86-100 Świecie	- niepełnosprawność
8.	Stowarzyszenie Fotonowiacy	oś. Nadwiślańskie 4A/3, 86-170 Nowe	- niepełnosprawność
9.	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Tęczowe Jutro"	ul. Paderewskiego 5A, 86-105 Świecie	- niepełnosprawność
10.	Ośrodek Integracji i Rehabilitacji	ul. Św. Wincentego 3 86-100 Świecie	- niepełnosprawność
11.	Polski Związek Niewidomych	ul. Wojska Polskiego 139 86-100 Świecie	- niepełnosprawność
12.	Stowarzyszenie Kobiet „AMAZONKI” Ziemi Świeckiej	ul. Sądowa 5 86-100 Świecie	- niepełnosprawność
13.	Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych	Goluszyce 26, 86-120 Pruszcz	- niepełnosprawność
14.	Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju Wsi Sierosław „RAZEM ŁATWIEJ”	Sierosław 31, 86-140 Drzycim	- niepełnosprawność
15.	Towarzystwo Wspierania Osób Niepełnosprawnych	ul. Nadbrzeźna 2A 86-100 Świecie	- niepełnosprawność - pomoc społeczna
16.	Fundacja Aktywizacji i Integracji	ul. Kościuszki 2, 86-170 Nowe	- niepełnosprawność - pomoc społeczna
17.	Fundacja Toskania Kociwska	Bochlin 71, 86-170 Nowe	- niepełnosprawność - pomoc społeczna
18.	Fundacja Lefar	Dubielno 42, 86-131 Jezewo	- niepełnosprawność - pomoc społeczna
19.	Stowarzyszenie Twoja, Moja, Nasza Bajka	Wielkie Stworno 31, 86-134 Dragacz	- niepełnosprawność
20.	Fundacja Na Rzecz Kształcenia i Wychowania „Progress”	ul. Wojska Polskiego 143, 86-100 Świecie	- niepełnosprawność
21.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Świekatowie	ul. Koronowska 7, 86-182 Świekatowo	- niepełnosprawność
22.	Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich Sołectwa w Sulnowie	Sulnowo, 86-100 Świecie	- niepełnosprawność - pomoc społeczna
23.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Mały Komórsk „Swojacy”	Mały Komórsk 52//1, 86-170 Nowe	- niepełnosprawność - pomoc społeczna
24.	Stowarzyszenie Jeździecki Klub Sportowy „Czarna Podkowa – Gródek”	Gródek, 86-140 Drzycim	- niepełnosprawność
25.	Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Spróbujmy Razem” z siedzibą w Warlubiu	ul. Bąkowska 12, 86-160 Warlubie	- niepełnosprawność
26.	Stowarzyszenie Towarzystwo Rozwoju Gminy Drzycim z siedzibą w Gródku	Gródek ul. Sosnowa 4, 86-140 Drzycim	- niepełnosprawność

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KRS

* stan na dzień 31 grudnia 2019 roku

Tabela 11. Wykaz organizacji, którym Powiat Świecki zlecił realizację zadania.

Nazwa organizacji/siedziba	Sfera	Liczba zawartych umów w poszczególnych latach		
		2018	2019	2020
Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo prowincja Chełmińsko-Poznańska z siedzibą w Chełmnie: Dom Pomocy Społecznej ul. Wojska Polskiego 128 86-100 Świecie	pomoc społeczna	1	1	1
Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Topolnie Topolno 45, 86-120 Pruszcz	piecza zastępcza	1	1	1
Fundacja Aktywizacji i Integracji w Nowem: Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Myśliwska 1A, 86-170 Nowe	niepełnosprawność	1	1	1

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Towarzystwo Wspierana Osób Niepełnosprawnych w Świeciu: - Warsztat Terapii Zajęciowej - Powiatowy Ośrodek Aktywnej Rehabilitacji Społecznej ul. Wojska Polskiego 173, 86-100 Świecie*	niepełnosprawność	2	2	2
Stowarzyszenie Kobiet „AMAZONKI” Ziemi Świeckiej ul. Sądowa 5, 86-100 Świecie**, ***	niepełnosprawność	1	1	1
Polski Związek Niewidomych ul. Wojska Polskiego 139, 86-100 Świecie***	niepełnosprawność	3	3	3
Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „SPRÓBUJMY RAZEM” ul. Bąkowska 12, 86-160 Warlubie***	niepełnosprawność	14	16	5
Ośrodek Integracji i Rehabilitacji ul. Św. Wincentego 3, 86-100 Świecie***	niepełnosprawność	1	1	0

Źródło: Opracowanie własne

* zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.) oraz rozporządzeniem oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004 roku (Dz. U. Nr 63, poz. 587 ze zm.)

*** dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Przy Starości Świeckim od 2003 roku działa Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych i pełni funkcję organu opiniodawczo-doradczego. Do głównych zadań PSRds.ON należy:

- ⇒ inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji ich praw,
- ⇒ opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz oceną realizacji tych programów,
- ⇒ opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych

Powiat od 2003 roku również posiada i systematycznie realizuje Program na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie Rehabilitacji Zawodowej, Społecznej oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych.

Corocznie Rada Powiatu Świeckiego uchwała program współpracy Powiatu Świeckiego z organizacjami pozarządowymi. Celem głównym programu jest tworzenie partnerskiej współpracy Powiatu Świeckiego z organizacjami pozarządowymi poprzez cele szczegółowe:

- ⇒ budowanie fundamentów dla rozwoju inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych,
- ⇒ zwiększenie aktywności społecznej,
- ⇒ zaspokajanie szerokiego wachlarza potrzeb społeczności lokalnej,

⇒ podejmowanie działań łączących podmioty realizujące zadania publiczne na rzecz mieszkańców powiatu świeckiego. Współpraca z organizacjami może polegać na:

⇒ wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działania i współdziałania, a w szczególności:

- projekcie budżetu Powiatu i wskazaniu zadań publicznych przewidzianych do realizacji na jego podstawie,

- działalności edukacyjno – informacyjnej dotyczącej możliwości korzystania z unijnych środków finansowych,

⇒ badaniu stanu prawnego i konsultowaniu przygotowywanych projektów prawa miejscowego w zakresie działalności statutowej organizacji pozarządowych,

⇒ tworzeniu w miarę potrzeb wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym,

⇒ informowaniu o możliwościach pozyskiwania środków finansowych na realizację celów statutowych organizacji,

⇒ informowaniu o szkoleniach i warsztatach organizowanych dla organizacji pozarządowych.

Potencjał organizacji pozarządowych to szansa dla całego systemu pomocy społecznej. Organizacje działające na polu pomocy społecznej są w stanie objąć swoim wpływem te grupy osób, których z racji różnych ograniczeń nie są w stanie objąć wyspecjalizowane instytucje pomocy społecznej.

4.5 PROGRAMY

4.5.1. PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA”

Źródło: [https:// domtopraca.pl/czym-jest-opieka-wytchnieniowa/](https://domtopraca.pl/czym-jest-opieka-wytchnieniowa/)

Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w tym zakresie.

Osobista, stała opieka nad dzieckiem lub dorosłą osobą, których niepełnosprawność związana jest z szerokim spektrum problemów zdrowotnych prowadzących do znacznego ograniczenia samodzielności, bardzo często oznacza konieczność wsparcia w prawie każdym elemencie codziennego życia. Członkowie rodzin, opiekunowie muszą podporządkować swój dzienny rozkład zajęć wykonywaniu czynności związanych z opieką i pomocą, co najczęściej oznacza życie w warunkach ciągłego obciążenia psychofizycznego. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z udziału w życiu społecznym, zawodowym, zaniedbuje własne zdrowie czy też inne potrzeby oraz całkowicie rezygnuje z indywidualnych aspiracji.

Zaangażowanie w sprawowanie opieki często utrudnia podejmowanie innych zadań niezbędnych dla funkcjonowania rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego. Co więcej, kondycja zdrowotna osób sprawujących codzienną długotrwałą opiekę z czasem ulega pogorszeniu, co przekłada się na mniejszą skuteczność, a tym samym obniżenie komfortu życia osoby niepełnosprawnej oraz samego opiekuna.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem dla siebie, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej może służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Ważnym aspektem usługi opieki wytchnieniowej jest także wzmocnienie osobistego potencjału członków rodzin, opiekunów zaangażowanych w sposób stały w codzienne wspomaganie osób niepełnosprawnych oraz ograniczenie wpływu na ich kondycję psychofizyczną wiążących się z tym obciążeń. Jest to istotne z uwagi na fakt, iż osoby te są w dużej mierze zdane na własne zasoby ze względu na utrudniony dostęp do specjalistycznego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego oraz wsparcia pozwalającego na podnoszenie swoich umiejętności w zakresie sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

Usługa opieki wytchnieniowej prowadzona była do tej pory w Polsce w bardzo ograniczonym zakresie. Sytuacja uległa zmianie wraz z uruchomieniem programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019. Wcześniej tylko nieliczne jednostki samorządu terytorialnego oferowały pomoc członkom rodzin, opiekunom osób niepełnosprawnych we własnym zakresie lub zlecały świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, np. organizacjom pozarządowym.

Tymczasem usługa tego typu powinna być powszechnie dostępna, a opiekun osoby niepełnosprawnej powinien mieć prawo decydowania o rodzaju pomocy, z której chce skorzystać oraz o sposobie jej udzielenia. Należy podkreślić, że wsparcie w formie usługi opieki wytchnieniowej powinno być udzielane członkowi rodziny lub opiekunowi osoby niepełnosprawnej w czasie i w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne.

Powiat świecki w roku 2019 przystąpił do rządowego programu pod nazwą „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2019.

Celem głównym Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności

– poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej.

W ramach celu głównego wyznaczone są następujące cele szczegółowe:

- 1) wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością ze wskazaniem, o których mowa powyżej oraz osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 2) specjalistyczne poradnictwo tj. wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami niepełnosprawnymi,

- 3) nauka w zakresie pielęgnacji / rehabilitacji i dietetyki członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami niepełnosprawnymi.

Program jest realizowany poprzez świadczenie usługi opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami niepełnosprawnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniami równoważnymi, możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki.

Powiat w ramach programu „Opieka Wytchnieniowa” świadczył usługi polegające na specjalistycznym poradnictwie w zakresie wsparcia psychologicznego, nauki pielęgnacji/rehabilitacji i dietetyki.

Ustalono ogółem limit 20 godzin wsparcia dla jednego członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad dzieckiem/osobą niepełnosprawną. Forma usługi oraz liczba godzin wsparcia została przyznana na podstawie oceny indywidualnych potrzeb zgłaszanych we wniosku przez członków rodziny/opiekunów. Świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach Modułu III odbywało się będzie w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Wsparciem objęto 10 osób niepełnosprawnych (w tym: dla 5 osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz dla 5 osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia). Wsparcie finansowe dla klientów pochodzi ze środków Funduszu Solidarnościowego w 80% i środków własnych powiatu w 20%. Kwota wydatkowana w ramach programu w 2019 roku to 6.000,00 zł (z czego: 4.800,00 zł to środki z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz 2.200,00 zł to środki powiatu świeckiego).

4.5.2. PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”

Źródło: <http://www.pfron.org.pl/pfron/szczegoly/news/projekt-dostepnosc-plus-wchodzi-do-szkol/>

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, zapewnia usługę asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, dedykowaną osobom niepełnosprawnym.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- a) poprawy jakości życia dorosłych osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- b) zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb;
- c) umożliwienia zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne/ kulturalne/ rozrywkowe/ sportowe itp.;
- d) dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego dotyczącego realizacji zadań mających na celu wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Program ma na celu:

- 1) wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, wydawane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.) albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych;
- 2) możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- 3) ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia;

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

- 4) przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności, np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenta w szczególności mogą polegać na pomocy asystenta w:

- a) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/ społeczne/ sportowe itp.);
- b) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne;
- c) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- d) załatwieniu spraw urzędowych;
- e) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- f) korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

Czas trwania usług asystenta:

- a) usługi asystenta mogą być realizowane przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00 – 22:00, w uzasadnionych przypadkach godziny wykonywania usług mogą zostać zmienione;
- b) limit godzin usług asystenta przypadających na 1 uczestnika Programu wynosi nie więcej niż 30 godzin miesięcznie.

Koszt jednej godzinny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystenta nie powinien przekroczyć 30 zł. W ramach Programu wsparcie finansowe wynosi do wysokości 100% kosztów realizacji usług asystenta.

W dniu 19 grudnia 2019 roku została zawarta pomiędzy Wojewodą Kujawsko-Pomorskim a Powiatem Świeckim umowa w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na finansowanie zadania

w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2019-2020. Realizacja programu nastąpiła od 2020 roku i wsparciem objęto 10 osób niepełnosprawnych.

4.5.3. PROJEKT „RODZINA W CENTRUM” I KOLEJNE EDYCJE

W województwie kujawsko-pomorskim, w okresie od 1 lipca 2016 rok Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego realizuje działania związane ze wspieraniem rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez projekty partnerskie pod nazwą „Rodzina w Centrum” i „Rodzina w Centrum 2”.

Źródło: <https://pcpr-swiecie.rbip.mojregion.info/kampania-na-rzecz-rodzicielstwa-zastepczego/>

W imieniu Samorządu Województwa liderem przedsięwzięcia jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, a partnerami są Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie oraz Ośrodki Pomocy Społecznej działające w powiatach grodzkich. Działania te są współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

BENEFICJENCI PROJEKTU:

- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
- 19 Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie
- 4 Ośrodki Pomocy Społecznej w miastach na prawach powiatu

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych.

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług wspierania rodzin naturalnych i zastępczych w województwie kujawsko-pomorskim.

Kto mógł otrzymać wsparcie:

- osoby przebywające w pieczy zastępczej
- osoby opuszczające pieczę zastępczą
- osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą
- osoby w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych i systemie pieczy zastępczej (w tym rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny)
- osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą
- kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej
- osoby prowadzące rodzinny dom dziecka
- dyrektorzy placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego
- wolontariusze
- inne osoby, których udział w projekcie jest niezbędny do skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Centrum Wspierania Rodzin działające w powiecie świeckim w ramach dwóch edycji projektu „Rodzina w Centrum” oraz „Rodzina w Centrum 2” oferowało: specjalistyczne poradnictwo rodzinne pedagogiczne, specjalistyczne poradnictwo rodzinne prawne, specjalistyczne poradnictwo rodzinne psychologiczne, mediacje rodzinne, terapię rodzinną grupową i indywidualną, warsztaty dla rodziców, zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców uczestniczących w warsztatach dla rodziców, wyjazdy edukacyjne, superwizję rodzin zastępczych, warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą, bony edukacyjne dla osób

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

przebywających i opuszczających pieczę zastępczą, warsztaty dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i naturalnych „Moje emocje”, spotkania edukacyjne dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci.

Tabela 12. Liczba zrealizowanych godzin/porad/spotkań i liczba osób objętych wsparciem w ramach projektu „Rodzina w Centrum”

Forma wsparcia	„Rodzina w Centrum”					
	01.10-31.12.2016r.		01.01.-31.12.2017r		01.01-30.06.2018r.	
	Liczba zrealizowanych godzin//porad/warsztatów/spotkań	Liczba osób objętych wsparciem	Liczba zrealizowanych godzin//porad/warsztatów/spotkań	Liczba osób objętych wsparciem	Liczba zrealizowanych godzin//porad/warsztatów/spotkań	Liczba osób objętych wsparciem
Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – psychologiczne	25	16	125	71	80	68
Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – pedagogiczne			120	78	80	71
Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – prawne			100	37	50	15
Superwizja rodzin zastępczych			36	12	24	12
Mediacje rodzinne			36	12	18	13
Terapia rodzinna grupowa i indywidualna			6	2	48	28
Warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie			3	29	2	18
Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców uczestniczących w warsztatach wzmacniających kompetencje rodzicielskie			3	23	2	16
Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą			4	21	2	10
Bony edukacyjne					5	5
Wyjazd edukacyjny 5-cio dniowy wzmacniający więzi i relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi			1	40	1	39
Spotkania dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci			4	102	2	46

Źródło: Opracowanie własne

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 13. Liczba zrealizowanych godzin/porad/spotkań i liczba osób objętych wsparciem w ramach projektu „Rodzina w Centrum 2”

Forma wsparcia	„Rodzina w Centrum 2”					
	01.07-31.12.2018r.		01.01.-31.12.2019r.		01.01.-30.09.2020r.	
	Liczba zrealizowanych godzin//porad/warsztatów/spotkań	Liczba osób objętych wsparciem	Liczba zrealizowanych godzin//porad/warsztatów/spotkań	Liczba osób objętych wsparciem	Liczba zrealizowanych godzin//porad/warsztatów/spotkań	Liczba osób objętych wsparciem
Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – psychologiczne	50	25	100	43	90	69
Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – pedagogiczne	50	30	120	57	80	57
Superwizja rodzin zastępczych			54	19	26	8
Terapia rodzinna grupowa i indywidualna			36	33	30	15
Warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie	1	10	3	27	1	7
Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców uczestniczących w warsztatach wzmacniających kompetencje rodzicielskie	1	3	3	13	1	7
Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą			1	10	2	19
Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą (w związku z pandemią COVID-19 dla dzieci przebywających w POW)					2	10
Wyjazd edukacyjny 5-cio dniowy wzmacniający więzi i relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi			1	40		
Spotkania dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci			2	57		
Warsztaty dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i naturalnych „Moje emocje”			2	21		

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto podczas realizacji projektów „Rodzina w Centrum” i „Rodzina w Centrum 2” utworzono i wyposażono Centrum Wspierania Rodzin, a mianowicie:

- przeprowadzono remont pomieszczeń przeznaczonych na Centrum Wspierania Rodzin
- zakupiono wyposażenie do Centrum Wspierania Rodzin w postaci: biurka i okrągłego stołu z 4 krzesłami konferencyjnymi, krzesło do biurka, stolik dla dzieci z 3 krzeselkami dla dzieci, dywan, panel edukacyjny, drukarkę, niszczarkę oraz laptopa.
- zakupiono materiały dydaktyczne m.in. testy CUIDA (podręcznik z polską normalizacją, klucze, arkusze: instrukcja, odpowiedzi i wyniki); Test Kompetencji Rodzicielskich komplet (podręcznik, 25 zeszytów testowych, ark. wyników); Test Bajek (FTT); Testy EPQ-R; książki o tematyce z zakresu psychologii; gry edukacyjne; kuchnię drewnianą; drewniany garaż z wielopoziomym parkingiem wraz z rampą, lądowiskiem dla samolotów, trzema autami, helikopterem i dystrybutorem paliwa; drewniane domino.

Od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2022 roku będzie realizowana trzecia edycja projektu pn. „Rodzina w Centrum 3”, w ramach którego zaplanowanych zostało:

- 240 godz. specjalistycznego poradnictwa rodzinnego – psychologicznego
- 90 godz. specjalistycznego poradnictwa rodzinnego – pedagogicznego
- 20 porad specjalistycznego poradnictwa rodzinnego – psychiatrycznego
- 28 godz. terapii rodzinnej
- 45 godz. superwizji rodzin zastępczych
- 10 spotkań (4 godzinnych) grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i naturalnych
- 2 warsztaty dla rodziców wraz z zajęciami animacyjnymi dla dzieci rodziców uczestniczących w warsztatach
- 1 warsztat socjoterapeutyczny dla dzieci i młodzieży
- 4 cykle warsztatów „Moje emocje” (po 6 spotkań w ramach każdego cyklu)
- 6 warsztatów dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą
- 2 cykle zajęć profilaktyczno-wychowawczych

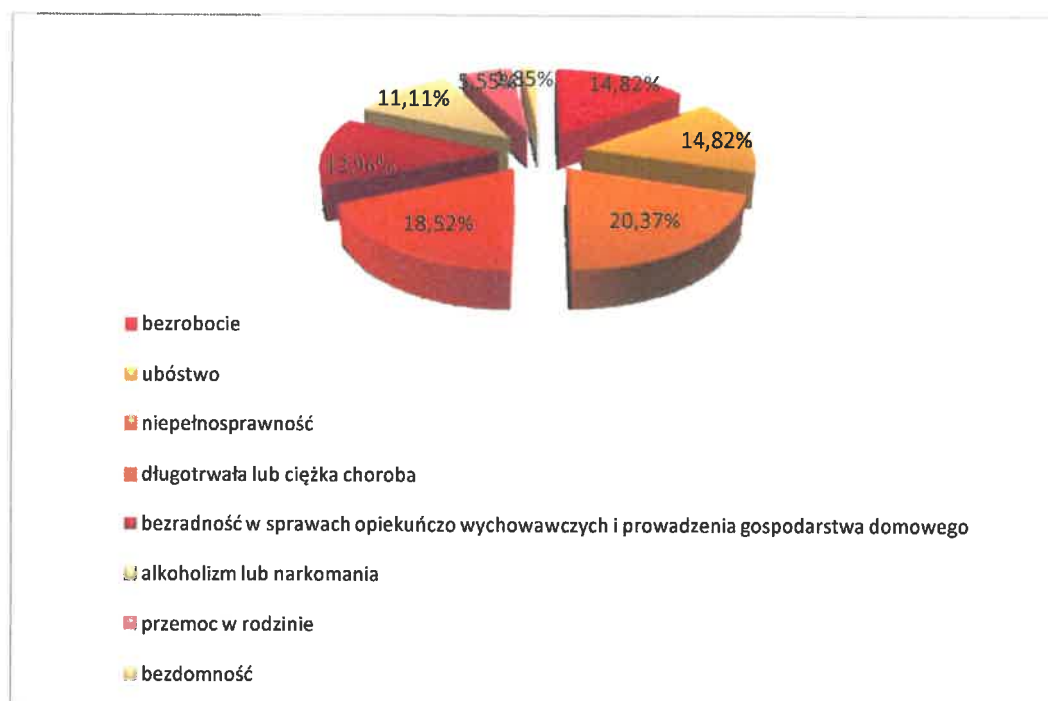
5. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU ŚWIECKIEGO

5.1 ANALIZA ANKIET

Powiat Świecki w celu właściwego zdiagnozowania problemów społecznych występujących na obszarze terenu powiatu świeckiego opracował ankietę, która umożliwiła pozyskanie wiedzy niezbędnej do opracowania „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Społecznych na lata 2020-2025”.

W celu przeprowadzenia rzetelnej diagnozy problemów społecznych Powiat Świecki zwrócił się do instytucji działających w zakresie pomocy społecznej i organizacji pozarządowych z terenu Powiatu Świeckiego. Pozyskane informacje posłużyły do zapoznania się z opiniami i potrzebami osób, którym w/w jednostki świadczą/oferują pomoc. Udało się pozyskać 17 ankiet (z 26 wydanych), z czego 11 od instytucji publicznych, co stanowi 64,7% ogółu pozyskanych ankiet oraz 6 od organizacji pozarządowych, co stanowi 35,3%. 53% ankiet (tj. 9 sztuk) wpłynęło zarówno z obszarów wiejskich oraz 47% (tj. 8 sztuk) z obszarów miejskich. Ankietowani zostali poproszeni o zaznaczenie 3 odpowiedzi w poszczególnych pytaniach. Każde z pytań umożliwiała wniesienie własnej odpowiedzi w pozycji „inne”. W przypadku czterech pytań respondenci skorzystali z możliwości sformułowania własnych odpowiedzi na pytanie.

Diagram 2. Główne przyczyny problemów społecznych mieszkańców powodujące trudne warunki życia.

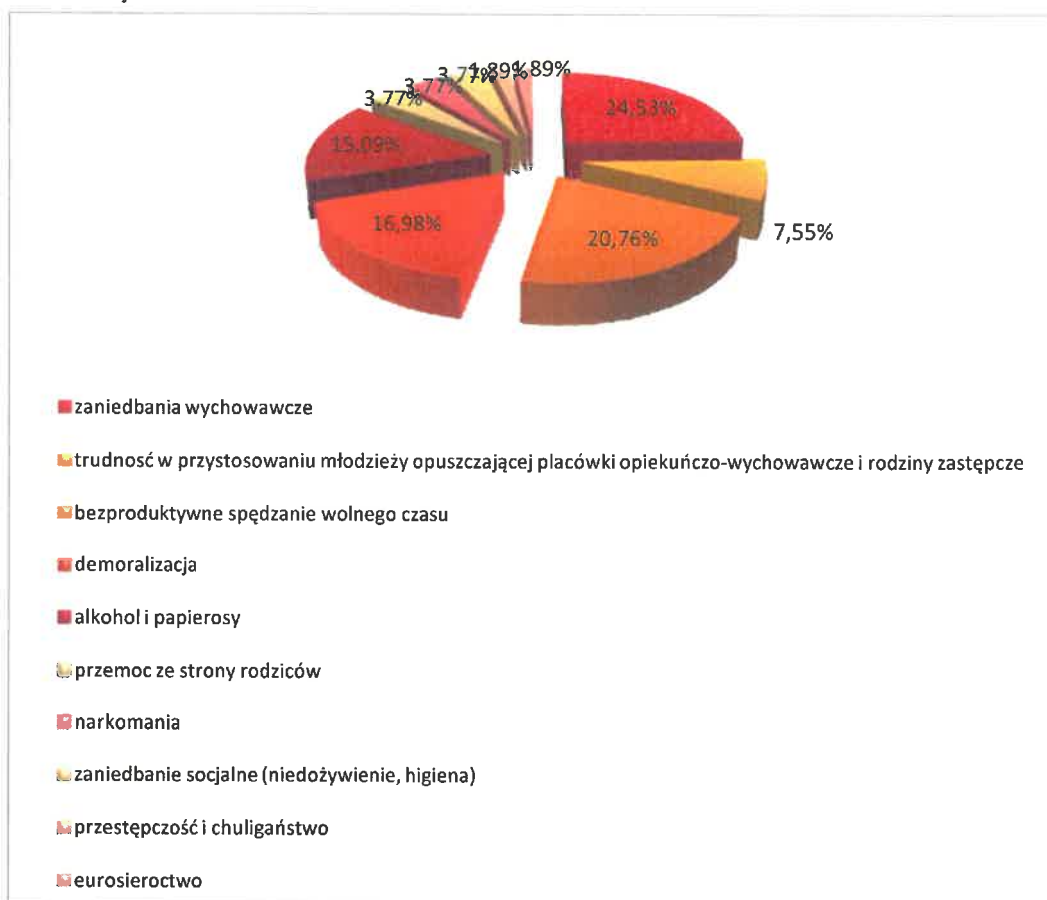
Ankietowani jako główne przyczyny problemów społecznych, diagnozowanych u mieszkańców powiatu świeckiego, powodujące trudne warunki życia, wskazali:

- ⇒ niepełnosprawność – wskazano 11 razy, co stanowi 20,37%
- ⇒ długotrwałą lub ciężką chorobę – wskazano 10 razy, co stanowi 18,52 %
- ⇒ bezrobocie – wskazano 8 razy co stanowi 14,82%,
- ⇒ ubóstwo – wskazano 8 razy, co stanowi 14,82%
- ⇒ bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych) – wskazano 7 razy, co stanowi 12,96%,
- ⇒ alkoholizm lub narkomanię – wskazano 6 razy, co stanowi 11,11%.

Ponadto ankietowani wskazali również jako przyczyny problemów społecznych: przemoc w rodzinie (wskazano 3 razy, co stanowi 5,55%) oraz bezdomność (wskazano 1 raz, co stanowi 1,85%).

Podsumowując najczęstszymi przyczynami problemów społecznych powodujących trudne warunki życia wskazanych przez respondentów są przede wszystkim: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie.

Diagram 3. Najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży.

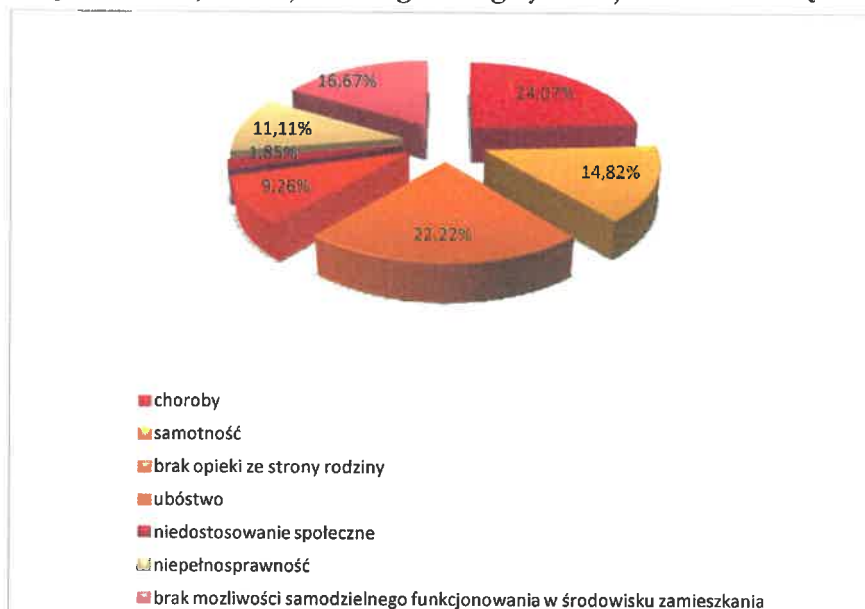
Respondenci jako najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży zamieszkującej teren powiatu świeckiego, wskazali:

- ⇒ zaniechania wychowawcze – wskazano 13 razy, co stanowi 24,53%,
- ⇒ bezproduktywne spędzanie czasu wolnego – wskazano 11 razy, co stanowi 20,76%
- ⇒ demoralizację – wskazano 9 razy, co stanowi 16,98%
- ⇒ alkohol i papierosy – wskazano 8 razy, co stanowi 15,09%
- ⇒ trudności w przystosowaniu młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze - wskazano 4 razy, co stanowi 7,55%.

Ponadto ankietowani wskazali również jako negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży: zaniechanie socjalne - niedożywienie, higiena (wskazano 2 razy, co stanowi 3,77%), przemoc ze strony rodziców (wskazano 2 razy, co stanowi 3,77%), narkomanię (wskazano 2 razy, co stanowi 3,77%), eurosieroctwo (wskazano 1 raz, co stanowi 1,89%) oraz przestępczość i chuligaństwo (wskazano 1 raz, co stanowi 1,89%).

Podsumowując najczęściej dostrzeganymi negatywnymi zjawiskami odnoszonymi się do dzieci i młodzieży są: zaniechania wychowawcze, bezproduktywne spędzanie czasu wolnego oraz demoralizacja.

Diagram 4. Najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do osób starszych.

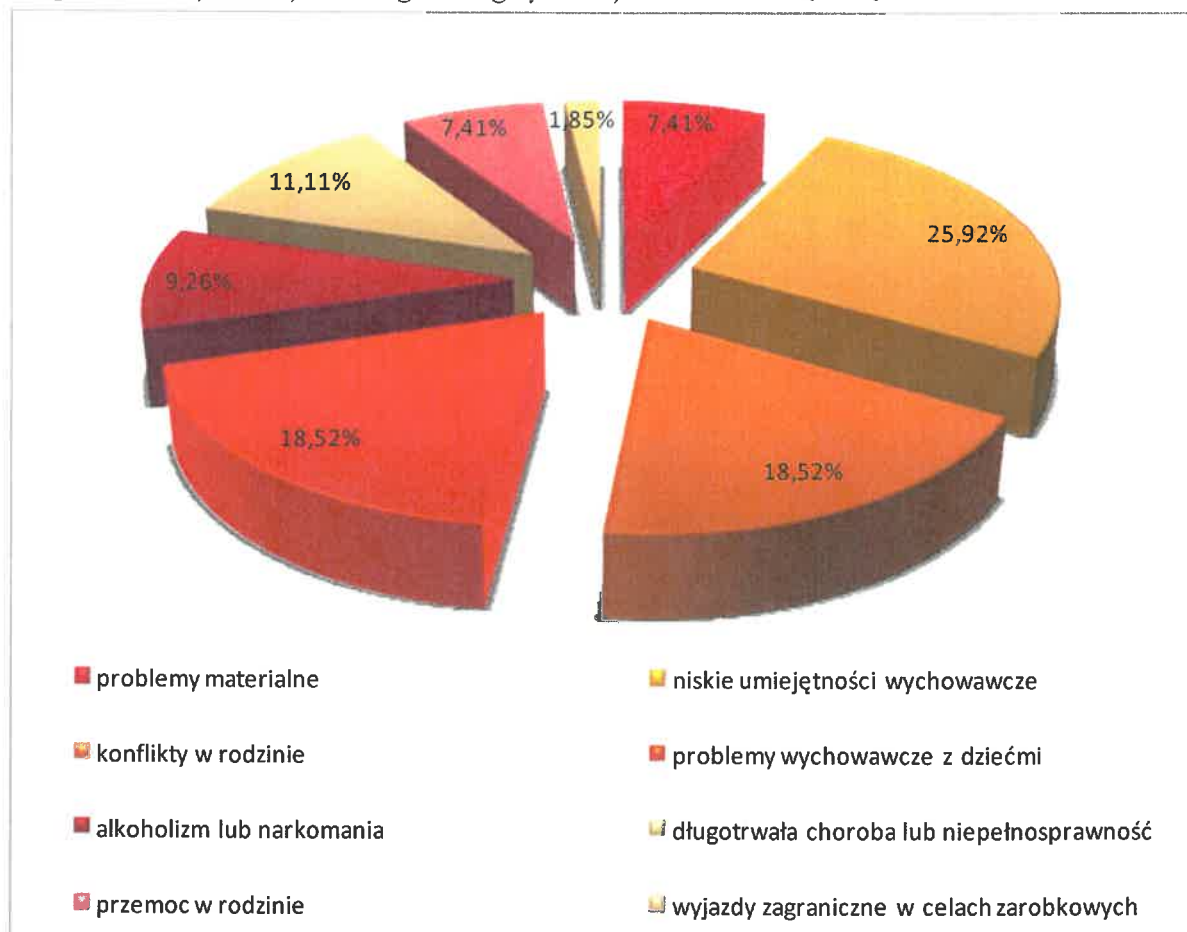
Ankietowani jako najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do osób starszych zamieszkujących teren powiatu świeckiego, wskazali:

- ⇒ choroby – wskazano 13 razy, co stanowi 24,07%,
- ⇒ brak opieki ze strony rodziny – wskazano 12 razy, co stanowi 22,22%
- ⇒ brak możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku zamieszkania – wskazano 9 razy co stanowi 16,67%,
- ⇒ samotność – wskazano 8 razy, co stanowi 14,82%
- ⇒ niepełnosprawność – wskazano 6 razy, co stanowi 11,11%

Ponadto ankietowani wskazali również jako negatywne zjawiska odnoszące się do osób starszych: ubóstwo (wskazano 5 razy, co stanowi 9,26%) oraz niedostosowanie społeczne (wskazano 1 raz, co stanowi 1,85%).

Podsumowując najczęściej dostrzeganymi negatywnymi zjawiskami odnoszącymi się do osób starszych są: choroby, brak opieki ze strony rodziny oraz brak możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku zamieszkania.

Diagram 5. Najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do rodzin.

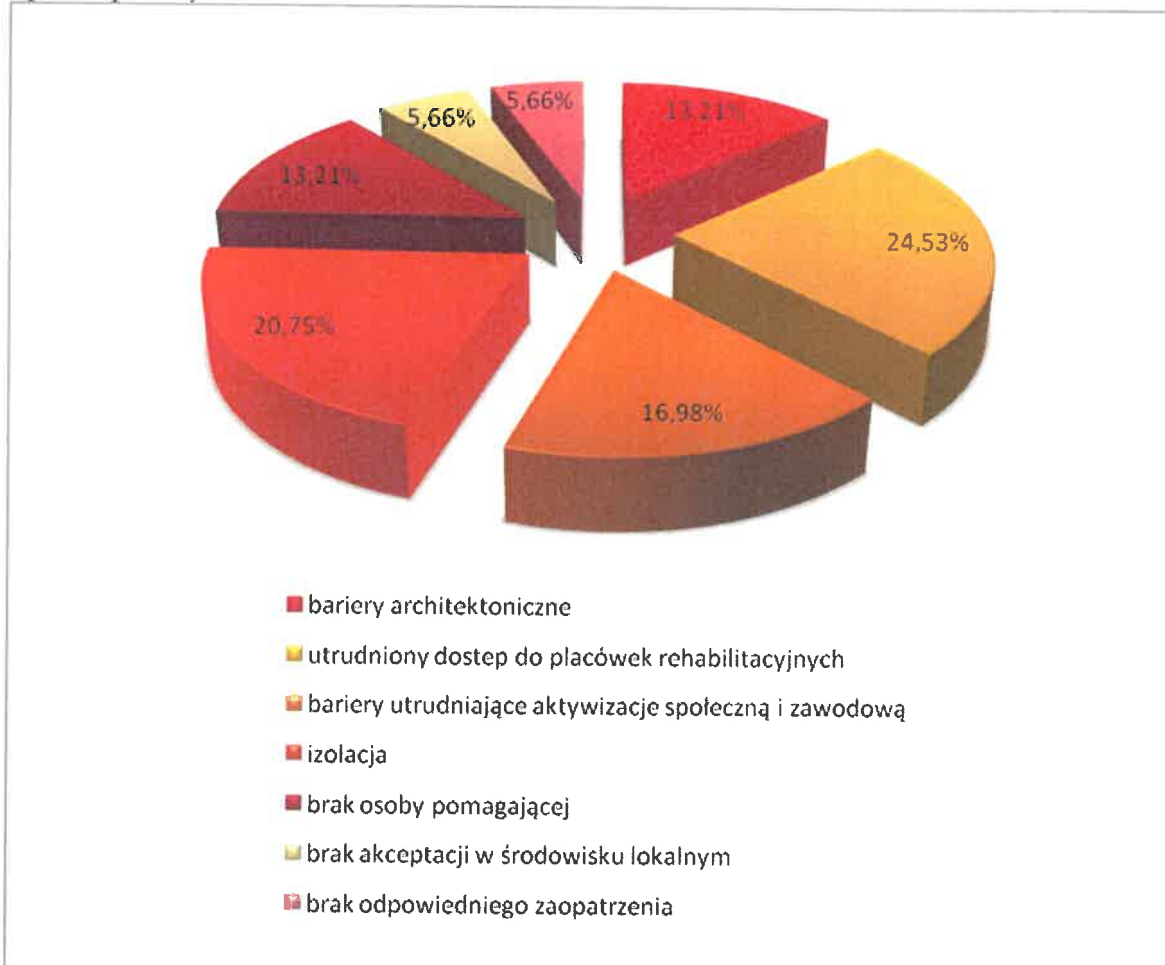
Respondenci jako najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do rodzin zamieszkujących teren powiatu świeckiego, wskazali:

- ⇒ brak umiejętności wychowawczych – wskazano 14 razy, co stanowi 25,92%,
- ⇒ problemy wychowawcze z dziećmi – wskazano 10 razy, co stanowi 18,52%,
- ⇒ konflikty w rodzinie – wskazano 10 razy, co stanowi 18,52%,
- ⇒ długotrwała choroba lub niepełnosprawność – wskazano 6 razy, co stanowi 11,11%,
- ⇒ alkoholizm – wskazano 5 razy, co stanowi 9,26%.

Ponadto ankietowani wskazali również jako negatywne zjawiska odnoszące się do rodzin: problemy materialne (wskazano 4 razy, co stanowi 7,41%), przemoc w rodzinie (wskazano 4 razy, co stanowi 7,41%) oraz wyjazdy zagraniczne w celach zarobkowych (wskazano 1 raz, co stanowi 1,85%).

Podsumowując najczęściej dostrzeganymi negatywnymi zjawiskami odnoszącymi się do rodzin jest: brak umiejętności wychowawczych, konflikty w rodzinie oraz problemy wychowawcze z dziećmi.

Diagram 6. Najczęściej dostrzegane problemy społeczne odnoszące się do osób niepełnosprawnych.

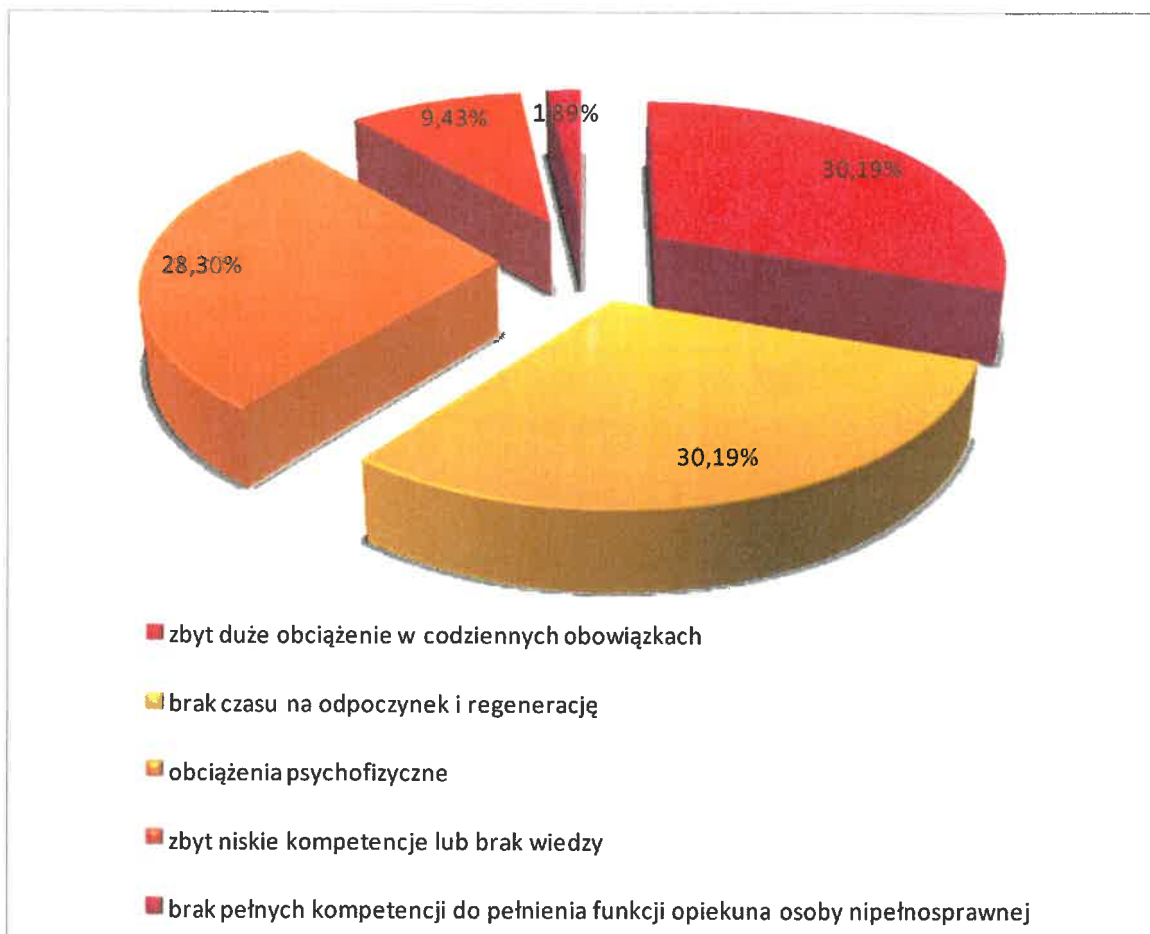
Ankietowani jako najczęściej dostrzegane problemy społeczne odnoszące się do osób niepełnosprawnych zamieszkujących teren powiatu świeckiego, wskazali:

- ⇒ utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych – wskazano 13 razy, co stanowi 24,53%
- ⇒ izolacja – wskazano 11 razy, co stanowi 20,75%,
- ⇒ bariery utrudniające aktywizację społeczną i zawodową (m.in. bariery transportowe, bariery w poruszaniu się, bariery w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym) – wskazano 9 razy, co stanowi 16,98%,
- ⇒ bariery architektoniczne – wskazano 7 razy, co stanowi 13,21%,
- ⇒ brak osoby pomagającej m.in. w wyjściu z domu, dojazdach do lekarzy i na rehabilitację, zakupach, załatwianiu spraw urzędowych, korzystania z dóbr kultury – wskazano 7 razy, co stanowi 13,21%.

Ponadto ankietowani wskazali również jako negatywne zjawiska odnoszące się do osób niepełnosprawnych: brak akceptacji w środowisku lokalnym (wskazano 3 razy, co stanowi 5,66%) oraz brak odpowiedniego zaopatrzenia m.in. w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny (wskazano 3 razy, co stanowi 5,66%).

Podsumowując najczęściej dostrzeganymi negatywnymi zjawiskami odnoszonymi się do osób niepełnosprawnych jest: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych, izolacja oraz bariery utrudniające aktywizację społeczną i zawodową (m.in. bariery transportowe, bariery w poruszaniu się, bariery w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym).

Diagram 7. Najczęściej dostrzegane problemy społeczne odnoszące się do opiekunów osób niepełnosprawnych.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

Ankietowani jako najczęściej dostrzegane problemy społeczne odnoszące się do opiekunów osób niepełnosprawnych zamieszkujących teren powiatu świeckiego, wskazali:

⇒ zbyt duże obciążenie w codziennych obowiązkach – wskazano 16 razy, co stanowi 30,19%,

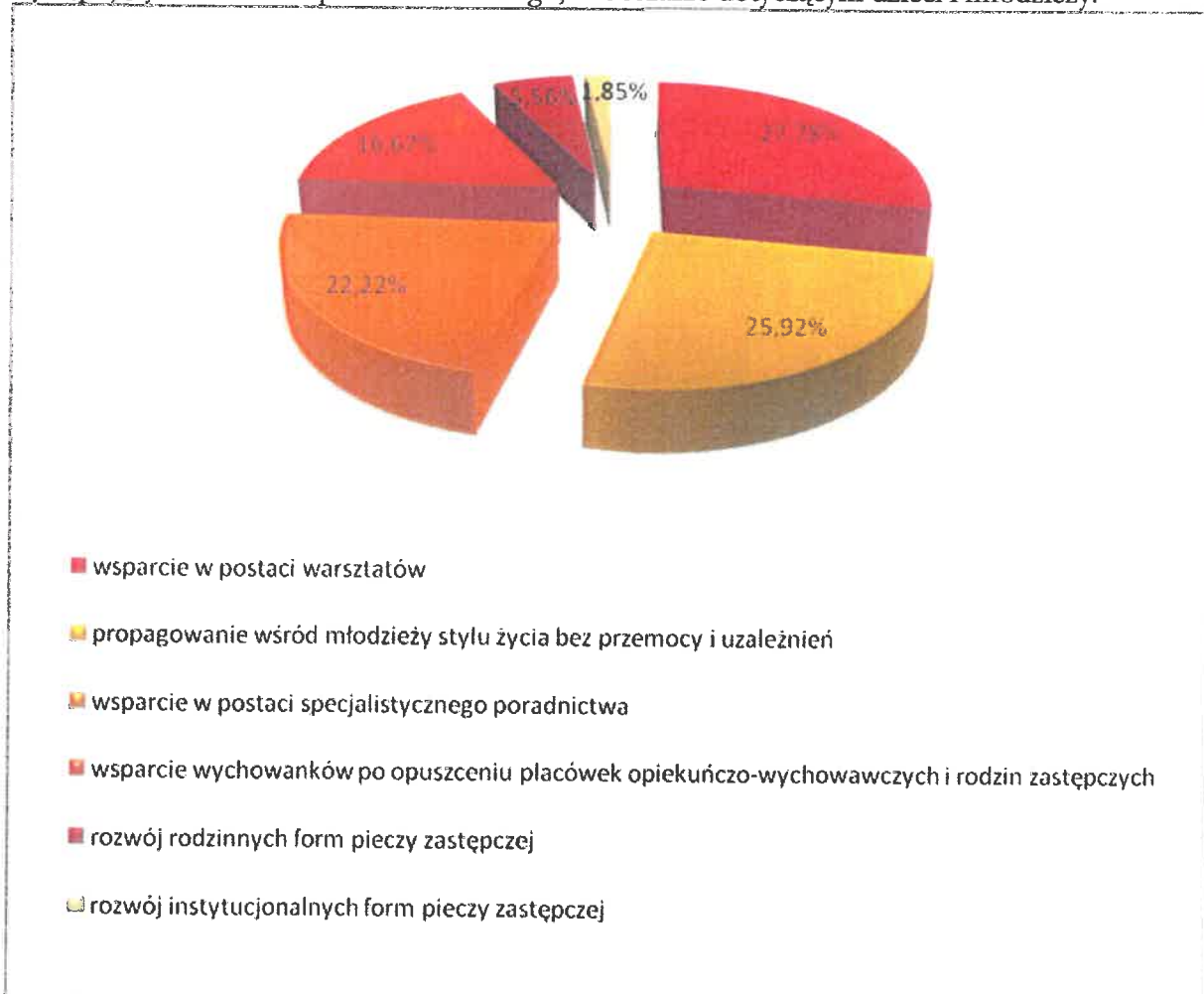
⇒ brak czasu na odpoczynek i regenerację – wskazano 16 razy, co stanowi 30,19%

⇒ obciążenia psychofizyczne – wskazano 15 razy, co stanowi 28,30%.

Ponadto ankietowani wskazali również jako negatywne zjawiska odnoszące się do opiekunów osób niepełnosprawnych: zbyt niskie kompetencje lub brak wiedzy m.in. na temat prawidłowej pielęgnacji, rehabilitacji osoby niepełnosprawnej (wskazano 5 razy, co stanowi 9,43%) oraz inne – brak pełnych kompetencji do pełnienia funkcji opiekuna osoby niepełnosprawnej w codziennym funkcjonowaniu i znajomość z dziedziny przepisów prawnych, medycznych i socjalnych, brak empatii poznawczej i emocjonalnej (wskazano 1 raz, co stanowi 1,89%).

Podsumowując najczęściej dostrzeganymi negatywnymi zjawiskami odnoszonymi się do osób niepełnosprawnych jest: zbyt duże obciążenie w codziennych obowiązkach, brak czasu na odpoczynek i regenerację oraz obciążenia psychiczne.

Diagram 8. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym dzieci i młodzieży.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

Ankietowani jako działania, które należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym dzieci i młodzieży najczęściej wskazywali:

⇒ wsparcie w postaci warsztatów (m.in. w zakresie podniesienia: umiejętności społecznych i komunikacyjnych, umiejętności planowania i gospodarowania budżetem domowym) – wskazano 15 razy, co stanowi 27,78%,

⇒ propagowanie wśród młodzieży stylu życia bez przemocy i uzależnień – wskazano 14 razy, co stanowi 25,92%,

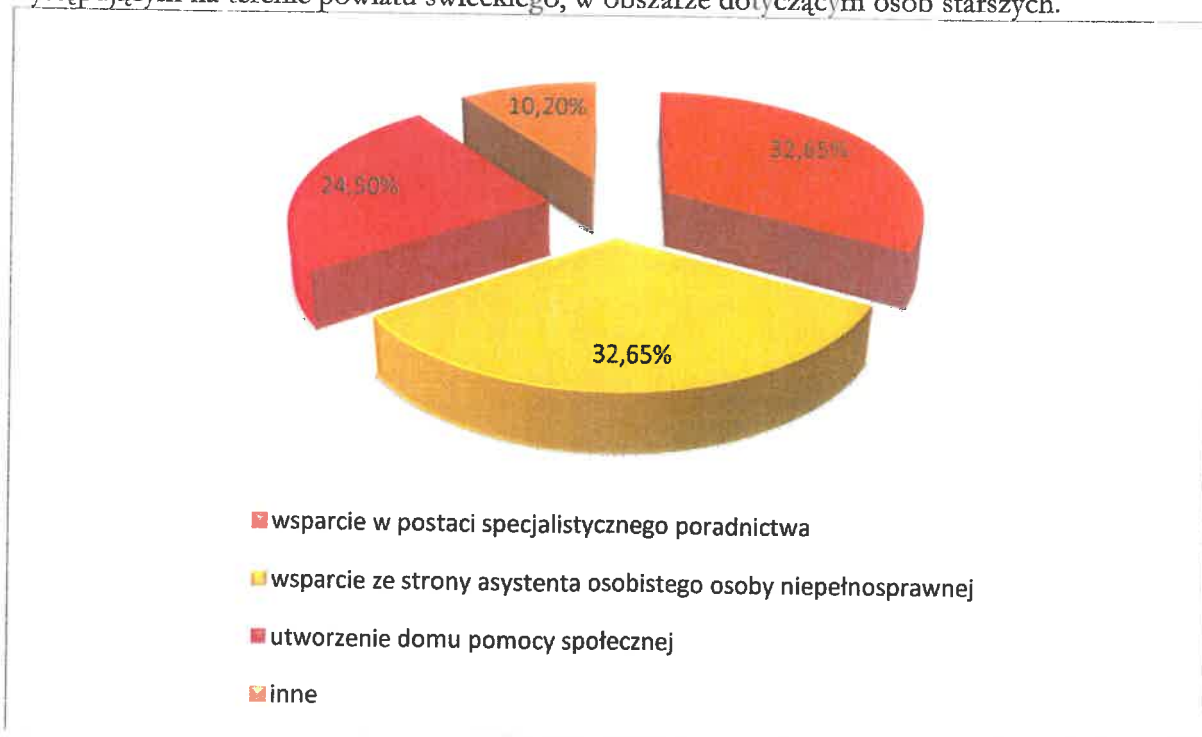
⇒ wsparcie w postaci specjalistycznego poradnictwa (m.in. psychologicznego, pedagogicznego) – wskazano 12 razy, co stanowi 22,22%

⇒ wsparcie wychowanków po opuszczeniu placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych – wskazano 9 razy, co stanowi 16,67%.

Ponadto ankietowani wskazali również jako działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym w obszarze dotyczącym dzieci i młodzieży: rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej (wskazano 3 razy, co stanowi 5,56%) oraz rozwój instytucjonalnych form pieczy zastępczej (wskazano 1 raz, co stanowi 1,85%).

Podsumowując najczęściej wskazywanymi działaniami, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym w obszarze dotyczącym dzieci i młodzieży jest: wsparcie w postaci warsztatów (m.in. w zakresie podniesienia: umiejętności społecznych i komunikacyjnych, umiejętności planowania i gospodarowania budżetem domowym), propagowanie stylu życia bez przemocy i uzależnień oraz wsparcie w postaci specjalistycznego poradnictwa (m.in. psychologicznego, pedagogicznego).

Diagram 9. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym osób starszych.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

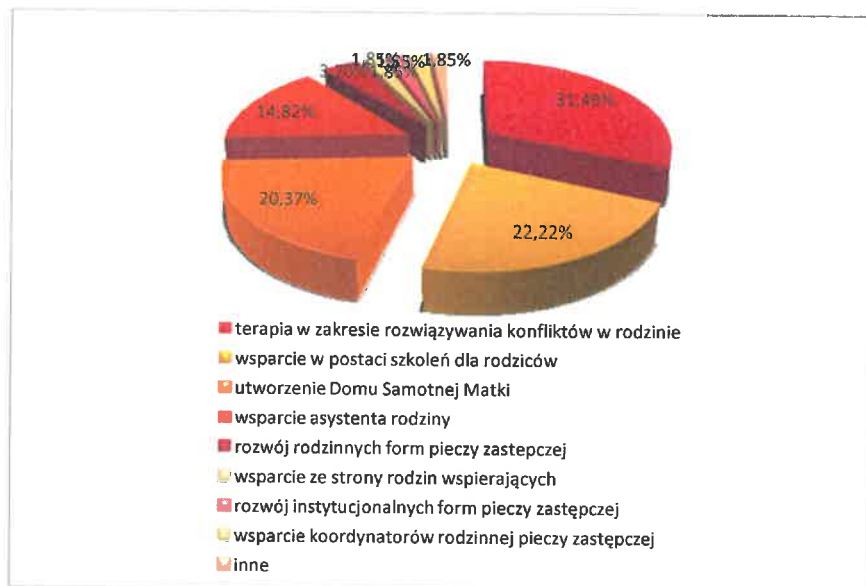
Respondenci jako działania, które należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym osób starszych wskazywali:

- ⇒ wsparcie w postaci specjalistycznego poradnictwa (m.in. prawnego, psychologicznego) – wskazano 16 razy, co stanowi 32,65%,
- ⇒ wsparcie ze strony asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej – wskazano 16 razy, co stanowi 32,65%
- ⇒ utworzenie domu pomocy społecznej – wskazano 12 razy, co stanowi 24,50%.

Ponadto ankietowani wskazali również inne – zwiększenie dostępności do rehabilitacji, organizacja czasu wolnego, dom dziennego pobytu oraz w każdej gminie wdrożenie Uniwersytetu III Wieku, rozszerzenie działalności Klubów Seniora i Kół Gospody Wiejskich (wskazano łącznie 5 razy, co stanowi 10,20%).

Podsumowując najczęściej wskazywanymi działaniami, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym w obszarze dotyczącym osób starszych jest: wsparcie w postaci specjalistycznego poradnictwa (m.in. prawnego, psychologicznego), wsparcie ze strony asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz utworzenie domu pomocy społecznej (jednakże z list osób oczekujących na przyjęcie do DPS na terenie powiatu świeckiego taka potrzeba nie wynika).

Diagram 10. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym rodziny.

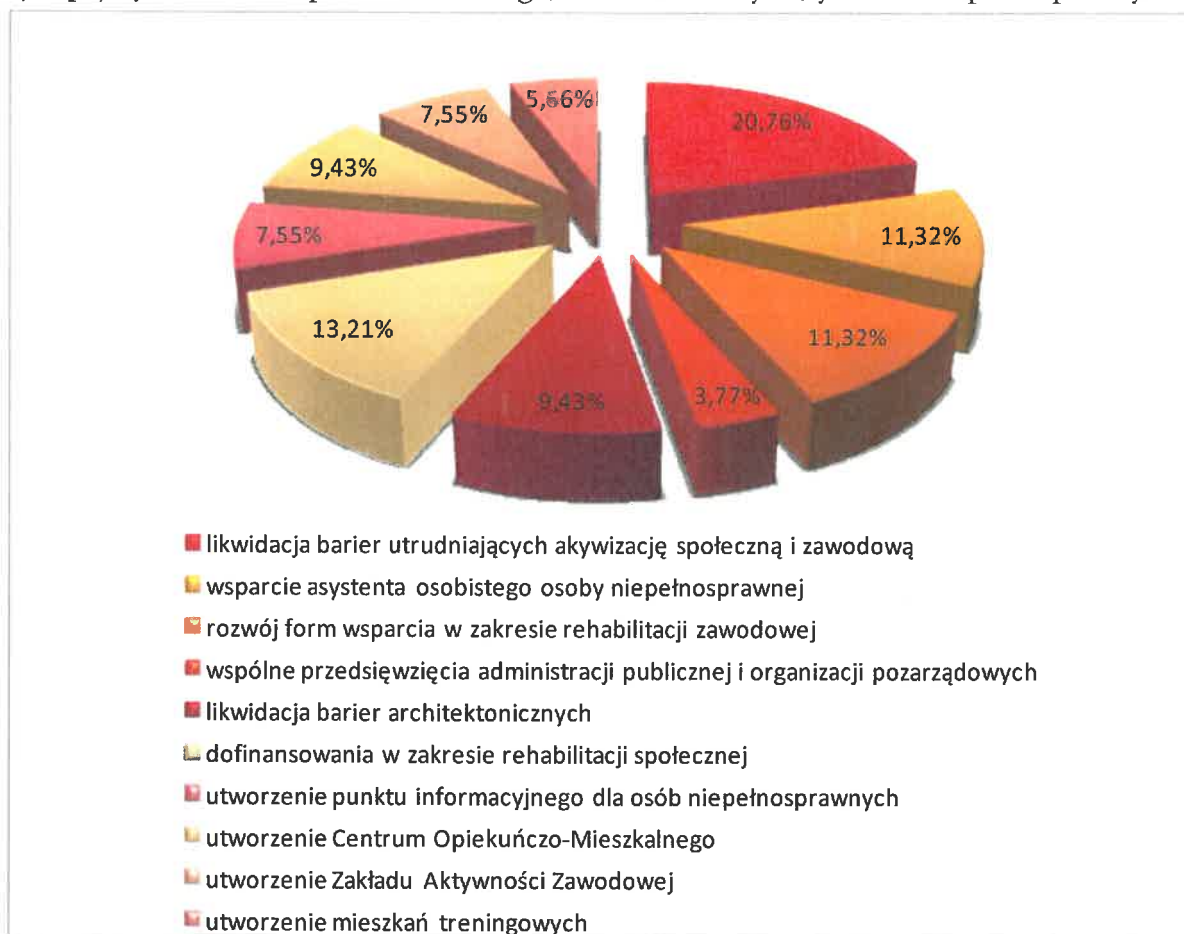
Ankietowani jako działania, które należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym rodziny najczęściej wskazywali:

- ⇒ terapię w zakresie rozwiązywania konfliktów w rodzinie – wskazano 17 razy, co stanowi 31,49%,
- ⇒ wsparcie w postaci szkoleń dla rodziców - wskazano 12 razy, co stanowi 22,22%
- ⇒ utworzenie Domu Samotnej Matki – wskazano 11razy, co stanowi 20,37%
- ⇒ wsparcie asystenta rodziny – wskazano 8 razy, co stanowi 14,82%.

Ponadto ankietowani wskazali również: konieczność rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej (wskazano 2 razy, co stanowi 3,70%), wsparcie ze strony rodzin wspierających (wskazano 1 raz, co stanowi 1,85%), rozwój instytucjonalnych form pieczy zastępczej (wskazano 1 raz, co stanowi 1,85%), objęcie wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (wskazano 1 raz, co stanowi 1,85%) oraz inne: w każdej gminie udostępnić lokale socjalne w razie sytuacji kryzysowej np. hostel (wskazano 1 raz, co stanowi 1,85%) .

Podsumowując najczęściej wskazywanymi działaniami, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym w obszarze dotyczącym rodziny jest: terapia w zakresie rozwiązywania konfliktów w rodzinie, wsparcie w postaci szkoleń dla rodziców oraz zabezpieczenie miejsc w Domu Samotnej Matki.

Diagram 11. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym osób niepełnosprawnych.

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

Respondenci jako działania, które należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym osób niepełnosprawnych najczęściej wskazywali:

⇒ likwidacja barier utrudniających aktywizację zawodową i społeczną (m.in. barier transportowych, barier w poruszaniu się, barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym) – wskazano 11razy, co stanowi 20,76%,

⇒ dofinansowania dla osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej – wskazano 7 razy, co stanowi 13,21%

⇒ wsparcie ze strony asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej – wskazano 6 razy, co stanowi 11,32%,

⇒ rozwój form wsparcia w zakresie rehabilitacji zawodowej – wskazano 6 razy, co stanowi 11,32%.

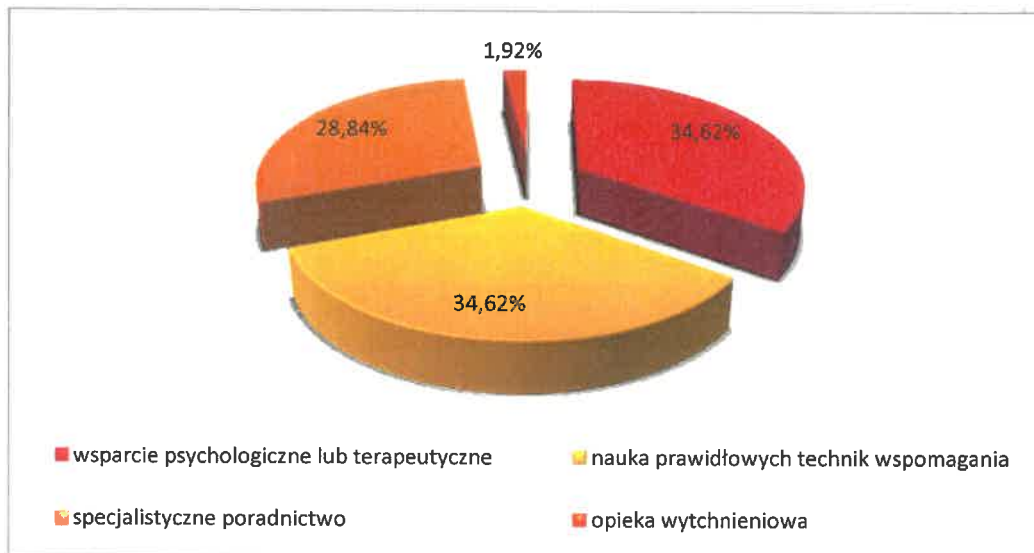
Ponadto ankietowani wskazali również: konieczność likwidacji barier architektonicznych (wskazano 5 razy, co stanowi 9,43%), utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego (wskazano 5 razy, co stanowi 9,43%), punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych (wskazano 4 razy, co stanowi 7,55%), utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej (wskazano 4 razy, co stanowi 7,55%), utworzenie mieszkań treningowych (wskazano 3 razy, co stanowi 5,66%) oraz wspólne przedsięwzięcia administracji publicznej i organizacji pozarządowych (wskazano 2 razy, co stanowi 3,77%).

Podsumowując najczęściej wskazywanymi działaniami, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym w obszarze dotyczącym osób niepełnosprawnych jest: likwidacja barier utrudniających aktywizację zawodową i społeczną (m.in. barier transportowych, barier w poruszaniu się, barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym), dofinansowania dla osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, utworzenie mieszkań treningowych oraz rozwój form wsparcia w zakresie rehabilitacji zawodowej. Dofinansowania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są ze środków PFRON, które są zabezpieczane w coraz większej wysokości, co wynika z ilości wniosków o dofinansowanie składanych w PCPR w Świeciu.

Z informacji pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu wynika, że na finansowanie wydatków w ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu oraz na przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – nabory wniosków ogłaszane były dwukrotnie, a w ramach naborów albo nie wpływają wnioski albo wpływa ich bardzo mała ilość.

Diagram 12. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym opiekunów osób niepełnosprawnych.

Respondenci jako działania, które należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym opiekunów osób niepełnosprawnych najczęściej wskazywali:

- ⇒ wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne – wskazano 18 razy, co stanowi 34,62%,
- ⇒ nauka prawidłowych technik wspomagania, pielęgnacji, prowadzenia działań rehabilitacyjnych w warunkach domowych – wskazano 18 razy, co stanowi 34,62%
- ⇒ specjalistyczne poradnictwo w zakresie społecznych aspektów wsparcia osób niepełnosprawnych, zagadnienia profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia – wskazano 15 razy, co stanowi 28,84%.

Ponadto ankietowani wskazali również inne: opieka wytchnieniowa (wskazano 1 raz, co stanowi 1,92%).

Podsumowując najczęściej wskazywanymi działaniami, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym w obszarze dotyczącym opiekunów osób niepełnosprawnych jest: wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne, nauka prawidłowych technik wspomagania, pielęgnacji, prowadzenia działań rehabilitacyjnych w warunkach domowych oraz specjalistyczne poradnictwo w zakresie społecznych aspektów wsparcia osób niepełnosprawnych, zagadnienia profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia. W/w działania w całości wpisują się w cele zawarte w programie pn. „Opieka Wytchnieniowa”, która od roku 2019 jest realizowana ze środków Funduszu Solidarnościowego oraz środków powiatu świeckiego.

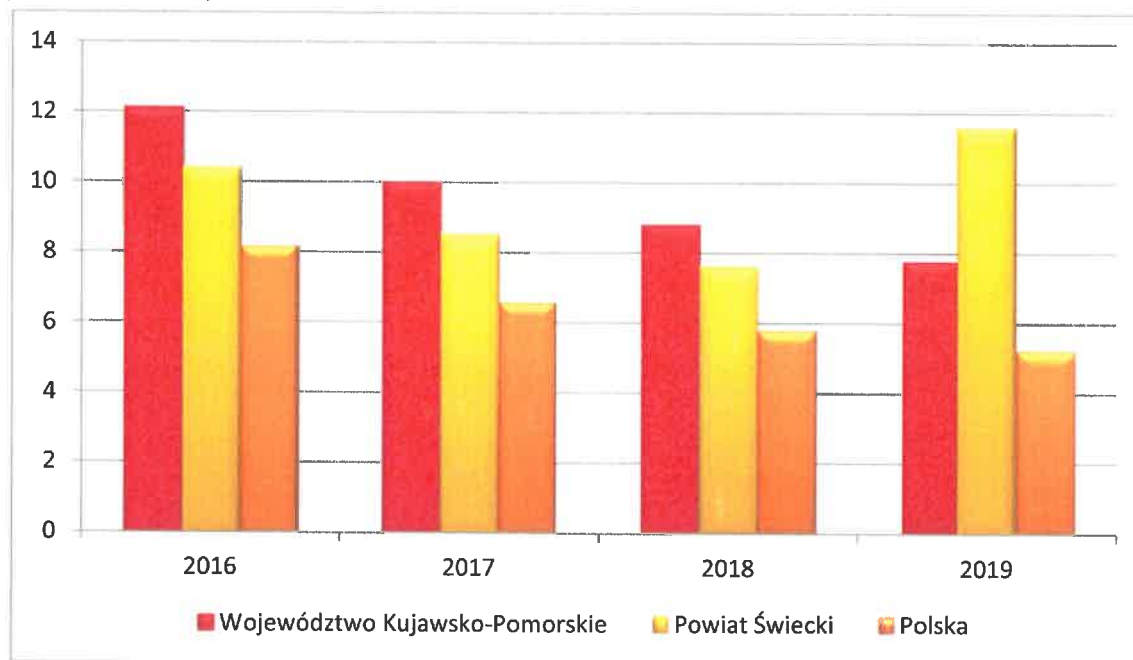
5.2 BEZROBOCIE

Tabela 14. Stopa bezrobocia w powiecie świeckim na tle sytuacji w województwie kujawsko-pomorskim i kraju w latach 2016-2019 stan na koniec roku

ROK	2016	2017	2018	2019
POWIAT ŚWIECKI	10,4%	8,5%	7,6%	11,6%
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE	12,1%	10%	8,8%	7,8%
POLSKA	8,2%	6,6%	5,8%	5,2%

Źródło: www.wup.torun.pl; www.stat.gov.pl

Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie świeckim na tle sytuacji w województwie kujawsko-pomorskim i kraju w latach 2016-2019

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli 14 i na wykresie 7 przedstawione zostały dane dotyczące stopy bezrobocia w powiecie świeckim na tle sytuacji w województwie kujawsko-pomorskim i kraju w latach 2016-2019 stan na koniec roku. Z przedstawionych danych wynika, że zarówno w województwie jak i kraju najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w 2016 r., natomiast w powiecie świeckim najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w 2019r. Najniższy wskaźnik w kraju i województwie kujawsko pomorskim odnotowano w 2019r., natomiast w 2018 r. w powiecie. Stopa bezrobocia w Powiecie jest wyższa od wyników w kraju.

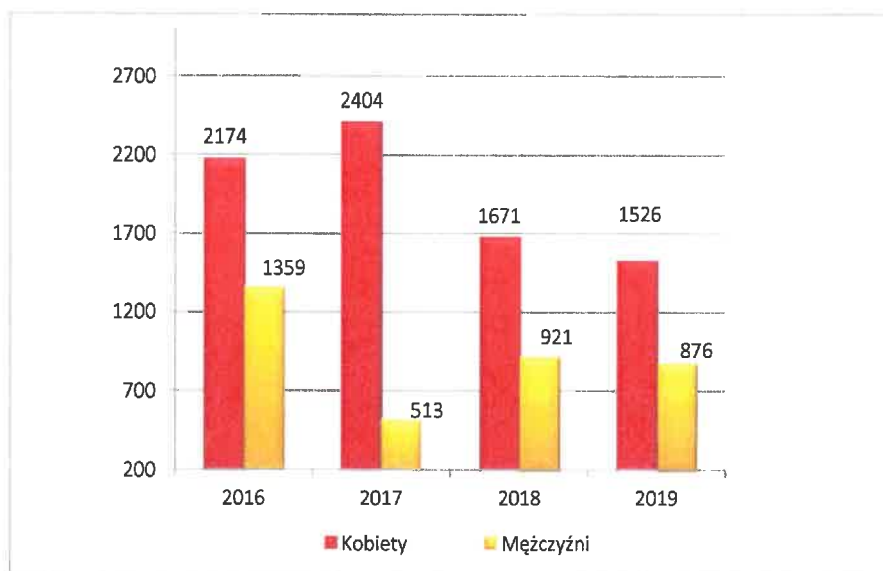

Tabela 15. Liczba osób bezrobotnych w powiecie święckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania- stan na koniec roku.

GMINA	ROK			
	2016	2017	2018	2019
Świecie	957	803	730	692
Nowe	703	588	489	454
Dragacz	283	229	198	163
Drzycim	183	148	134	130
Bukowiec	164	156	130	115
Pruszcz	244	195	172	189
Osie	146	126	128	117
Jeżewo	247	202	174	177
Lniano	141	106	105	83
Warlubie	347	277	258	210
Świekatowo	118	87	74	72
Łącznie	3533	2917	2592	2402

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Wykres 8. Liczba bezrobotnych w powiecie święckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.

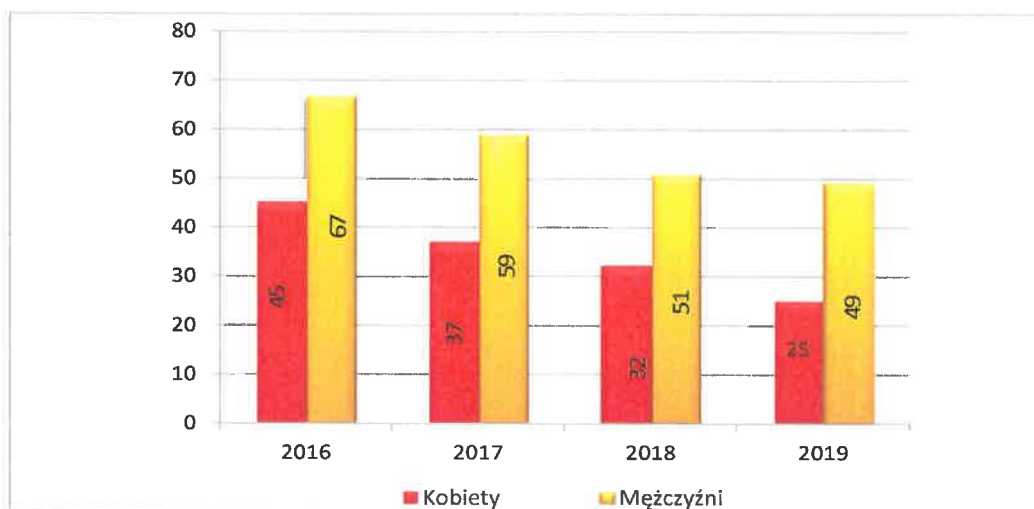

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Liczba osób bezrobotnych w 2017r. w stosunku do 2016r. zmalała o 652 osoby co stanowi spadek o ponad 17,44%. Znaczny spadek ilości osób bezrobotnych nastąpił w 2019r. w stosunku do 2016r. o 1131 osób co stanowi 32,01 %, w stosunku do 2017r. o 515 osób czyli o 17,66%, w stosunku do 2018r. o 190 osób czyli o 7,33%. W analizowanym okresie łącznie zarejestrowanych bezrobotnych kobiet było 7775 podczas gdy mężczyzn 3669 czyli mniej o 52,81% niż kobiet. W poszczególnych latach w rejestrze osób bezrobotnych przeważały kobiety. Było ich więcej niż mężczyzn w 2016r. o 37,49 %; w 2017r. o 78,66%; w 2018r. o 44,88%; w 2019r. o 42,60%.

Wykres 9. Liczba osób poszukujących pracy w powiecie świeckim z uwzględnieniem płci w latach 2016-2019- stan na koniec roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Liczba osób poszukujących pracy kształtowała się odpowiednio: w 2016r. – 112 osób; w 2017r.- 96 osób; w 2018r. – 83 osoby; w 2019r. – 74 osoby. Od 2016r. liczba osób poszukujących pracy w powiecie malała. W analizowanym okresie łącznie poszukujących pracy kobiet było 139 podczas gdy mężczyzn 226 czyli więcej o 62,59 % niż kobiet. W poszczególnych latach przeważali mężczyźni, jednakże z roku na rok przewaga mężczyzn poszukujących pracy malała w porównaniu do liczby kobiet od 67% do 51%.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 16. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu w powiecie świeckim, które skorzystały ze wsparcia realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Świeciu w latach 2016-2019.

ROK	2016				2017				2018				2019				
	FORMA WSPARCIA	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni niepełnosprawni	poszukujący pracy niepełnosprawni	poszu kujący pracy	bezrobotni niepełnosprawni	poszu kujący pracy niepełnosprawni	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni niepełnosprawni	poszukujący pracy niepełnosprawni	bezrobotni	poszu kujący pracy	bczrobotni niepełnosprawni	poszukujący pracy niepełnosprawni	
szkolenie		68	0	8	0	43	0	4	0	93	0	1	0	38	0	3	0
staż		523	0	36	0	636	0	50	3	437	0	28	0	426	0	37	1
PSU		196	X	7	X	176	X	11	X	131	X	7	X	119	X	12	X
Roboty publiczne		100	X	12	X	114	X	14	X	98	X	10	X	73	X	17	X
Prace interwencyjne		51	0	3	0	43	0	1	0	55	0	5	0	32	0	1	0
Bon na zasiedlenie		22	0	0	0	39	0	2	0	33	0	0	0	32	0	0	0
zatrudnienie na refundowanym stanowisku pracy		152	0	9	0	119	0	9	0	61	0	2	0	44	0	2	0
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		73	0	3	0	94	0	4	1	63	0	3	1	47	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Tabela 17. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu w powiecie świeckim wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy w latach 2016-2019.

2016				2017				2018				2019			
bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni niepełnosprawni	poszukujący pracy niepełnosprawni	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni niepełnosprawni	poszukujący pracy niepełnosprawni	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni niepełnosprawni	poszukujący pracy niepełnosprawni	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni niepełnosprawni	poszukujący pracy niepełnosprawni
3649	0	258	0	3258	0	240	0	2732	0	172	0	2271	0	174	0

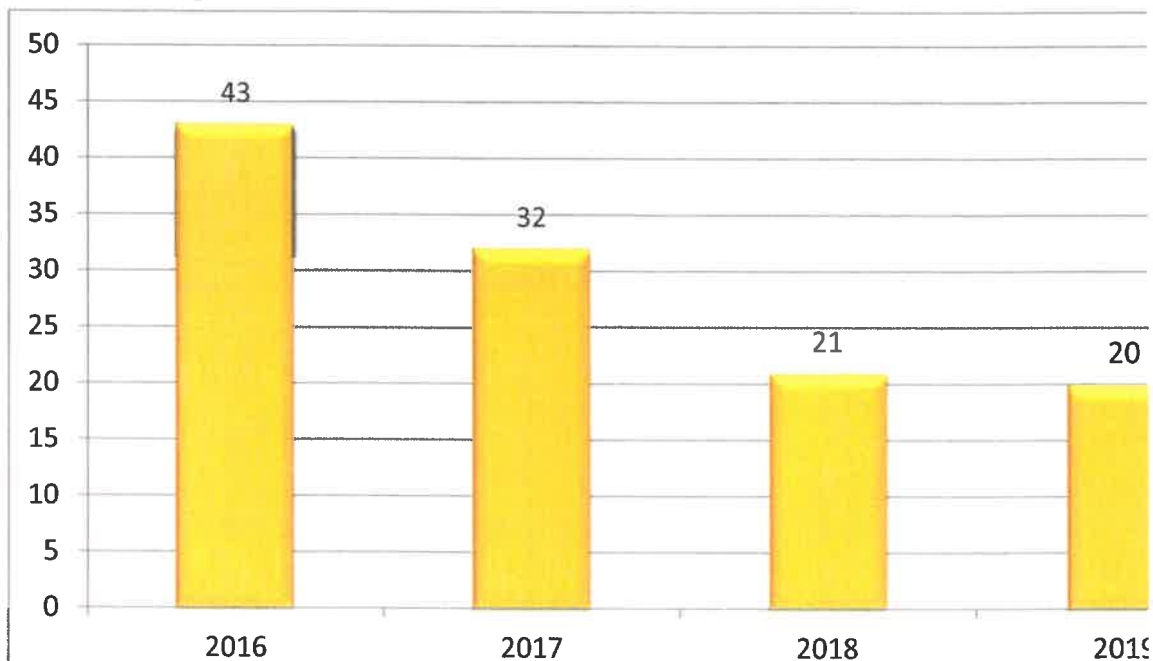
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

W tabeli 16 i 17 przedstawione zostały dane osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu w powiecie świeckim, które skorzystały ze wsparcia realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Świeciu oraz wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy w latach 2016-2019.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że Powiat podejmuje aktywne działania na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych. Aktywizacja osób bezrobotnych odbywa się przy pomocy wszystkich dostępnych instrumentów rynku pracy. Jak wynika z tabeli są to skierowania do robót publicznych, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne, bony na zasiedlenie, zatrudnienie na refundowanym stanowisku pracy, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, staże, szkolenia. Aktywizacja osób bezrobotnych odbywa się także przy pomocy poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej.

Wykres 10. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy zaktywizowanych przez PUP w Świeciu w latach 2016-2019- stan na koniec roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Wykres 10 przedstawia sytuację dotyczącą liczby zaktywizowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy przez PUP w Świeciu w latach 2016-2019. Z analizy przedstawionych danych wynika, że najczęściej osób udało się objąć aktywnymi formami wsparcia w 2016 roku. Niestety w kolejnych latach nastąpił spadek ilości osób zaktywizowanych o 25,58%; o 34,38%; o 4,76%.

Tabela 18. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania- stan na koniec roku.

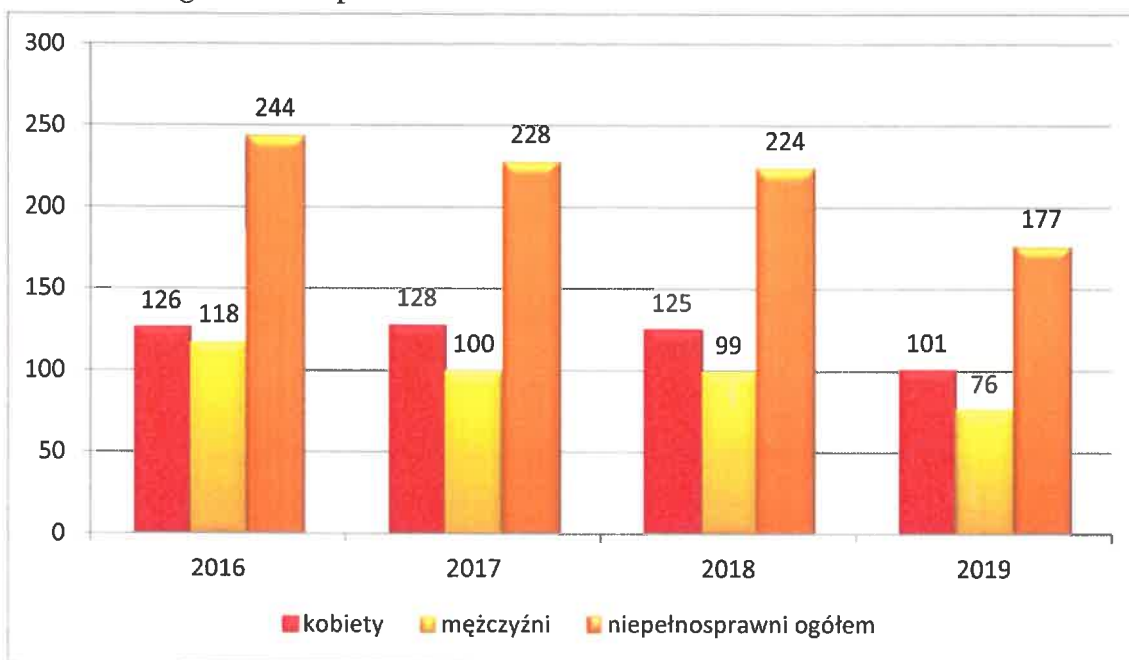
GMINA	ROK			
	2016	2017	2018	2019
Świecie	81	70	92	68
Nowe	38	35	23	22
Dragacz	11	11	10	5
Drzycim	16	24	20	18
Bukowiec	14	10	12	9
Pruszcz	17	19	12	8
Osie	6	10	7	11
Jeżewo	20	17	16	14
Lniano	10	8	9	6
Warlubie	24	13	14	6
Świekatowo	7	11	9	10
Łącznie	244	228	224	177

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowane jako bezrobotne z roku na rok wykazuje tendencję malejącą. W 2017r. w porównaniu do 2016r. zmalała o 6,56%. Porównując 2018 rok do 2017r. spadek wynosi 1,75%; rok 2019 w stosunku do roku 2018 spadek wynosi 20,98%.

Wykres 11. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.

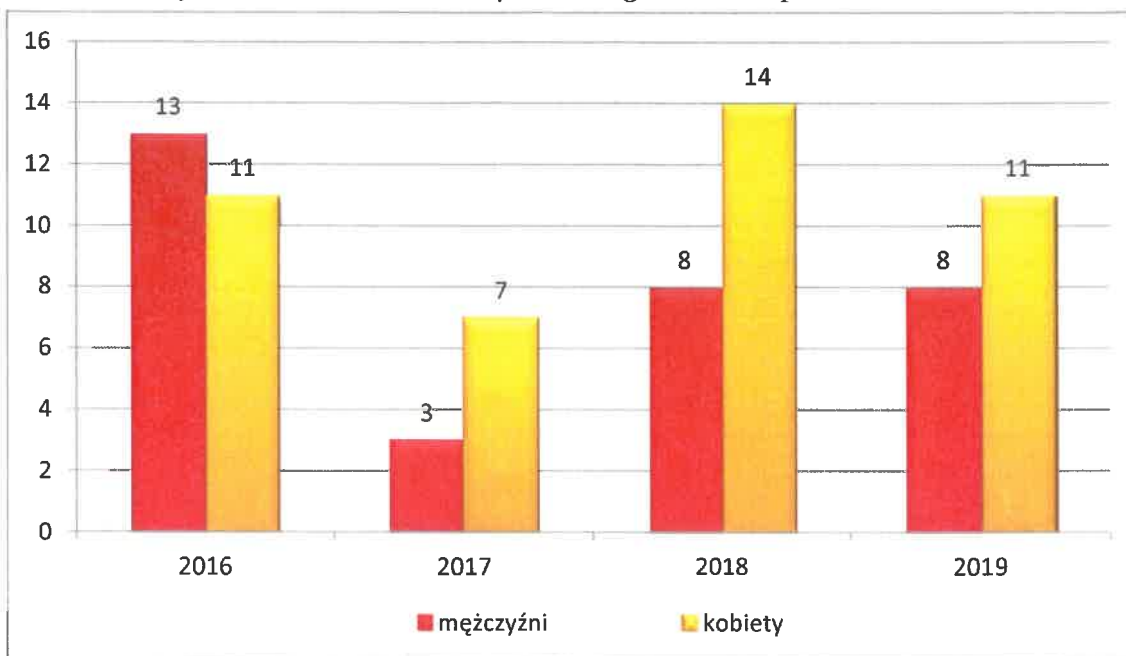

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Na wykresie 11 przedstawione zostały dane dotyczące liczby niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem płci. Wynika z nich, iż liczba bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet jest wyższa niż liczba niepełnosprawnych mężczyzn. W analizowanym okresie w PUP zarejestrowanych jako bezrobotnych było 480 niepełnosprawnych kobiet natomiast mężczyzn było mniej o 87 osób.

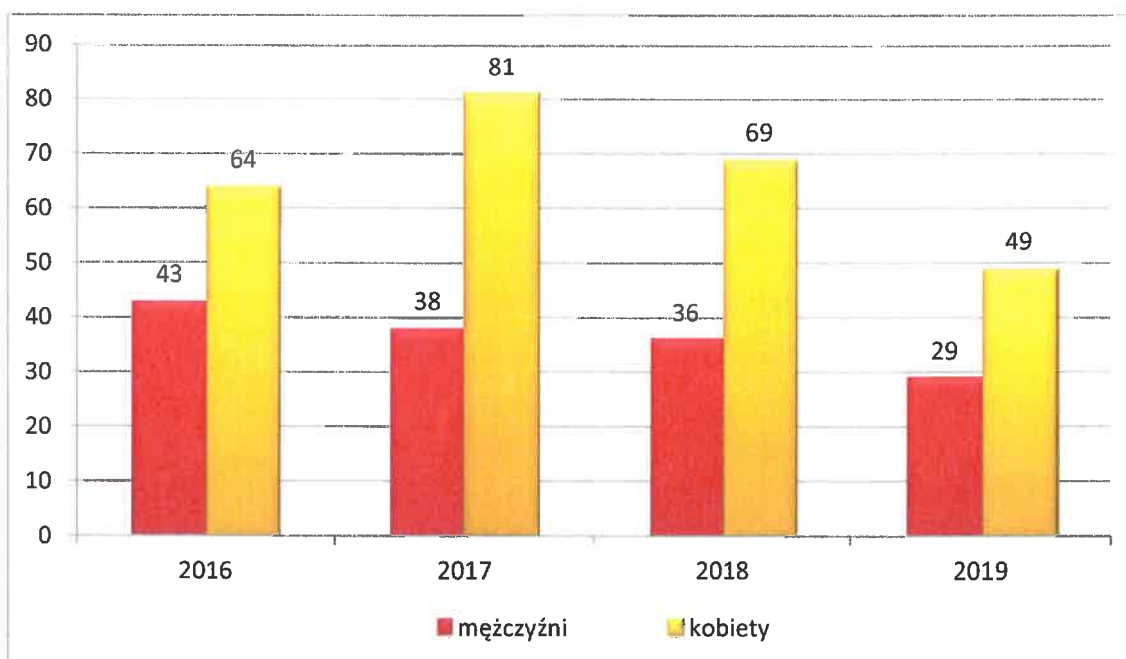

Wykres 12. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 będących w wieku do 25 roku życia z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

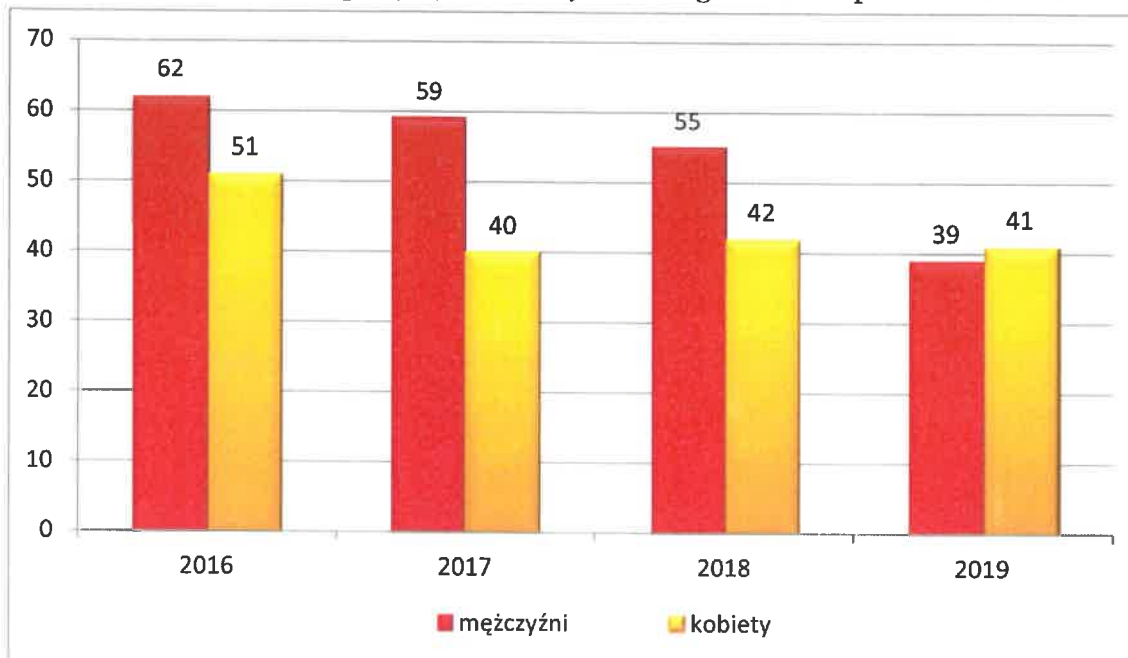
Wykres 13. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 będących w wieku między 25 rokiem życia a 50 rokiem życia z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

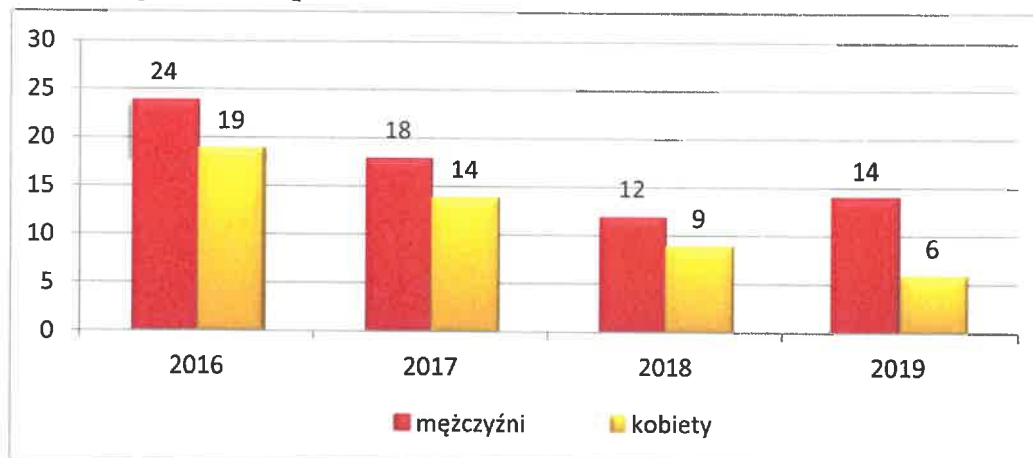
Wykres 14. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 będących w wieku powyżej 50 roku życia z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Ponad 46% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych niepełnosprawnych stanowią osoby będące w wieku między 25 a 50 rokiem życia (409 osób). Osoby starsze niż 50 stanowią 44,56%, a osoby do 25 r.ż. 8,59% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2016-2019. Powyższe oznacza konieczność aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych niepełnosprawnych szczególnie w przedziale wiekowym między 25 a 50 lat.

Wykres 15. Liczba niepełnosprawnych osób poszukujących pracy w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.

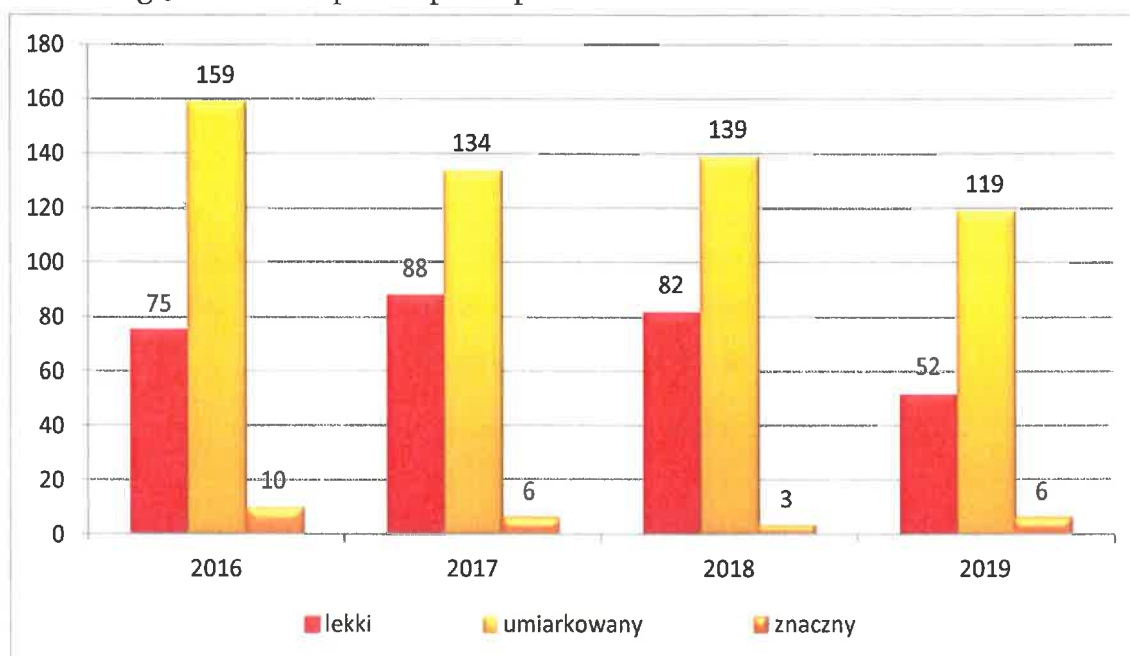

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy od 2016 malała. Porównując rok 2016 do roku 2019 spadek wyniósł 53,49%. W analizowanym okresie łącznie poszukujących pracy niepełnosprawnych kobiet było 48 natomiast mężczyzn 68 czyli więcej o 17,24 % niż kobiet.

Wykres 16. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świeciu

Na wykresie 16 przedstawione zostały dane dotyczące liczby niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności. Wynika z nich, iż najwięcej jest osób bezrobotnych niepełnosprawnych ze stopniem umiarkowanym, następnie ze stopniem lekkim, najmniej ze stopniem znacznym. Największą liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych odnotowano w 2016r.

Tabela 19. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie Świeckim z uwzględnieniem przyczyny niepełnosprawności w latach 2016-2020 - stan na koniec roku

ROK	2016	2017	2018	2019
przyczyna niepełnosprawności				
01-U	11	8	7	6
02-P	41	52	44	41
03-L	20	13	14	7
04-O	13	10	9	11
05-R	86	72	62	39
06-E	5	8	11	8
07-S	24	19	18	13
08-T	2	4	3	0
09-M	8	7	9	2
10-N	10	12	27	34
11-I	19	19	16	14
12-C	1	1	0	0
brak przyczyny w orzeczeniu	4	3	4	2

W poszczególnych latach najwięcej jest osób bezrobotnych niepełnosprawnych z powodu upośledzenia narządu ruchu. Następnie osoby niepełnosprawni z powodu chorób psychicznych oraz niepełnosprawni z chorobami układu oddechowego i krążenia.

Tabela 20. Liczba niepełnosprawnych osób poszukujących pracy w powiecie świeckim z uwzględnieniem przyczyny niepełnosprawności w latach 2016-2020 - stan na koniec roku

ROK	2016	2017	2018	2019
przyczyna niepełnosprawności				
01-U	0	0	1	0
02-P	9	9	4	3
03-L	3	3	0	0
04-O	10	7	7	6
05-R	10	7	4	2
06-E	2	1	2	3
07-S	0	0	0	0
08-T	0	0	0	0
09-M	2	0	0	1
10-N	2	4	1	3
11-I	5	1	2	2
12-C	0	0	0	0
brak przyczyny w orzeczeniu	0	0	0	0

Pośród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy w podziale na przyczynę niepełnosprawności najwięcej jest osób z chorobami narządu wzroku. Kolejnymi osobami niepełnosprawnymi poszukującymi pracy są osoby z upośledzeniem narządu ruchu oraz osoby z chorobami psychicznymi.

5.3 NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Literatura na temat niepełnosprawności dostarcza wielu teorii dotyczących różnych jej aspektów - od ściśle biologicznych po wyłącznie społeczne. Można zatem stwierdzić, iż niniejsze teorie wpisują się w trzy modele niepełnosprawności: biologiczny, funkcjonalny oraz społeczny.

Z biologicznego punktu widzenia niepełnosprawność jest upośledzeniem, każdym obniżeniem wydajności lub nieprawidłowości w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, fizycznym lub anatomicznym oraz psychospołecznymi konsekwencjami tego braku/ upośledzenia (definicja WHO).

Z funkcjonalnego modelu wynika, iż niepełnosprawność to każde ograniczenie bądź niemożność prowadzenia aktywnego życia w sposób lub w zakresie uznawanym za typowe dla człowieka w podobnym wieku i tej samej płci; utrudnienie - ograniczenie lub niemożność pełnej realizacji ról społecznych odpowiadających wiekowi, płci oraz zgodnych z uwarunkowaniami społecznymi i kulturowymi (definicja WHO).

Społeczny model natomiast, określa niepełnosprawność jako brak lub ograniczenie aktywności człowieka spowodowane współczesną organizacją społeczną, w której nie bierze się pod uwagę potrzeb osób z uszkodzeniami fizycznymi oraz trudnościami w uczeniu, tym samym wykluczając ich z głównego nurtu życia społecznego.

Tradycyjnie niepełnosprawność określa się wąsko - jako problem ściśle medyczny, na który odpowiedzią są stosowne działania lecznicze i rehabilitacyjne.

W polskim systemie prawa istnieją dwa rodzaje orzecznictwa, które regulowane są odrębnymi ustawami i które są prowadzone przez odrębne instytucje. Komisje lekarskie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji orzekają o niepełnosprawności dla celów rentowych, natomiast Powiatowych Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla celów pozarentowch.

Obserwacje pozwalają stwierdzić, że sytuacja tej grupy osób jest bardzo trudna. Nieodwracalny charakter niepełnosprawności, widoczne jej objawy, nierzadko dramatyczne okoliczności jej powstania, rozległość organicznych, psychologicznych i społecznych skutków dekomponują życie osoby doświadczonej tym stanem, niekiedy niweczając najcenniejsze dla niej

wartości, dając w zamian poczucie wyobcowania i osamotnienia. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się z ograniczonymi możliwościami zakupu środków pomocniczych oraz przedmiotów ortopedycznych ułatwiających codzienne funkcjonowanie, kosztowną i często trudno dostępną rehabilitacją. Dużym problemem są także bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawności, ale także w innych miejscach – na przykład w budynkach użyteczności publicznej. Bariery takie nie tylko utrudniają, ale często uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym dostęp do takich miejsc. Istotnym problemem jest także edukacja osób niepełnosprawnych, od chwili urodzenia do ukończenia nauki w ramach posiadanych predyspozycji i możliwości.

Można stwierdzić, iż przystosowanie się do bycia osobą niepełnosprawną, nie mówiąc już o zaakceptowaniu takiej sytuacji, nie jest możliwe bez uzyskania odpowiedniego wsparcia społecznego. W trudnych chwilach życia osoba niepełnosprawna potrzebuje psychicznego wsparcia, którego jedynym źródłem są kontakty międzyludzkie. Więzy społeczne chronią osobę niepełnosprawną przed poczuciem osamotnienia i wywierają zbawienny wpływ na zaspokojenie potrzeby przynależności i społecznej integracji. Poczucie bliskości z innymi ludźmi, świadomość oparcia, zrozumienia, akceptacji w rodzinie lub u przyjaciół wzmacniają odporność psychiczną i ułatwiają jej rozwiązywanie życiowych problemów.

Warto w tym miejscu również nadmienić, iż w ostatnich latach obserwuje się zmianę postrzegania osób z niepełnosprawnościami, co jest wynikiem działań podejmowanych zarówno przez władze lokalne, jak i organizacje pozarządowe. Osoby z niepełnosprawnościami stają się powoli pełnoprawnymi członkami społeczeństw, pełnią role społeczne, realizują się zarówno prywatnie, jak i zawodowo.

Z danych zaczerpniętych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świeciu kwestia osób niepełnosprawnych przedstawia się następująco:

Tabela 21. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2016-2019

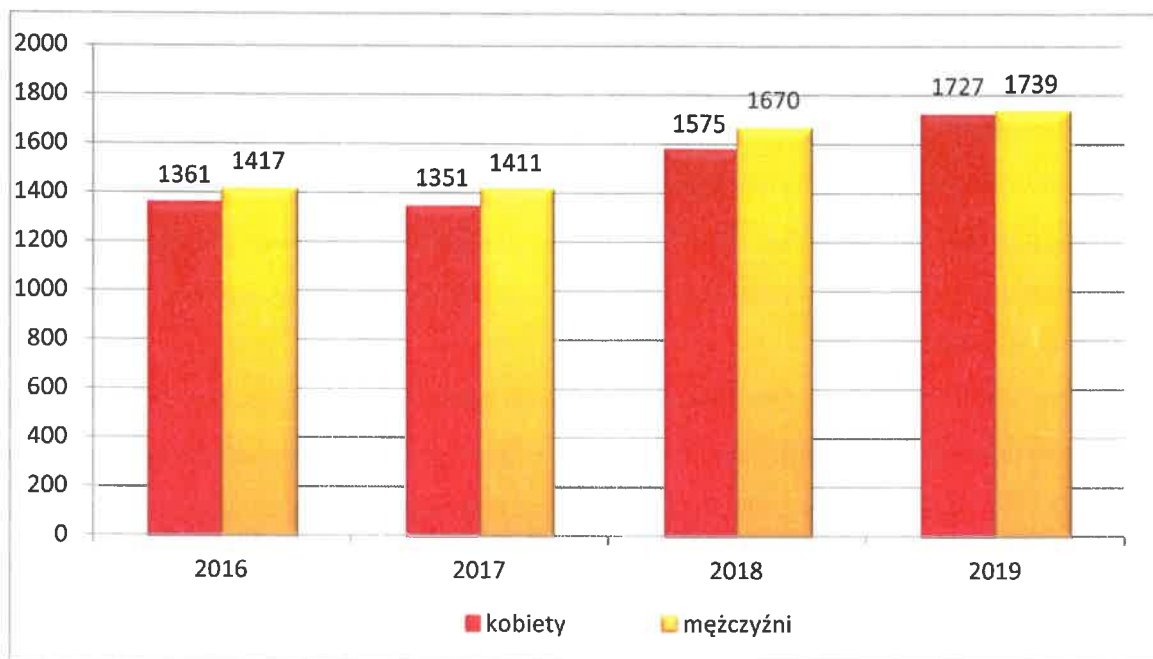
	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
ogółem	2778	2762	3245	3466
kobiety	1361	1351	1575	1727
mężczyźni	1417	1411	1670	1739

Źródło: PZOON Świecie.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Wykres 17. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2016-2019

Źródło: PZOON Świecie.

Analizując dane zawarte powyżej należy stwierdzić, iż liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2016-2019 miała tendencję wzrostową. W 2016 roku wydano ogółem 2778, w 2017 roku 2762, w 2018 roku 3245, a w 2019 roku 3466 orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Biorąc pod uwagę płeć można zauważyć, iż więcej orzeczeń wydano mężczyznom aniżeli kobietom.

Aby przybliżyć dokładne cele, dla których osoby składały wnioski o wydanie orzeczenia w latach 2016-2019, dokonano ich zestawienia zarówno dla potrzeb wydania orzeczenia o niepełnosprawności jak i orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Tabela 22. Cel składania wniosków przez osoby niepełnosprawne poniżej 16 roku życia w latach 2016-2019.

CEL ZŁOŻENIA WNIOSKU	LICZBA WNIOSKÓW			
	2016	2017	2018	2019
ZASIŁEK STAŁY	91	33	57	58
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY	599	630	632	628
INNE	11	6	14	32
RAZEM	701	669	703	718

Źródło: PZOON Świecie.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 23. Cel składania wniosków przez osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia w latach 2016-2019.

CEL ZŁOŻENIA WNIOSKU	LICZBA WNIOSKÓW			
	2016	2017	2018	2019
ODPOWIEDNIE ZATRUDNIENIE	756	783	869	828
SZKOLENIA	4	14	13	11
UCZESTNICTWO W WARSZTATACH TERAPII ZAJĘCIOWEJ	11	37	49	30
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE	192	369	415	218
KORZYSTANIE Z SYSTEMU ŚRODOWISKOWEGO WSPARCIA W SAMODZIELNEJ EGZYSTENCJI (KORZYSTANIE Z USŁUG SOCJALNYCH, OPIEKUŃCZYCH, TERAPEUTYCZNYCH I REHABILITACYJNYCH)	517	304	228	187
ZASIŁEK STAŁY	0	0	0	0
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY	556	513	528	431
KORZYSTANIE Z KARTY PARKINGOWEJ	217	330	482	855
INNE	142	106	261	483
RAZEM	2395	2456	2845	3043

Źródło: PZOON Świecie.

Analizując dane uzyskane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świeciu, można zauważyć, iż liczba składanych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w latach 2016-2019 ma tendencję wzrostową. Najistotniejszym celem składania wniosków o wydanie orzeczenie o niepełnosprawności oraz stopniu niepełnosprawności w latach 2016-2019 było: uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego, odpowiedniego zatrudnienia oraz korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych).

W tym miejscu warto również się przyjrzeć liczbie wydanych orzeczeń o niepełnosprawności oraz stopniu niepełnosprawności z podziałem na symbole.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 24. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2016-2019*

SYMBOL PRZYCZYNY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	ORZECZENIA DO 16 R.Ż.				ORZECZENIA PO 16 R.Ż.			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
01-U	21	14	32	54	29	26	50	43
02-P	57	48	50	49	301	325	340	359
03-L	35	26	30	18	85	91	96	114
04-O	10	3	10	7	12	11	27	19
05-R	41	46	44	54	761	767	1026	1155
06-E	9	15	18	14	28	32	41	42
07-S	252	243	245	237	441	410	388	379
08-T	11	13	12	7	73	68	63	101
09-M	15	19	13	15	5	57	60	78
10-N	22	22	35	40	198	234	330	295
11-I	31	46	51	47	200	167	182	199
12-C	75	76	90	128	4	3	12	12
RAZEM	579	571	630	670	2137	2191	2615	2796
ŁĄCZNIE	ROK 2016				2716			
	ROK 2017				2762			
	ROK 2018				3245			
	ROK 2019				3466			

Źródło: PZOON Świecie.

* W jednym orzeczeniu mogą być podane maksymalnie trzy symbole

Według Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2018r. poz. 2027 ze zm.) przy kwalifikowaniu do znacznego, umiarkowanego i lekkiego stopnia niepełnosprawności bierze się pod uwagę zakres naruszenia sprawności organizmu.

W analizowanym okresie dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świeciu pokazują, iż osoby niepełnosprawne stanowią grupę bardzo zróżnicowaną pod względem rodzaju niepełnosprawności. W latach 2016-2019 liczba symboli przyczyn niepełnosprawności miała tendencję wzrostową zarówno w przypadku osób do 16 r.ż., jak i powyżej 16 r.ż., bowiem w 2016 roku było to 2716 symboli, a już w 2019 roku 3466. Najwięcej orzeczeń na przestrzeni analizowanych lat zdecydowanie wydanych było ze względu na upośledzenie narządu ruchu (05-R), a następnie ze względu na choroby układu oddechowego i krążenia (07-S). Liczną grupę stanowiły też osoby z chorobą psychiczną (02-P) oraz chorobami neurologicznymi (10-N). W analizowanych latach najmniej wydano orzeczeń zarówno o niepełnosprawności jak i stopniu niepełnosprawności wydanych ze względu na choroby narządu wzroku (04-O).

PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 roku, poz. 426 ze zm.). Środki finansowe, jakimi PFRON dysponuje mogą być przeznaczane jedynie na cele, które określa ustawa. Ustawa ta wyklucza możliwość finansowania przez PFRON rehabilitacji medycznej.

Celem Funduszu jest wyrównywanie szans i poszanowanie praw osób niepełnosprawnych. Dbają o usuwanie barier w życiu codziennym, nauce, pracy i pełnieniu ról społecznych. Dzięki środkom finansowym Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych możliwe jest utrzymanie miejsc pracy poprzez przekazywanie dopłat do pensji pracowników. Pomagają przedsiębiorcom i rolnikom płacić składki ZUS. Płacą za pobyt uczestnika w warsztatach terapii zajęciowej. Ponoszą koszty zatrudnienia w zakładach aktywności zawodowej.

Przychodami Funduszu są: dotacje z budżetu państwa, środki otrzymane z Unii Europejskiej a przede wszystkim środki pochodzące z obowiązkowych miesięcznych wpłat dokonywanych przez pracodawców, którzy zatrudniają co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, a wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ich zakładzie jest niższy niż 6%. Do wpłat na PFRON zobowiązane są także zakłady pracy chronionej.

Osoby niepełnosprawne zamieszkujące teren Powiatu Świeckiego mogą ubiegać się za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do:

- ⇒ uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- ⇒ zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- ⇒ zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,
- ⇒ likwidacji barier architektonicznych,
- ⇒ likwidacji barier w komunikowaniu się,
- ⇒ likwidacji barier technicznych.

Ponadto każda organizacja pozarządowa działająca na terenie powiatu świeckiego na rzecz osób niepełnosprawnych może ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych w sporcie, kulturze, turystyce i rekreacji.

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

Tabela 25. Dofinansowania dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2016 – 2019.

Forma dofinansowania	2016				2017				2018				2019			
	Liczba zrealizowanych wniosków/ umów	Kwota dofinansowania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba zrealizowanych wniosków/ umów	Kwota dofinansowania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba zrealizowanych wniosków/ umów	Kwota dofinansowania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba zrealizowanych wniosków/ umów	Kwota dofinansowania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie
Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	591	550783,41 zł	680	54	521	463140,62 zł	600	93	588	581063,56 zł	654	33	666	640028,07 zł	743	40
Uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	143	258845,00 zł	443	280	311	346381,36 zł	436	79	222	299908,00 zł	425	125	216	287324,00 zł	421	168
Likwidacja barier architektonicznych	10	35882,30 zł			2	29023,12 zł			9	94076,20 zł				11	145238,80 zł	
Likwidacja barier w komunikowaniu się	3	24800,00 zł	62	38	7	12642,40 zł	79	55	25	30000,00 zł	77	10	3	4443,05 zł	43	11
Likwidacja barier technicznych	3	14997,00 zł			6	10392,40 zł			18	19812,00 zł				10	49568,22 zł	
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	17	11897,60 zł	25	0	21	11158,00 zł	23	0	19	10922,00 zł	21	0	21	11982,00 zł	17	0
RAZEM	767	897972,31 zł	1210	372	868	873537,90 zł	1138	227	881	1035781,76 zł	1177	168	927	1138584,14 zł	1224	219

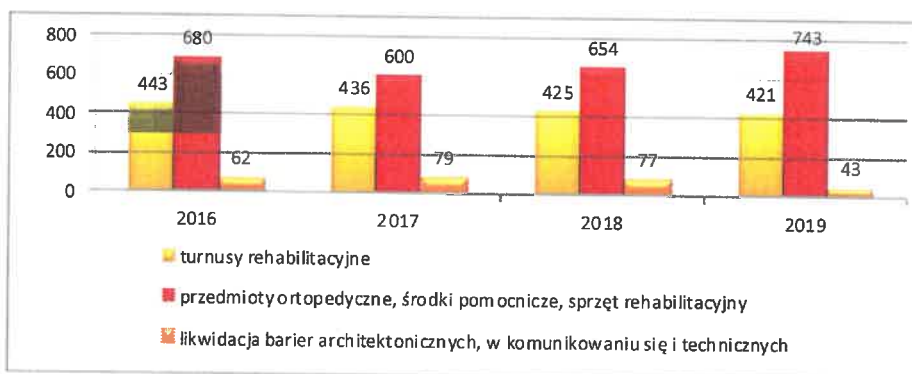
Źródło: opracowanie własne

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

W 2019 roku wpłynęło łącznie 1 224 wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, tj. o 47 więcej niż w 2018 roku. W roku 2019 zrealizowano największą liczbę wniosków na najwyższą kwotę w porównaniu do lat poprzednich, tj. 927 wniosków na kwotę w wysokości 1 138 584,14 zł. Pomimo wysokiego budżetu, środki finansowe nie były wystarczające na dofinansowanie wszystkich złożonych wniosków, rozpatrzono negatywnie 219 wniosków. W roku 2018 zrealizowano 881 wniosków z 1177, rozdysponowano kwotę w wysokości 1 035 781,76 zł. W roku 2017 zrealizowano 868 wniosków z 1138, na których realizację wydano ogólną kwotę w wysokości 873 537,90 zł. Natomiast w roku 2016 zrealizowano najmniejszą liczbę wniosków z w/w lat, tj. 767 wniosków na kwotę 897 972,3 zł. W związku z ilością wniosków składanych w ramach poszczególnych zadań każdego roku najczęściej otrzymywanych środków finansowych z PFRON przeznaczane jest na dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

Wykres 18. Liczba składanych wniosków w ramach rehabilitacji społecznej w latach 2016-2019.

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto osoby niepełnosprawne z terenu powiatu świeckiego mogą ubiegać się za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu o dofinansowania w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Natomiast celem szczegółowym programu jest:

1. przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
2. przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych;
3. umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie;
4. poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji;
5. wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Jak wynika z powyższego zestawienia ilość posiadanych środków nie jest wystarczająca w stosunku do występujących potrzeb. Pomimo wzrostu przekazywanych środków finansowych przez PFRON, ich wysokość nadal nie pozwala na pozytywne rozpatrzenie wszystkich złożonych wniosków w ramach dofinansowań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Oprócz osób niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe zgłaszają znacznie większe potrzeby proponując konkretne działania, na które nie można odpowiedzieć pozytywnie. Tym samym brakuje również środków na realizację instrumentu polegającego na zlecaniu zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 26. Dofinansowania dla osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w latach 2016-2019.

Obszar i zadanie pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”	2016		2017		2018		2019	
	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota dofinansowania	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota dofinansowania	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota dofinansowania	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota dofinansowania
MODUŁ I								
Obszar A zadanie 1 i zadanie 4 Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	7	31 549,08 zł	1	3 009,00 zł	5	30 429,80 zł	4	30 839,20 zł
Obszar A zadanie 2 i zadanie 3 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B i pozostałych kategorii	4	5 225,36 zł	5	6 501,75 zł	-	-	-	-
Obszar B zadanie 1, zadanie 3 i zadanie 4 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oprogramowania	11	56 743,36 zł	12	64 840,88 zł	15	73 383,01 zł	32	137 987,48 zł
Obszar B zadanie 2 Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	1 115,50 zł	2	3 075,00 zł	2	4 000,00 zł	2	4 000,00 zł
Obszar B zadanie 5 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego	-	-	-	-	-	-	-	-
Obszar C zadanie 1 Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	-	-	-	-	-	-	4	36 594,56 zł
Obszar C zadanie 2 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	8	13 642,94 zł	8	14 547,01 zł	8	15 627,99 zł	9	24 047,00 zł
Obszar C zadanie 3 Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	2	30 350,00 zł	1	13 950,00 zł	2	40 000,00 zł	1	13 102,37 zł
Obszar C zadanie 4 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	-	-	-	-	-	-	-	-
Obszar C zadanie 5 Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	-	-	-	-	-	-	5	22 735,00 zł
Obszar D Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	3	4 248,16 zł	2	4 875,00 zł	3	2 951,42 zł	5	5 560,83 zł
MODUŁ II								
Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	108	255 804,35 zł	108	264 037,01 zł	86	266 313,01 zł	114	374 544,29 zł
RAZEM	144	398 678,75 zł	139	374 835,65 zł	121	432 705,23 zł	176	649 410,73 zł

Źródło: opracowanie własne.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

Program „Aktywny Samorząd” odgrywa ważną rolę w likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Z roku na rok rośnie liczba składanych wniosków. Ponadto w 2019 roku program został poszerzony o dodatkowe zadania, które umożliwiają wsparcie szerszej grupy osób z niepełnosprawnością. Największą popularnością cieszy się moduł II pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, czyli dofinansowanie pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Najwięcej środków finansowych jest przyznawana przez PFRON na realizację tego obszaru programu. Wnioskodawcy programu najczęściej pobierają naukę w Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy, na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, w Wyższej Szkole Bankowej w Bydgoszczy, w Wyższej szkole Gospodarki w Bydgoszczy, na Uniwersytecie Technologiczno - Przyrodniczym w Bydgoszczy, na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz w Bydgoskiej Szkole Wyższej. Środki wydatkowane w ramach programu na realizację modułu II stanowiły w roku 2016 - 64,16 % ogólnej puli środków przyznanych Wnioskodawcom, w roku 2017 wydatki na moduł II wzrosły do - 70,44 %, w roku 2018 wyniosły - 61,55 %, natomiast w roku 2019 – 57,67 %.

Od początku realizacji przez PCPR w Świeciu pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” wysokość środków finansowych przekazanych na realizację programu przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych co roku była wystarczająca na rozpatrzenie wszystkich wniosków, które spełniły warunki formalne do przyznania dofinansowania. Warto zwrócić uwagę, że środki wydatkowane w 2019 roku wzrosły o 50,08 % do roku poprzedniego.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztat nie jest placówką samodzielną, ale stanowi część większej struktury organizacyjnej wyposażonej w osobowość prawną lub posiadającej zdolność do czynności prawnych. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty.

Osoby posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą ubiegać się o rehabilitację w ramach wtz w celu zdobycia samodzielności, umiejętności i kwalifikacji umożliwiających w efekcie podjęcie pracy. Istnieje wiele form i technik terapii zajęciowej, dzięki którym uczestnicy uczą się czynności życia

codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijają psychofizyczną sprawność oraz podstawowe, a często i specjalistyczne umiejętności zawodowe. Celem tych działań jest osiągnięcie kwalifikacji, które umożliwiają szkolenie zawodowe oraz podjęcie pracy. Dla każdego uczestnika wtz opracowywany jest indywidualny program rehabilitacji, który zawiera informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych działań terapeutycznych i spodziewanych efektów. Rada programowa wtz dokonuje okresowej oraz kompleksowej oceny realizacji programu rehabilitacji i osiągniętych postępów uczestnika, uzasadniających:

- podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy;
- potrzebę skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia, ze względu na brak postępów w rehabilitacji i niemożność podjęcia zatrudnienia;
- przedłużenie terapii: dla osób mających szansę w okresie dłuższej rehabilitacji na postępy, które umożliwią podjęcie zatrudnienia w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy;
- przedłużenie pobytu w wtz z powodu okresowego braku możliwości podjęcia zatrudnienia (brak miejsc pracy), albo okresowego braku możliwości skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia.

Istotną rolę w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej na terenie powiatu świeckiego pełnią dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez organizacje pozarządowe: Towarzystwo Wspierania Osób Niepełnosprawnych w Świeciu oraz Fundację Aktywizacji i Integracji w Nowem. Warsztaty prowadzą rehabilitację łącznie dla 55 osób niepełnosprawnych (30 uczestników WTZ w Świeciu i 25 uczestników WTZ w Nowem). Obecnie w kolejce osób ubiegających się o przyjęcie do WTZ są 4 osoby (3 osoby do WTZ w Świeciu oraz 1 osoba do WTZ w Nowem).

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 27. Wysokość środków finansowych na działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej z terenu powiatu świeckiego wg umów w latach 2016-2019.

ROK	WTZ	Plan 100%	Środki PFRON plan 90% wg algorytmu	Powiat 10%	Powiat udział własny do PWRMR III (zakup busa do przewozu uczestników WTZ)	Udział własny do PWRMR III (zakup busa do przewozu uczestników WTZ)
2016	WTZ Świecie	444 333,34 zł	399 900 zł	44 433,34 zł		
	WTZ Nowe	444 333,34 zł	399 900 zł	44 433,34 zł		
2017	WTZ Świecie	495 553,33 zł	416 867,65 zł	50 685,68 zł	20 000 zł	8 000 zł
	WTZ Nowe	444 334 zł	399 900 zł	44 434 zł		
2018	WTZ Świecie	553 200 zł	497 880 zł	55 320 zł		
	WTZ Nowe	461 000 zł	414 900 zł	46 100 zł		
2019	WTZ Świecie	603 200 zł	542 880 zł	60 320 zł		
	WTZ Nowe	502 667 zł	452 400 zł	50 267 zł		

Źródło: Opracowanie własne

WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO I URZĄDZEŃ POMOCNICZYCH

Osoby niepełnosprawne mogą również korzystać z Powiatowego Ośrodka Aktywnej Rehabilitacji Społecznej w postaci bezpłatnego wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego. POARS prowadzony jest przez Towarzystwo Wspierania Osób Niepełnosprawnych w Świeciu.

W Ośrodku nieodpłatnie można wypożyczyć, np.: łóżka rehabilitacyjne, materace p/o, wózki inwalidzkie, foteliki dla dzieci- NOEL, wózki prysznicowo- toaletowe, krzesła toaletowe, podpórki, kule łokciowe, wałki, piłki, materace, rowery rehabilitacyjne.

Tabela 28. Budżet zadania, ilość wypożyczonego sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych oraz ilość osób korzystających (wypożyczających) sprzęt rehabilitacyjny i urządzenia pomocnicze w latach 2016-2019.

ROK	BUDŻET ZADANIA			ILOŚĆ WYPOŻYCZONEGO SPRZĘTU	ILOŚĆ OSÓB OBJĘTYCH WSPRACIEM
	ŚRODKI POWIATU	ŚRODKI WŁASNE TWN	ŁĄCZNIE		
2016	25.000 zł	18.200 zł	43.200 zł	116	121
2017	25.000 zł	18.200 zł	43.200 zł	114	117
2018	25.000 zł	18.200 zł	43.200 zł	114	117
2019	25.000 zł	18.200 zł	43.200 zł	108	117

Źródło: Opracowanie własne

Dzięki funkcjonowaniu POARS osoby niepełnosprawne lub ich opiekunowie mogą uzyskać wsparcie w sytuacji nagłej choroby, niepełnosprawności lub zdarzenia losowego, które wpłynęło na stan sprawności organizmu. Aby wypożyczanie sprzętu odbywało się na bieżąco bardzo istotne jest poszerzenie jego asortymentu i zwiększenie ilości tego rodzaju sprzętu, który cieszy się największym zainteresowaniem.

POARS mógłby stanowić alternatywę dla dofinansowań ze środków PFRON. Osoba potrzebująca mogłaby skorzystać najpierw z wypożyczonego sprzętu, a następnie (jeżeli potrzeba będzie istniała) z dofinansowania. Podobna rzecz miałaby być w sytuacji braku środków PFRON. Na czas oczekiwania osoba niepełnosprawna miałaby sprzęt.

5.4. PRZEMOC W RODZINIE

Według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

1. Jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. Siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy.
3. Narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
4. Powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc każdego rodzaju może mieć bardzo poważne konsekwencje, nie tylko fizyczne, ale też psychiczne. Badania pokazują, że doświadczanie różnych rodzajów przemocy jest bardziej destruktywne w skutkach, niż doświadczanie tylko jednego z nich. Należy pamiętać, że im dłużej człowiek będzie trwał w sytuacji stresogennej, tym większe jest prawdopodobieństwo, iż wpłynie ona na jego psychikę. Oczywiście indywidualne predyspozycje takie jak podatność na stres,

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

umiejętność radzenia sobie, posiadanie sieci wsparcia, mają wpływ na możliwe wystąpienie u danej osoby zaburzeń i zmian w osobowości.

Narzędziem pracy w kontekście przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskiej Karty”. To procedura interwencyjna stosowana przez policję, pomoc społeczną, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, oświatę oraz służbę zdrowia. Obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Bardzo ważne jest podjęcie działań zmierzających do skoordynowania działań mających na celu udzielanie wsparcia przede wszystkim dla ofiar przemocy, jednakże nie można zapominać o działaniach kierowanych do jej sprawców.

Dane uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Świeciu ukazują w części skalę problemu przemocy w rodzinach zamieszkujących teren powiatu świeckiego.

Tabela 29. Liczba przeprowadzonych przez Policję interwencji dotyczących przemocy w rodzinie w latach 2016-2019.

	ROK			
	2016	2017	2018	2019
ILOŚĆ PRZEPROWADZONYCH INTERWENCJI DOMOWYCH	OGÓŁEM			
	1930	2448	2322	1755
dotyczących przemocy w rodzinie	W TYM:			
	159	177	248	237
ILOŚĆ INTERWENCJI DOTYCZĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE ZE WZGLĘDU NA MIEJSCE ZAMIESZKANIA	OGÓŁEM			
	159	177	248	237
	W TYM:			
MIASTO	67	65	97	81
WIEŚ	92	112	151	156
LICZBA POKRZYWDZONYCH W WYNIKU PRZEMOCY DOMOWEJ	OGÓŁEM			
	204	208	306	277
	W TYM LICZBA:			
KOBIET	146	157	219	194
MĘŻCZYZN	16	14	23	38
MAŁOLETNICH	42	37	64	45
LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ	OGÓŁEM			
	166	182	254	247
	W TYM LICZBA:			
KOBIET	10	18	21	21
MĘŻCZYZN	152	163	231	224
NIELETNICH	4	1	2	2
LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ POD WPLYWEM ALKOHOLU	OGÓŁEM			
	135	140	195	196
	W TYM LICZBA:			
KOBIET	7	11	16	16
MĘŻCZYZN	128	128	179	180
NIELETNICH	0	1	0	0

Źródło: dane KPP Świecie.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Analiza danych z Komendy Powiatowej Policji w Świeciu obejmujący lata 2016-2019 prowadzi do następujących wniosków. Policyjne interwencje odnośnie przemocy w rodzinie stanowiły w 2016r. – 8,24%, w 2017r. - 7,23%, w 2018r. – 10,68% i w 2019r. – 13,5 %. Powyższe dane wskazują na wzrost w ogólnej liczbie interwencji domowych tych związanych z przemocą w rodzinie. Ofiarami przemocy najczęściej są kobiety. W roku 2018 przemocy doznało o 39% kobiet więcej, aniżeli w roku poprzednim, i aż 50% więcej kobiet w roku 2018 w stosunku do roku 2016. Ponadto można zauważyć również znaczący wzrost liczby dzieci pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej, a mianowicie w roku 2018 przemocy doznało o 70,97% więcej dzieci niżeli w roku poprzednim oraz o 52,38% więcej w stosunku do roku 2016.

Natomiast sprawcy przemocy to głównie mężczyźni. Rok 2019 przyniósł 35,78%, wzrost liczby osób stosujących przemoc w rodzinie w porównaniu do roku 2016.

Tabela 30. Liczba dochodzeń prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Świeciu z art. 207 Kodeksu Karnego w latach 2016-2019.

ROK	2016	2017	2018	2019
Ilość dochodzeń w sprawie przemocy	50	73	67	69
Ilość dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 KK zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia	11	24	20	21
Ilość dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 KK umorzonych	28	25	29	23

Źródło: dane Prokuratura Rejonowa w Świeciu.

Organ ścigania jakim jest Prokuratura Rejonowa w Świeciu w latach 2016-2019 prowadziła łącznie 259 spraw z art. 207 Kodeksu Karnego, z czego 29,34% zostało zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego w Świeciu, a 40,54% umorzono.

Tabela 31. Liczba postanowień i postępowań prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Świeciu w związku z przemocą w rodzinie w latach 2016-2019.

ROK	2016	2017	2018	2019
Ilość postanowień z art. 207 KK zakończonych wydaniem wyroku skazującego	12	14	16	18
Ilość postępowań zakończonych umorzeniem	1	0	0	2
Ilość postępowań zakończonych uniewinnieniem	0	0	0	0
Ilość postępowań warunkowo umorzonych	0	1	1	0

Źródło: dane Sąd Rejonowy Świecie.

Analiza danych dotyczących spraw kończących się wniesieniem aktu oskarżenia, które rozstrzygnięcie znajdują w Sądzie Rejonowym w Świeciu wskazuje, że znaczna część spraw wniesionych do SR kończy się wydaniem wyroku skazującego, nieliczne sprawy zakończyły się umorzeniem lub zostało warunkowo umorzonych. Bardzo ważne jest to, że większość spraw kończy się wydaniem wyroków skazujących, co na przestrzeni lat 2016-2019 daje średnio 78,95% wszystkich wniesionych do Sadu Rejonowego aktów oskarżenia.

Tabela 32. Rodzaj środków karnych zastosowanych przez Sąd Rejonowy w Świeciu wobec sprawców przemocy w latach 2016-2019.

ROK	2016	2017	2018	2019
Środki karne zastosowane wobec sprawców przemocy w rodzinie:				
Kara ograniczenia wolności	7	9	11	10
Kara pozbawienia wolności	3	3	2	7
Uczestnictwo w programach korekcyjno-edukacyjnych	0	0	0	0
Kara powstrzymania się od zbliżania się do pokrzywdzonego	0	2	2	3
Kara opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	2	2	2	1

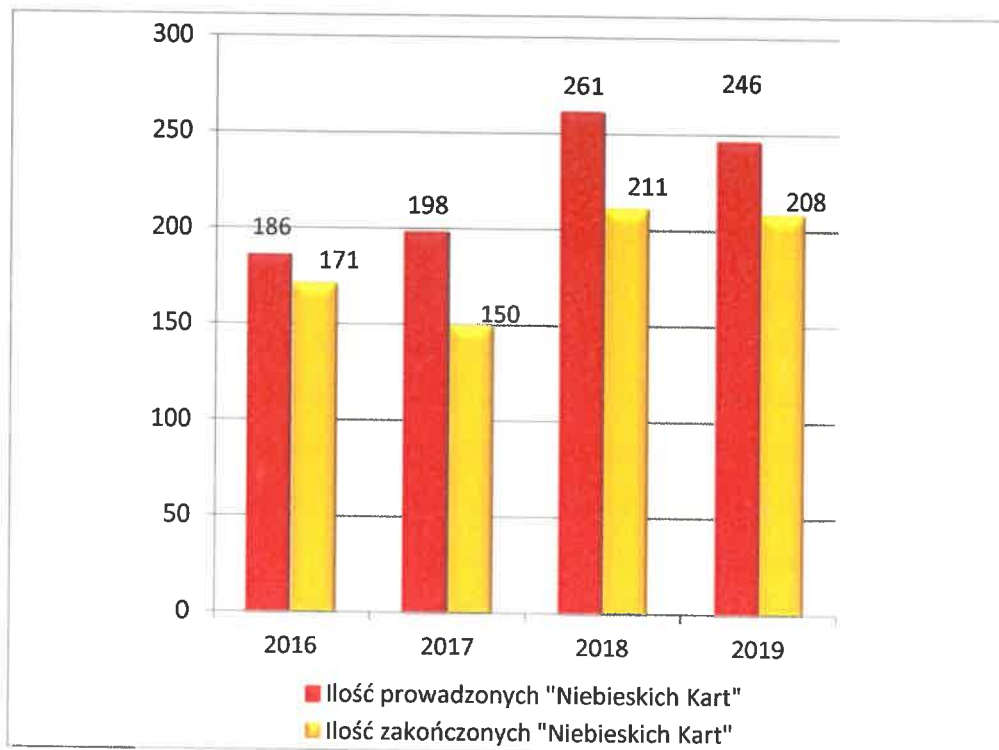
Źródło: dane Sąd Rejonowy Świecie.

Zasadnicze znaczenie dla oddziaływania na sprawców przemocy oraz dla ochrony przez nich pokrzywdzonych ma sprawność postępowania wykonawczego. Analiza powyższych danych pochodzących z Sądu Rejonowego w Świeciu wskazuje, że najczęstszym środkiem karnym zastosowanym wobec sprawców przemocy w rodzinie jest kara ograniczenia wolności. Rządziej stosuje się karę pozbawienia wolności. Łącznie karę ograniczenia lub pozbawienia wolności Sąd orzekł w znacznym stopniu tj. w 2016r. – 83%, w 2017r. – 85,71%, w 2018r. – 81,23% a rekordowo w 2019r. w 94,44%.

Niestety brak jest środków nakazowych w postaci nakazu uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych co powoduje, że osoby te nie szukają wsparcia w zmianie swojego zachowania. W latach 2016-2019 nie zastosowano takiego środka karnego wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Wykres 19. Ilość prowadzonych i zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” w latach 2016-2019.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 33. Ilość wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w latach 2016-2019.

ROK	2016	2017	2018	2019
Ilość prowadzonych „Niebieskich Kart”	186	198	261	246
Ilość zainicjowanych procedur NK przez poszczególne służby	OGÓŁEM			
	175	189	242	233
	W TYM:			
Policja	134	148	207	191
jednostki pomocy społecznej	32	25	28	25
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	4	7	1	1
służba zdrowia	1	0	0	1
oświata	4	6	5	8
Inne: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu	0	3	1	6
Ilość zakończonych „Niebieskich Kart”	OGÓŁEM			
	171	150	211	208

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu świeckiego.

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

Analiza danych z lat 2016-2019 ze wszystkich Zespołów Interdyscyplinarnych działających na terenie Powiatu Świeckiego wskazuje, iż należy wysunąć zawarte niżej wnioski.

Najwięcej procedur „Niebieskiej karty” prowadzono w roku 2018. Rok ten przyniósł 40,32% wzrost w stosunku do roku 2016. Ilość prowadzonych procedur nieznacznie zmalała w roku 2019 osiągając wskaźnik o 5,75% niższy od rekordowego roku 2018. Wskazuje to, iż problem przemocy w rodzinie jest problemem o dużej wadze społecznej.

Lata 2016-2019 to również czas wyraźnego wzrostu ilości zakończonych procedur „NK”. Rok 2018 to rok, w którym to nastąpił 40,67% wzrost w stosunku do roku poprzedniego.

Najwięcej „Niebieskich Kart” zostało wszczętych przez Policję. Stopień zaangażowania określają następujące dane procentowe: 2016r. – 76,57%, 2017r. – 78,31%, 2018r. – 85,54%, 2019r. – 81,97%. Wysokie, jednakże znacznie niższe procentowo wyniki osiągają jednostki pomocy społecznej. Niepokojącym zaś faktem jest to, iż oświata i służba zdrowia znacznie rzadziej podejmują działania w sprawach dotyczących przemocy.

Tabela 34. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” oraz ilość złożonych zawiadomień w latach 2016-2019.

ROK	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin dotkniętych przemocą	172	177	216	220
Liczb osób w rodzinie	627	668	740	678
Ilość zawiadomień do Sądu	OGÓLEM			
	21	11	13	12
wnioski o ograniczenie władzy rodzicielskiej	W TYM:			
	3	5	6	7
Ilość zawiadomień do Prokuratury	5	10	6	11
Ilość wniosków o udział sprawcy w programie korekcyjno-edukacyjnym	2	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu świeckiego.

Lata 2016-2019 to wzrost ilości rodzin dotkniętych przemocą. W powiecie świeckim procedurą „Niebieskiej Karty” w roku 2019 objęto o 27,91 więcej rodzin w stosunku do roku 2016.

Jak wskazują dane, zespoły interdyscyplinarne działające na terenie powiatu świeckiego, podjęły decyzję o zawiadomieniu wymiaru sprawiedliwości oraz organów ścigania kolejno w przypadku następującej ilości rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”: rok 2016 - 12,21%, rok 2017 - 6,21%, rok 2018 – 6,02%, rok 2019 – 5,45%.

Analiza danych doprowadza do wniosku, że działania w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar, powinny iść w trzech kierunkach:

1. kampanii informacyjnej podnoszącej świadomość społeczną,
2. form wsparcia skierowanych do ofiar przemocy i członków rodzin,
3. oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez specjalistyczne poradnictwo oraz program korekcyjno- edukacyjny
4. podjęcie wspólnych skoordynowanych działań zmierzających do zmniejszenia rozmiarów przemocy przez m.in. jednostki pomocy społecznej, organy ścigania i wymiar sprawiedliwości i oświatę.

OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Do zadań własnych powiatu należy prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej. W celu zapobiegania pogłębianiu się dysfunkcji osób, rodzin i społeczności, przemocy w rodzinie ustawa stwarza możliwość podejmowania interwencji kryzysowej. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

Osoby będące w sytuacjach kryzysowych korzystają ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Świeciu, który działa od 2010 roku w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu i jest placówką zapewniającą pomoc i schronienie osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu zamieszkujących teren powiatu świeckiego. Ośrodek w latach 2016 - 2018 posiadał cztery miejsca całonocowego pobytu, natomiast od 2019 roku dostępnych miejsc

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

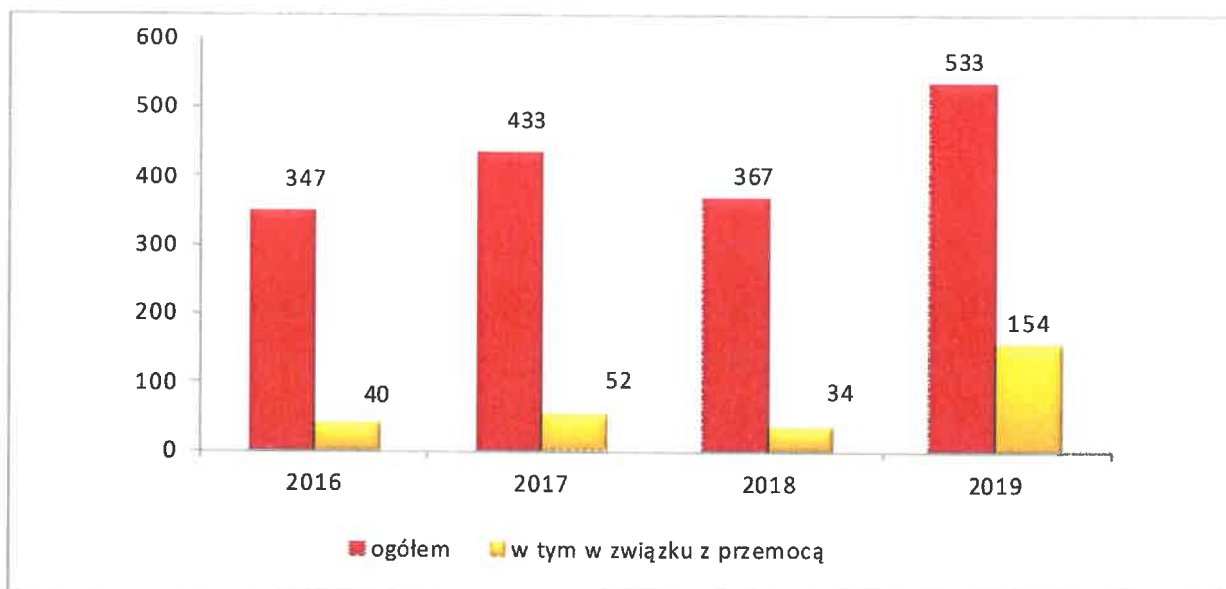
jest siedem. Ponadto udzielana pomoc dotyczy również poradnictwa psychologicznego, prawnego, rodzinnego oraz terapeuty uzależnień.

Celem strategicznym prowadzenia OIK jest zapewnienie pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w różnych sytuacjach kryzysowych, w szczególności, takich jak: przemoc w rodzinie, alkoholizm, kryzysy małżeńskie, sieroctwo, żałoba, bezrobocie, bezradność życiowa, problemy opiekuńcze, choroba.

Do hostelu OIK przyjmowane są w szczególności osoby lub rodziny będące ofiarami przemocy w rodzinie lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej.

Ośrodek w celu realizacji powyższych zadań współpracuje, w szczególności z: Policją, Prokuraturą, Sądem, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Rzecznikiem Praw Ofiar, wojewódzkim koordynatorem realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, zespołami interdyscyplinarnymi, placówkami systemu oświaty oraz innymi podmiotami, których działalność statutowa obejmuje pomoc społeczną.

Wykres 20. Ilość porad ogółem oraz w związku z przemocą udzielonych w ramach interwencji kryzysowej w latach 2016-2019.

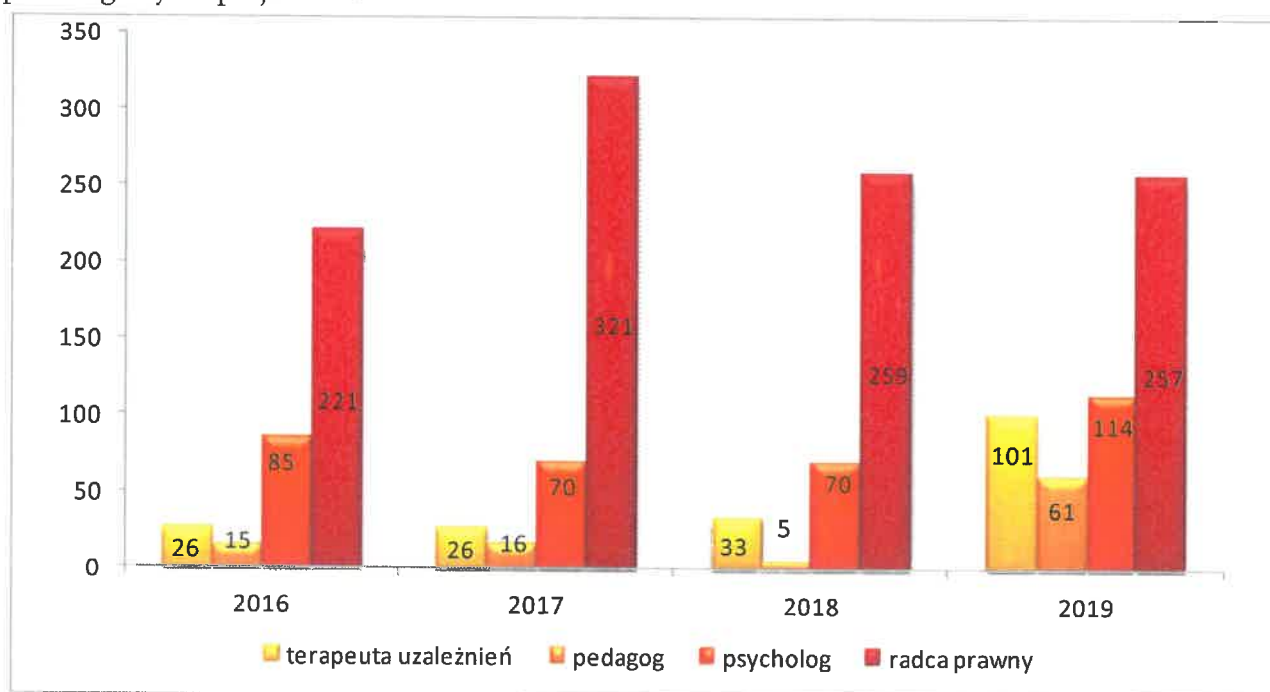
Źródło: Opracowanie własne

Udzielane poradnictwo na przestrzeni lat 2016-2019 utrzymuje się na zmiennym poziomie. W roku 2017 oraz 2019 widoczny jest wzrost ilości udzielonych porad, w tym znaczny wzrost poradnictwa w związku z wystąpieniem przemocy. W roku 2019 ilość udzielonych porad w związku z przemocą znacząco przewyższa lata 2016-2018. Należy tu jednak zaznaczyć, że

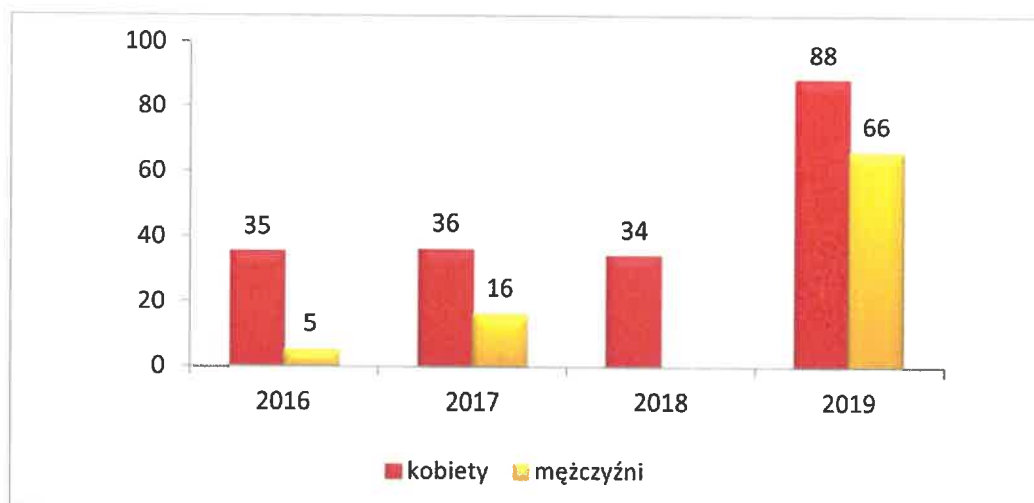
udzielane poradnictwo nie jest związane wyłącznie z przemocą w rodzinie, ale również w innych sytuacjach kryzysowych. Największym zainteresowaniem cieszy się poradnictwo prawne, psychologiczne oraz terapeuty uzależnień. Lata 2016-2018 ukazują, iż porady w zakresie przemocy były udzielane głównie kobietom. W roku 2019 widać znaczący wzrost porad udzielonych zarówno kobietom, jak i mężczyznom.

Wykres 21. Ilość udzielonych porad w ramach interwencji kryzysowej w latach 2016-2019 przez poszczególnych specjalistów.

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 22. Ilość udzielonych porad w ramach interwencji kryzysowej w zakresie przemocy w latach 2016-2019 wg płci.

Źródło: Opracowanie własne

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 35. Ilość udzielonych porad w ramach interwencji kryzysowej w latach 2016-2017.

ROK	2016			2017		
	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
ILOŚĆ UDZIELONYCH PORAD	221	151	70	321	212	109
RADCA PRAWNY	17	13	4	28	19	9
	W TYM W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ:					
PSYCHOLOG	85	67	18	70	54	16
	W TYM W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ:					
PEDAGOG	22	21	1	11	10	1
	15	15	0	16	9	7
	W TYM W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ:					
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	1	1	0	3	0	3
	26	19	7	26	19	7
	W TYM W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ:					
RAZEM	0	0	0	10	7	3
	347	252	95	433	294	139

Źródło: opracowanie własne

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 36. Ilość udzielonych porad w ramach interwencji kryzysowej w latach 2018-2019.

ROK	2018			2019		
	OGÓLEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓLEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
ILOŚĆ UDZIELONYCH PORAD	259	150	109	257	150	107
RADCA PRAWNY	W TYM W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ:					
	5	5	0	11	11	0
PSYCHOLOG	70	55	15	114	79	35
	W TYM W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ:					
	17	17	0	62	29	33
PEDAGOG	5	5	0	61	28	33
	W TYM W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ:					
	5	5	0	61	28	33
TERAPEUTA UZALEŻNIEŃ	33	24	9	101	67	34
	W TYM W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ:					
	7	7	0	20	20	0
RAZEM	367	234	133	533	324	209

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 37. Ilość umieszczeń w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w latach 2016-2019.

ROK	2016	2017	2018	2019
ILOŚĆ UMIESZCZEŃ	3	3	3	8
W TYM:				
LICZBA OSÓB	6	8	6	14
OKRES PRZEBYWANIA W DNIACH	108	70	103	233

Źródło: opracowanie własne.

Schronienie w hotelu zapewnia ofiarom przemocy wsparcie mające na celu przywrócenie równowagi psychicznej, a następnie wypracowanie umiejętności samodzielnego radzenia sobie w życiu. Decyzja ofiary przemocy o odejściu od sprawcy i trwanie w tym postanowieniu powinny być dla służb społecznych sygnałem, że należy do tej osoby skierować wszelką możliwą pomoc, aby wspomóc jej proces usamodzielniania. Chodzi tu nie tylko o wsparcie terapeutyczne, ale również finansowe i mieszkaniowe.

5.5 DZIECKO I RODZINA

5.5.1. POMOC SPOŁECZNA W GMINACH

Pomoc społeczna to spójny system oparty między innymi na budowaniu podstaw systemu samopomocowego, wspieraniu i tworzeniu lokalnego systemu organizacji społecznych, a także na pracy na zasadach partnerstwa, subsydiarności i efektywności.

Wsparcie społeczne może być krótkoterminowe jako rodzaj interakcji społecznej, w której następuje wymiana jednostronna lub dwustronna, gdzie istnieje osoba lub grupa wspierająca i odbierająca. Aby działania były skuteczne, potrzebna jest spójność między potrzebami a rodzajem udzielonego wsparcia. Wsparcie może być emocjonalne, wartościujące, instrumentalne i informacyjne. Zgodnie z zasadą pomocniczości pracownik powinien pomagać tam, gdzie człowiek w naturalnym systemie nie daje rady. Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych są instytucje znajdujące się na terenie powiatu. Funkcjonują one w obszarze polityki społecznej i prowadzą szereg działań na rzecz mieszkańców powiatu. Są to zarówno jednostki samorządowe, jak i niepubliczne, na przykład organizacje społeczne.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej (gmina, powiat, województwo) wspierając osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb. Warunkiem udzielenia pomocy jest współudział osoby lub rodziny w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Ustawa o pomocy społecznej przyjmuje, iż adresatem działań pomocy społecznej jest rodzina jako całość, a jej wzmacnianie powinno być traktowane jako zasadnicza dyrektywa przy planowaniu, a następnie realizowaniu konkretnych programów pomocy i wsparcia. Powyższa zasada orientacji na rodzinę stanowi jedną z konstruktywnych cech obecnego modelu pomocy społecznej.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. W postępowaniu administracyjnym, mającym na celu rozstrzygnięcie w sprawie przyznania lub odmowy przyznania świadczeń z pomocy społecznej, należy kierować się dobrem osobistym osoby korzystającej z pomocy społecznej. Te dobra osobiste pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jak wynika z treści wyżej wymienionej ustawy, akcentuje ona w sposób szczególny zaspokajanie potrzeb całej rodziny, a nie tylko jej poszczególnych członków. Jest to niezwykle ważne dla współczesnej pomocy społecznej, bowiem dysfunkcjonalność pojedynczych osób w rodzinie wywiera wpływ na prawidłową realizację różnorodnych funkcji rodziny. Zaakcentowano tu wyraźnie „szersze” pojęcie rodziny, co niewątpliwie pozwala na pełniejsze uwzględnianie jej potrzeb i odpowiednie dostosowanie świadczeń.

Ustawa o pomocy społecznej wymienia także typy trudnych sytuacji życiowych, do których zalicza się m.in.: ubóstwo, sieroctwo, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę, alkoholizm, narkomanię, trudności w przystosowaniu się do życia po odbyciu kary pozbawienia wolności, konsekwencje klęski życiowej lub ekologicznej, bezdomność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Nie trudno zauważyć, że każdy z powyższych typów trudnej sytuacji życiowej stanowi albo źródło, bądź przejaw lub konsekwencje dysfunkcji rodziny.

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

Tabela 38. Powody przyznania pomocy osobom i rodzinom przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu świeckiego w latach 2016-2017.

POWÓD PRYZNANIA POMOCY (liczba rodzin ogółem)	2016 GMINA										2017 GMINA											
	Bukowiec	Dragacz	Dzycim	Jęzwo	Luliano	Nowe	Osi	Pruszcz	Warlubie	Świeckie	Świekatowo	Bukowiec	Dragacz	Dzycim	Jęzwo	Luliano	Nowe	Osi	Pruszcz	Warlubie	Świeckie	Świekatowo
	463	726	393	736	221	1260	463	719	630	3996	307	457	630	359	687	215	1026	437	577	603	3560	259
ubóstwo	131	227	170	177	62	327	134	255	169	1004	48	113	199	155	155	52	283	124	201	165	861	42
starcie	0	0	0	1	0	0	0	2	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
bezdomność	0	5	1	2	1	33	1	8	3	49	0	2	4	2	2	0	34	1	6	6	49	0
bezrobocie	107	163	119	114	71	279	81	120	112	687	50	95	139	109	89	61	234	74	92	102	564	26
niepełnosprawność	81	112	45	141	37	195	82	168	106	780	63	86	103	32	139	44	194	85	141	108	726	60
działalność lub ciężka choroba	76	79	18	112	10	105	56	41	36	571	109	81	75	13	125	18	118	50	35	38	521	99
przemoc w rodzinie	0	0	4	2	1	29	0	2	0	13	0	0	0	2	1	0	8	0	1	0	10	0
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	6	32	6	52	10	54	14	43	37	120	14	9	31	7	50	8	34	15	29	32	105	11
w tym:																						
wieloletniość	5	18	5	40	7	25	11	45	35	47	4	8	15	6	38	6	16	12	35	29	41	5
bezdolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,	27	32	9	36	10	71	26	8	62	294	7	30	20	13	27	11	25	26	7	60	270	6
w tym:																						
rodziny niepełne	12	16	2	16	4	56	16	3	37	221	4	16	13	2	12	4	13	15	2	31	194	4
rodziny wielodzienne	11	15	6	16	4	16	10	5	23	79	4	11	6	9	14	5	8	9	5	24	70	2
alkoholizm	5	23	8	21	2	65	30	12	7	104	2	3	20	8	22	5	52	25	6	6	104	2
nałamanie	0	1	0	0	0	3	0	0	0	7	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	25	0
trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	2	0	4	0	2	2	2	3	17	0	2	3	0	7	0	3	1	1	1	11	1
zdarzenia losowe	1	1	0	4	2	0	0	4	0	1	2	1	1	1	1	6	0	3	0	1	5	1
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0
kłótnia żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
trudność w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0
uzupełniająca lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	463	726	393	736	221	1260	463	719	630	3996	307	457	630	359	687	215	1026	437	577	603	3560	259
ŁĄCZNIE						5918											8390					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

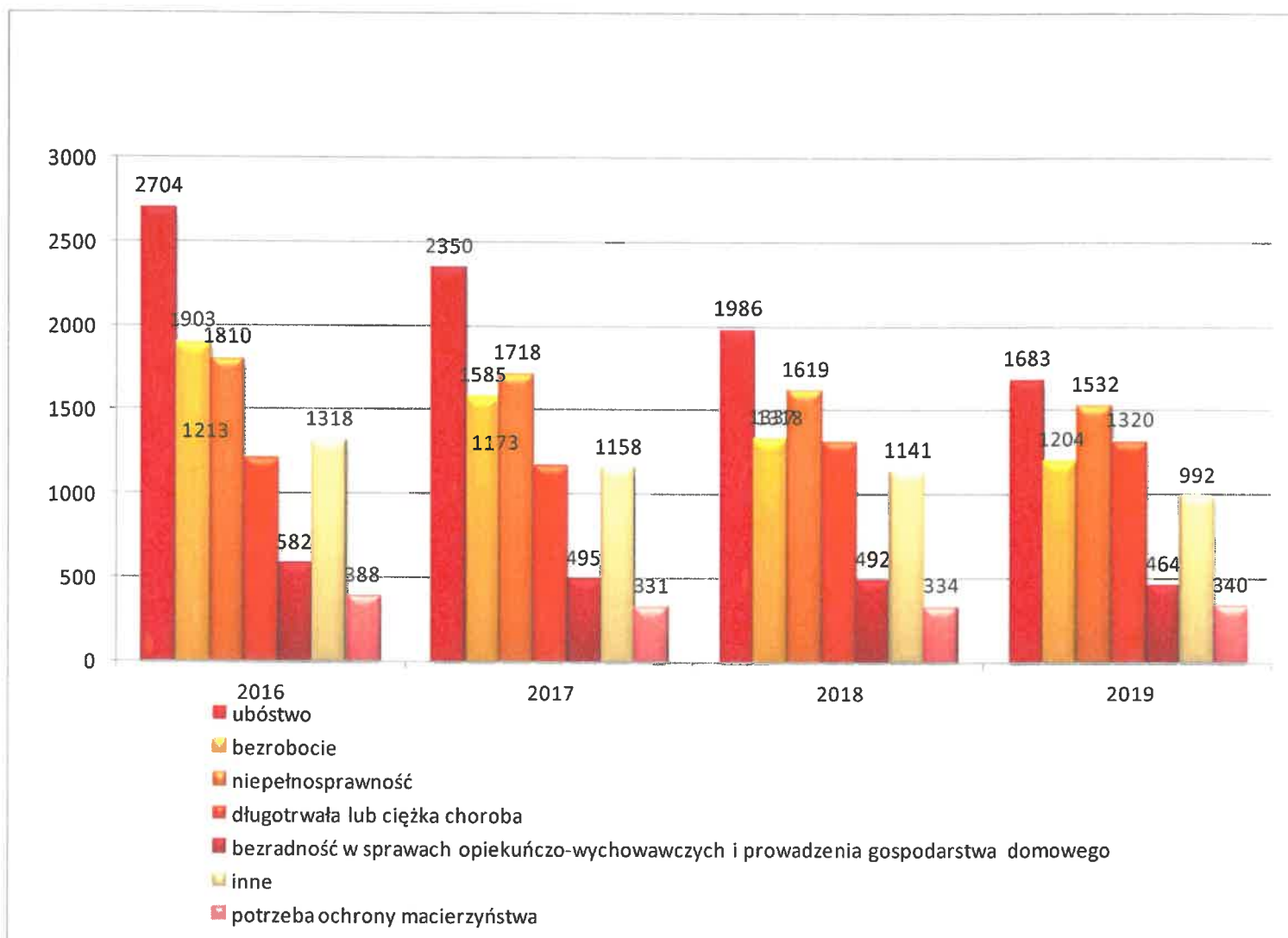
Tabela 39. Powody przyznania pomocy osobom i rodzinom przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu świdkiego w latach 2018-2019.

POWÓD PRZYZNANIA POMOCY (liczba rodzin ogółem)	2018												2019											
	GMINA						GMINA						GMINA						GMINA					
	Bukowiec	Dragacz	Drzycim	Jezewo	Litano	Nowe	Ocie	Pruszcz	Wardubie	Świdcie	Świdkatowo	Bukowiec	Dragacz	Drzycim	Jezewo	Litano	Nowe	Ocie	Pruszcz	Wardubie	Świdcie	Świdkatowo		
ubóstwo	75	153	118	169	36	215	93	170	130	799	28	69	115	82	16	28	117	77	13	126	750	20		
sieroctwo	0	0	0	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
bezdomność	2	3	2	2	0	28	0	6	3	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
bezohocic	83	120	92	91	43	182	58	87	88	479	14	72	101	88	87	36	155	50	68	76	459	12		
niepełnosprawność	73	97	43	143	41	174	75	134	97	701	41	74	75	52	13	34	159	71	13	80	676	41		
dhugotrwała lub ciężka choroba	75	79	45	151	19	120	50	38	36	632	73	60	65	41	17	15	105	46	40	40	671	65		
przemoc w rodzinie	1	0	2	2	1	5	0	4	0	11	0	0	1	0	1	1	6	0	1	0	4	1		
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	13	31	26	44	7	29	13	25	29	109	8	17	38	18	40	10	39	17	24	30	97	10		
w tym:																								
wielodzietność	11	16	26	37	5	17	12	31	26	43	4	14	21	18	31	8	20	14	6	26	42	4		
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,	28	20	21	29	16	33	25	5	47	266	2	26	20	25	32	13	21	16	6	41	261	3		
rodziny niepełne	17	15	13	15	8	17	13	1	26	189	2	16	13	10	17	5	9	8	2	21	175	2		
rodziny wielodzietne	8	6	4	14	5	6	10	4	17	73	0	9	4	4	13	5	5	7	4	13	71	1		
alkoholizm	2	22	4	26	5	53	19	6	2	95	4	4	11	3	25	5	50	16	5	1	81	7		
markomania	0	1	0	0	0	2	0	0	0	22	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	15	0		
trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	3	4	1	0	2	0	1	0	9	0	1	2	2	0	1	3	1	0	2	9	1		
zdarzenia losowe	0	2	0	1	0	3	0	6	3	2	2	4	0	1	1	0	0	0	0	1	6	2		
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1		
kłopoty żywieniowe lub ekologiczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
trudność w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
RAZEM	388	570	400	725	187	886	368	520	504	3500	179	366	470	346	72	161	717	32	42	466	3564	17		
ŁĄCZNIE	8227																						7537	

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Wykres 23. Najczęstsze powody przyznania pomocy osobom i rodzinom przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu świeckiego w latach 2016-2019.

Z analizy danych pozyskanych z ośrodków pomocy społecznej wynika, że w latach 2016-2019 w Powiecie Świeckim ilość rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej utrzymuje się poniżej poziomu 10 tysięcy rodzin w ciągu roku i z każdym rokiem jest mniejsza. W roku 2016 z pomocy społecznej korzystało 9918 rodzin, w roku 2017 - 8390 rodzin, w roku 2018 - 8227 rodzin, natomiast w roku 2019 – 7537 rodzin. Analizując zebrane dane, wskazać można iż liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w roku 2019 w stosunku do roku 2016 spadła o 24 %.

Gminy najczęściej przyznają pomoc w formie zasiłków celowych, okresowych i posiłków w szkole dla dzieci. Najczęstszą przyczyną udzielania pomocy społecznej jest w większości gmin

ubóstwo, bezrobocie oraz niepełnosprawność, a następnie długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Ilość rodzin korzystających z pomocy społecznej systematycznie spada.

Uzależnienie nie należy do głównych powodów udzielania świadczeń pomocy społecznej w gminach. Mimo to należy do dysfunkcji, które najtrudniej wyeliminować z życia rodziny. Przewyciężenie tej trudnej sytuacji rodziny oparte jest głównie na woli uzależnionego. Oczywiście istnieją formy przymusowe, ale charakteryzuje je przewlekłość postępowania, a ostatecznie zależność od decyzji sądu i skuteczność postępowania wykonawczego. W 2016 roku w gminach Powiatu Świeckiego ze względu na uzależnienie od alkoholu i narkotyków skorzystało 290 rodzin, co stanowi 2,92% wszystkich rodzin korzystających z pomocy. W 2017 roku tych rodzin było 280 na 8390 wszystkich korzystających (3,34%), w 2018 roku 263, czyli 3,2% wszystkich korzystających, a w 2019 r. 225 rodzin na 7537 korzystających (2,99%).

Powyższe oznacza, że liczba osób korzystających z pomocy z powodu uzależnień utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Informacje te należy brać pod uwagę z danymi dotyczącymi przemocy w rodzinie, z których wynika, że większość aktów przemocy popełniana jest przez sprawców będących pod wpływem alkoholu.

Uwagę należy zwrócić również na osoby uzależnione, ale nie mające problemów z powodu używania substancji psychoaktywnych. Są to osoby dotknięte uzależnieniem behawioralnym. Do zaburzeń tej kategorii zaliczamy: patologiczny hazard, sieciologizm, uzależnienie od telefonu komórkowego, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych pracoholizm, seksologizm lub uzależnienie od pornografii, zakupologizm, kompulsywne objadanie się. Cechą charakterystyczną są powtarzane działania, które szkodzą osobie uzależnionej i jej rodzinie, ponieważ kontynuuje ona swoje zachowanie nie licząc się z konsekwencjami i nie postrzegając realnie swojego problemu.

5.5.2. PIECZA ZASTĘPCZA

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Pieczka zastępcza zapewnia:

1. pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
2. przygotowanie dziecka do:
 - godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,

- nawiązywania i podtrzymania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz rozwijania umiejętności społecznych,
- zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturowo – rekreacyjnych.

Pieczę zastępczą dzielimy na rodzinną i instytucjonalną. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu, a w przypadku pilnej konieczności interwencyjnie. Umieszczenie dziecka następuje po uzyskaniu zgody rodziny zastępczej. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która ukończyła 18 r.ż. przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej nie dłużej jednak do ukończenia 25 roku życia, jeżeli: uczy się (w szkole, uczelni, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego) lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się (w szkole, uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego). Formami rodziny zastępczej są:

1. rodziny zastępcze:

- spokrewnione
- niezawodowe
- zawodowe, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne;

2. rodzinne domy dziecka

Rodzinę spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba będąca wstępny lub rodzeństwem dziecka.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, a w szczególności:

- traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobistej
- zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych
- zapewniają kształcenie, wyrównanie braków rozwojowych i szkolnych
- zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań

- zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne
- zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka
- umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowił inaczej.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej. Pieczę zastępczą organizuje powiat. Dziecko trafia do jednej z form pieczy zastępczej, jeżeli istnieje szansa na jego powrót do rodziny biologicznej. Jeżeli okaże się, że nie ma szans na powrót do rodziny naturalnej i zapadnie decyzja sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej, dziecko zostaje zgłoszone do procedury adopcyjnej. Takie rozwiązanie daje największe szanse na prawidłowy i stabilny rozwój dziecka.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo - wychowawczych,

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej,
- organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa, finansowanie świadczeń na dzieci z terenu powiatu, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej,
- finansowanie szkoleń kandydatów i ustanowionych rodzin zastępczych.

Zadania powiatu świeckiego w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu, które jest jednocześnie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela 40. Formy rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze	Lata*											
	Rok 2016						Rok 2017					
	Liczba* rodzin	Liczba* dzieci	Liczba nowych		Liczba dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą i powróciły do rodziny biologicznej	Liczba dzieci, które trafiły do adopcji	Liczba* rodzin	Liczba* dzieci	Liczba nowych		Liczba dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą i powróciły do rodziny biologicznej	Liczba dzieci, które trafiły do adopcji
rodzin			dzieci	rodzin					dzieci	rodzin		
Spokrewnione	77	103	7	8	1	0	75	100	5	5	2	0
Niezawodowe	37	48	3	4	1	0	34	44	2	2	0	0
Zawodowe specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Zawodowe	2	7	1	3	0	0	2	7	1	1	0	0
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	8	1	7	4	3	2	12	0	11	5	0
Rodzinny Dom Dziecka	1	8	0	0	0	0	1	8	0	0	0	0
Łącznie	119	174	12	22	6	3	115	172	8	19	7	0

*liczba rodzin zastępczych i dzieci w rodzinach w poszczególnych latach narastająco (dzieci z terenu powiatu Świeckiego i z innych powiatów).
W liczbie dzieci uwzględniono osoby pełnoletnie pozostające w rodzinie w przypadku gdy w danym roku dziecko było w dwóch formach pieczy wykazano je w każdej formie

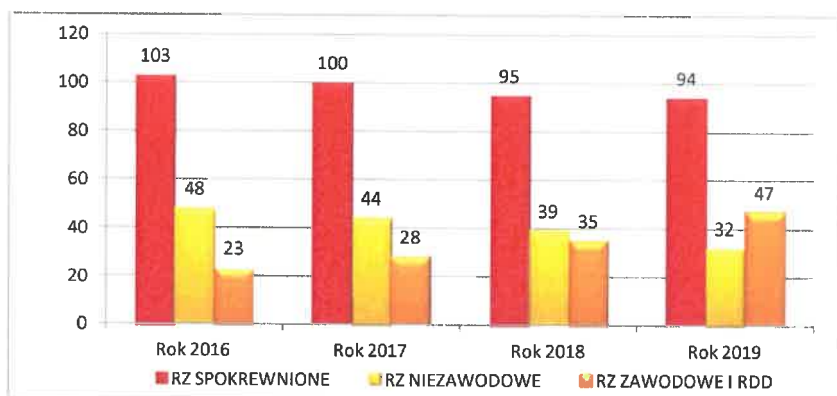

Tabela 41. Formy rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze	Lata*											
	Rok 2018						Rok 2019					
	Liczba* rodzin	Liczba* dzieci	Liczba nowych		Liczba dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą i powróciły do rodziny biologicznej	Liczba dzieci, które trafiły do adopcji	Liczba* rodzin	Liczba* dzieci	Liczba nowych		Liczba dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą i powróciły do rodziny biologicznej	Liczba dzieci, które trafiły do adopcji
rodzin			dzieci	rodzin					dzieci			
Spokrewnione	71	95	2	4	4	0	71	94	7	9	4	0
Niezawodowe	31	39	1	2	2	0	25	32	1	2	2	0
Zawodowe specjalistyczne	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Zawodowe	3	10	1	3	0	0	5	20	2	10	3	0
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	15	0	9	2	3	2	18	0	13	4	2
Rodzinny Dom Dziecka	1	9	0	1	1	0	1	8	0	1	0	0
Łącznie	109	169	4	19	9	3	105	173	10	35	13	2

*liczba rodzin zastępczych i dzieci w rodzinach w poszczególnych latach narastająco (dzieci z terenu powiatu Świeckiego i z innych powiatów). W liczbie dzieci uwzględniono osoby pełnoletnie pozostające w rodzinie w przypadku gdy w danym roku dziecko było w dwóch formach pieczy wykazano je w każdej formie

Wykres 24. Liczba dzieci w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2016-2019.

Źródło: opracowanie własne.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Na terenie Powiatu Świeckiego funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, niezawodowe, zawodowe, zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, zawodowa specjalistyczna oraz rodzinny dom dziecka. Najwięcej dzieci przebywa w rodzinach spokrewnionych. Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach utrzymuje się mniej więcej na stałym poziomie. Zauważalny jest wzrost liczby dzieci przebywających w rodzinach zawodowych i rodzinnym domu dziecka oraz spadek liczby dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych i niezawodowych. Na przestrzeni lat 2016-2019 zauważalny jest wzrost liczby dzieci, które po umieszczeniu w rodzinnej pieczy zastępczej nie wraca do rodzin biologicznych, ponadto mała ilość dzieci trafia do adopcji.

Tabela 42. Piecza zastępcza w Powiecie Świeckim w latach 2016 – 2019.

Lp.	Forma opieki	Lata*							
		2016		2017		2018		2019	
		R	D	R	D	R	D	R	D
1.	Rodziny spokrewnione	77	103	75	100	71	95	71	94
2.	Rodziny niezawodowe	37	48	34	44	31	39	25	32
3.	Rodziny zawodowe specjalistyczne	0	0	1	1	1	1	1	1
4.	Rodzina zawodowa	2	7	2	7	3	10	5	20
5.	Rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	2	8	2	12	2	15	2	18
6.	Rodzinny Dom Dziecka	1	8	1	8	1	9	1	8
	Łącznie rodziny	119	174	115	172	109	169	105	173

Źródło: opracowanie własne.

*liczba rodzin zastępczych i dzieci w rodzinach w poszczególnych latach narastająco (dzieci z terenu powiatu Świeckiego i z innych powiatów). W liczbie dzieci uwzględniono osoby pełnoletnie pozostające w rodzinie w przypadku gdy w danym roku dziecko było w dwóch formach pieczy wykazano je w każdej formie

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 43. Dzieci, które trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej z gmin z terenu Powiatu Świeckiego.

Lp.	Gmina	Liczba dzieci które trafiły do pieczy zastępczej*				Łącznie Liczba dzieci	Wiek dzieci		Liczba dzieci które powróciły do rodzin biologicznych w latach 2016-2019**
		Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019		0-10	11-18	
1	Świecie	6	8	7	19	40	36	4	21
2	Nowe	0	0	0	0	0	0	0	2
3	Bukowiec	1	0	1	1	3	2	1	1
4	Dragacz	0	0	0	0	0	0	0	2
5	Drzycim	0	1	0	0	1	1	0	1
6	Jeżewo	0	1	0	1	2	1	1	3
7	Lniano	1	2	0	1	4	3	1	1
8	Osie	1	1	0	0	2	2	0	0
9	Pruszcz	4	0	0	3	7	6	1	3
10	Świekatowo	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Warlubie	1	4	6	3	14	10	4	1
Łącznie		14	17	14	28	73	61	12	35

Źródło: opracowanie własne.

* Jeżeli w danym roku dziecko trafiło dwa razy do pieczy lub nastąpiła zmiana formy pieczy zastępczej dziecko wykazano raz
**bez osób pełnoletnich

Tabela 44. Rodziny zastępcze w gminach Powiatu Świeckiego

Lp.	Gmina	Liczba rodzin				Liczba dzieci*			
		2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok
1	Świecie	47	44	44	39	66	66	68	65
2	Nowe	16	16	13	14	21	20	17	20
3	Bukowiec	11	12	10	11	16	17	17	19
4	Dragacz	11	11	12	11	15	15	17	16
5	Jeżewo	9	11	11	12	17	19	19	24
6	Lniano	3	2	2	2	4	3	3	3
7	Pruszcz	10	9	7	5	21	19	16	13
8	Osie	2	3	3	3	3	4	4	4
9	Świekatowo	3	2	2	2	3	2	2	2
10	Drzycim	2	1	1	1	3	2	2	2
11	Warlubie	4	4	4	5	5	5	4	5

* w tym osoby pełnoletnie pozostające w rodzinie

Oprócz kierowania do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci pozbawione opieki rodziców kierowane są do instytucjonalnych form pieczy. Do placówki dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, posiadający miejsce w tej placówce. Jeżeli powiat nie może skierować dziecka do placówki z powodu braku odpowiedniej placówki lub z powodu braku miejsca w tego typu placówce na jego terenie, zwraca się do innego powiatu z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki.

Na terenie powiatu funkcjonują cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze. Trzy są jednostkami organizacyjnymi powiatu. Placówka Nr 1 w Bąkowie zapewniała miejsce dla 30 wychowanków do końca roku 2020, placówka Nr 2 dla 8 wychowanków, placówka Nr 3 dla 10 wychowanków. Powiat świecki zleca również zadanie w zakresie prowadzenia POW - Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej w Topolnie. Placówka w Topolnie zapewniała miejsce dla 20 wychowanków do końca 2020 r. Zgodnie z art. 95 ust.3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo-wychowawczej można umieścić w tym samym czasie łącznie nie więcej niż 14 dzieci. W art. 230 w/w ustawy ustalono okres dostosowawczy do dnia 1 stycznia 2021 r. Placówki w Bąkowie obsługiwane są przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci przebywających w latach 2009-2019 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na przestrzeni wyżej wymienionych lat nastąpił duży wzrost umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Porównując rok 2009 z rokiem 2019 wzrost liczby umieszczeń dzieci w pieczy instytucjonalnej jest wyższy o 62 %. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2016, 2017, 2018, 2019 stanowi kolejno 31 %, 28 %, 36 %, 45 % ogółu liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tabela 45. Dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej¹.

Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
30	36	35	32	31	39	46	54	49	61	78

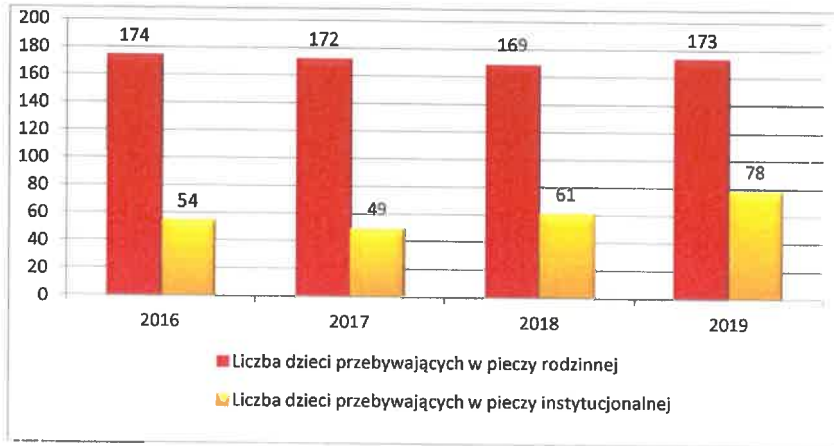
Źródło: opracowanie własne.

¹ narastająco łącznie dzieci w placówkach na terenie powiatu i poza terenem powiatu

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Wykres 25. Dzieci przebywające w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej w latach 2016-2019.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 46. Dzieci, które trafiły do instytucjonalnej pieczy zastępczej z gmin z terenu Powiatu Świeckiego.

Lp.	Gmina	Liczba dzieci które trafiły do pieczy zastępczej*				Łącznie Liczba dzieci	Wiek dzieci		Liczba dzieci które powróciły do rodzin biologicznych**
		Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019		0-10	11-18	
1	Świecie	2	5	16	3	26	12	14	16
2	Nowe	2	0	0	0	2	0	2	1
3	Bukowiec	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Dragacz	1	0	0	6	7	5	2	0
5	Drzycim	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Jeżewo	0	0	1	5	6	0	6	0
7	Lniano	1	5	0	0	6	1	5	2
8	Osie	4	0	2	0	6	3	3	5
9	Pruszcz	0	0	5	0	5	1	4	5
10	Świekatowo	4	2	1	2	9	2	7	3
11	Warlubie	3	0	0	0	3	1	2	0
Łącznie		17	12	25	16	70	25	45	32

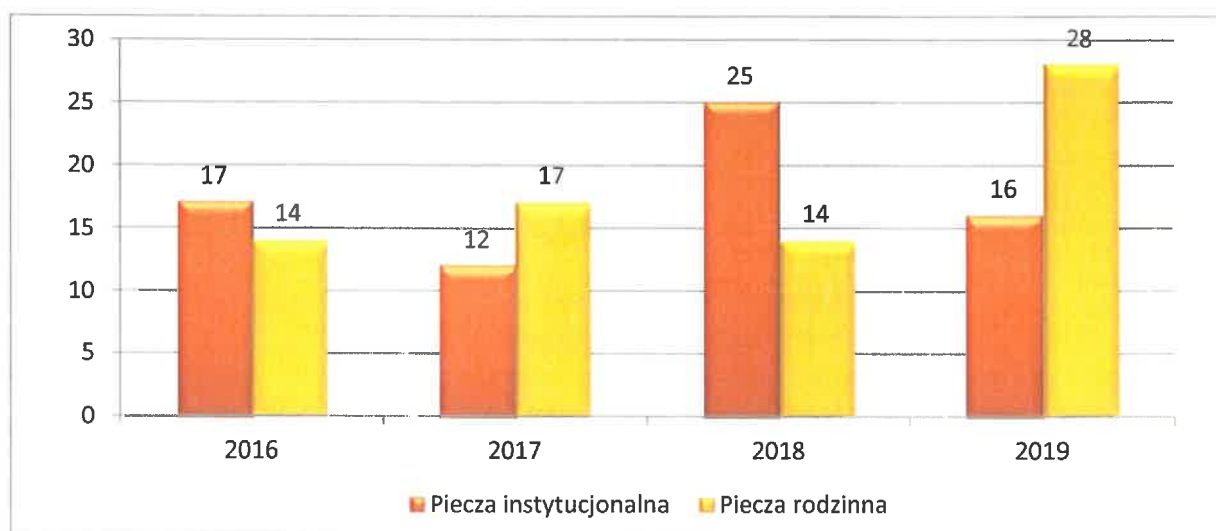
Źródło: opracowanie własne.

*Jeżeli w danym roku dziecko trafiło dwa razy do pieczy wykazano je raz.

**bez osób pełnoletnich

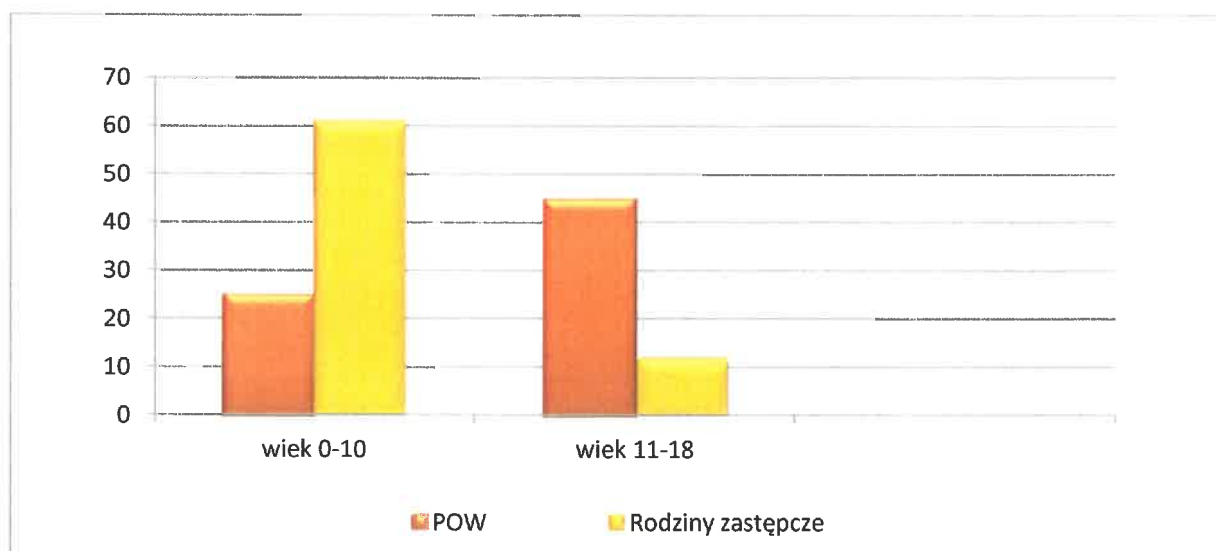

Wykres 26. Liczba dzieci, które trafiły z terenu Powiatu Świeckiego do pieczy rodzinnej i instytucjonalnej w latach 2016-2019.

Źródło: opracowanie własne.

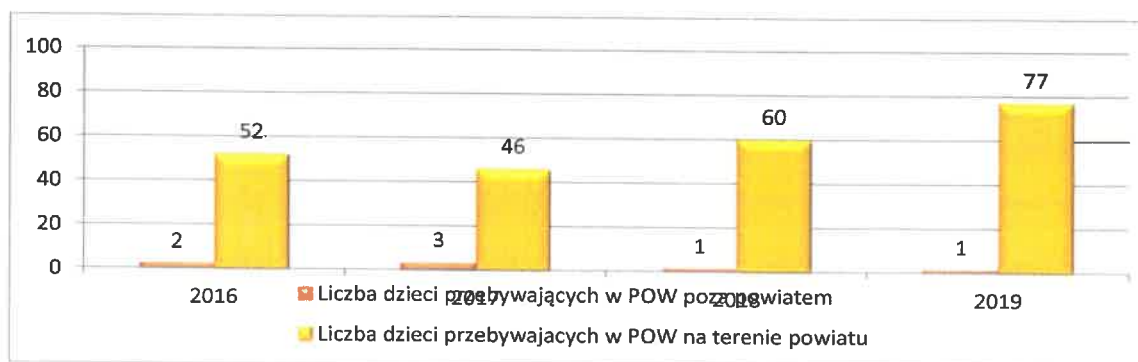
Wykres 27. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej wg wieku w latach 2016-2019.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 28. Liczba dzieci z terenu Powiatu Świeckiego, które przebywały w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2016-2019.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 47. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Powiatem Świeckim

Placówka	Lata / liczba dzieci *			
	2016	2017	2018	2019
Luzino	2	2	0	0
Dębno	0	1	1	1
Razem	2	3	1	1

*narastająco

Źródło: opracowanie własne.

W latach 2016 – 2019 w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej umieszczono 143 dzieci z terenu Powiatu Świeckiego, z tego 51% umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej, a 49% w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z ogólnej liczby dzieci z terenu Powiatu Świeckiego umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2016 - 2019: w 2016 roku w pieczy zastępczej rodzinnej umieszczono 45% (14) dzieci, a w instytucjonalnej 55% (17); w 2017 roku w pieczy zastępczej rodzinnej umieszczono 59% (17) dzieci, a w instytucjonalnej 41%(12); w 2019 roku w pieczy zastępczej rodzinnej umieszczono 36% (14) dzieci, a w instytucjonalnej 64% (25), w 2019 roku w pieczy zastępczej rodzinnej umieszczono 64% (28) dzieci, a w instytucjonalnej 36% (16).

W latach 2016-2019 spadła liczba rodzin zastępczych z 119 na 105, natomiast liczba dzieci utrzymywała się na stałym poziomie. W roku 2016 powstało 12 rodzin zastępczych, w roku 2017 powstało 8 rodzin zastępczych, w roku 2018 powstały tylko 4 rodziny, natomiast w roku 2019 liczba rodzin nowo powstałych wyniosła 10. Zauważalny jest spadek pojawiających się nowych rodzin zastępczych.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

W latach 2016 – 2019 w pieczy zastępczej z gmin z terenu Powiatu Świeckiego umieszczono 86 dzieci (0-10 lat) i 57 dzieci (11-18 lat) co oznacza, że konieczne jest zapewnienie miejsc w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z przedziału wiekowego 0-10 lat do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 71 % dzieci z gmin terenu Powiatu Świeckiego, a 29 % dzieci trafiło do instytucjonalnej pieczy zastępczej. Natomiast w przedziale wiekowym 11-18 lat do rodzin zastępczych trafiło 21 % dzieci z gmin z terenu Powiatu Świeckiego, a 79 % dzieci trafiło do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Najwięcej dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych trafia w przedziale wiekowym 11-18 lat. Noworodki i małe dzieci do 3 roku życia nie przebywały w placówkach prowadzonych przez Powiat Świecki, ponieważ niemowlęta umieszczane są w zawodowych rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego funkcjonujących na terenie miasta Świecia.

Tabela 48. Rodziny wymagające wsparcia.

Liczba rodzin zastępczych wg stanu na 31 grudnia 2019 r.			Liczba rodzin zastępczych wymagających stałego wsparcia i monitoringu		
94			60		
W TYM:			W TYM:		
zawodowe i RDD	niezawodowe	spokrewnione	zawodowe i RDD	niezawodowe	Spokrewnione
9	21	64	9	12	39

Źródło: opracowanie własne

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,

- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Od 1 stycznia 2015 roku koordinator rodzinnej pieczy zastępczej może obejmować opieką nie więcej niż 15 rodzin. W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora, zadania koordynatora wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela 49. Na dzień 31.12.2019 roku wsparcie koordynatora przedstawiało się następująco:

Liczba rodzin zastępczych łącznie	Liczba koordinatorów	Liczba rodzin pod opieką koordynatora	Osoby wykonujące zadania koordynatora	Liczba rodzin pod opieką
94	1	15	Pracownik socjalny	20
			Pracownik socjalny	20
			Pracownik socjalny	17
			Specjalista pracy z rodziną	22

Z powyższego zestawienia wynika, że aby objąć opieką koordynatora konieczne byłoby zatrudnienie jeszcze 3 osób.

W rodzinach zastępczych występują następujące problemy:

- zaburzone relacje rodzinne,
- trudności w komunikacji wśród członków rodziny,
- problemy adaptacyjne,
- problemy opiekuńczo-wychowawcze z dorastającymi dziećmi,
- trudności w realizacji zaleceń PCPR, co wpływa na wzajemną współpracę,
- niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodziców zastępczych,
- trudności szkolne,
- kryzysy w rodzinie zastępczej (rozwojowe, emocjonalne),
- problemy zdrowotne,

- choroby psychiczne dzieci,
- konieczność leczenia psychiatrycznego,
- autoagresja dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- nadużywanie alkoholu w rodzinie zastępczej,
- kontakt z rodzicem biologicznym.

Wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczych wymaga znajomości problemów z jakimi się boryka, przyczyn ich powstawania, a przede wszystkim czasu i odpowiednich predyspozycjami pracownika obejmującego ją wsparciem.

Ponadto bardzo istotne jest wsparcie terapeutyczne w różnym zakresie, skierowane do dziecka, małżonków tworzących rodzinę, a nawet do małoletnich wspólnie zamieszkujących w rodzinie.

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

Tabela 50. Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2016-2019.

Rok	Liczba wychowanków opuszczających rodziny zastępcze	Liczba osób kontynuujących naukę		Liczba osób korzystających pomocy na usamodzielnienie		Liczba osób które podjęły pracę		Warunki mieszkaniowe osób opuszczający rodziną pieczę zastępczą							
		z danego roku	z lat wcześniejszych	z danego roku	z lat wcześniejszych	z danego roku	z lat wcześniejszych	Własne mieszkanie	Mieszkanie z zasobów gminy	Mieszkanie wynajęte	Brak mieszkania - (schronisko)	Mieszkanie chronione	Mieszkanie przy rodzinie lub z innymi osobami		
2016	6	1	22	1	3	0	7	0	3	4	0	0	0	0	21
2017	13	2	14	1	6	3	3	0	1	7	0	0	1	1	4
2018	13	5	17	2	2	5	4	1	0	2	0	0	1	1	9
2019	12	7	16	3	8	2	4	1	1	4	0	0	0	0	6

Zródło: opracowanie własne.

Tabela 51. Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2016 – 2019.

Rok	Liczba wychowanków opuszczających placówki	Liczba osób kontynuujących naukę		Liczba osób korzystających pomocy na usamodzielnienie		Liczba osób które podjęły pracę		Warunki mieszkaniowe osób opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą					
		z danego roku	z lat wcześniejszych	z danego roku	z lat wcześniejszych	z danego roku	z lat wcześniejszych	Własne mieszkanie	Mieszkanie z zasobów gminy	Mieszkanie wynajęte	Brak mieszkania (schronisko)	Mieszkanie chronione	Mieszkanie przy rodzinie lub z innymi osobami
2019	9	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	7
2018	5	1	5	0	3	0	0	0	0	2	0	0	3
2017	7	7	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
2016	4	3	2	1	1	0	1	1	2	0	0	0	3

Źródło: opracowanie własne.

Osoby, które osiągnęły pełnoletniość w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym zakładzie poprawczym zostają objęte pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie pod warunkiem uzgodnienia i realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Pomoc ta polega na udzieleniu wsparcia pieniężnego na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Tabela 52. Liczba usamodzielnianych wychowanków korzystająca z poszczególnych form pomocy w latach 2016-2017.

Typy opuszczanych placówek	Liczba usamodzielnianych wychowanków korzystających z pomocy:							
	2016				2017			
	pieniężnej na usamodzielnienie się	pieniężnej na kontynuowanie nauki	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	na zagospodarowanie w formie rzeczowej	pieniężnej na usamodzielnienie się	pieniężnej na kontynuowanie nauki	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	na zagospodarowanie w formie rzeczowej
POW	2	5	0	5	0	9	0	0
MOW	2	10	0	2	1	5	0	0

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 53. Liczba usamodzielnianych wychowanków korzystająca z poszczególnych form pomocy w latach 2018-2019.

Typy opuszczanych placówek	Liczba usamodzielnianych wychowanków korzystających z pomocy:							
	2018				2019			
	pieniężnej na usamodzielnienie się	pieniężnej na kontynuowanie nauki	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	na zagospodarowanie w formie rzeczowej	pieniężnej na usamodzielnienie się	pieniężnej na kontynuowanie nauki	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	na zagospodarowanie w formie rzeczowej
POW	3	6	0	3	1	1	0	1
MOW	1	3	0	0	0	1	0	0

Źródło: opracowanie własne.

W latach 2016-2019 pieczę zastępczą opuściło 69 wychowanków, w tym 44 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej oraz 25 wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z wychowanków którzy opuścili pieczę zastępczą w latach 2016-2019 10 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej podjęło pracę, natomiast żaden z wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej nie podjął zatrudnienia. W latach 2016-2019 łącznie kontynuowało naukę 105 wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, z tego 80 % osób kontynuujących naukę to wychowankowie rodzin zastępczych, natomiast 20 % stanowią wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Z pomocy na usamodzielnienie w latach 2016-2019 skorzystało 6 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 26 wychowanków rodzin zastępczych. W latach 2016-2019 wychowankowie pieczy zastępczej otrzymywali mieszkania z zasobów właściwej gminy, wynajmowali mieszkania, zamieszkiwali we własnych mieszkaniach, trzech wychowanków korzystało z mieszkania chronionego, jednak w większości zamieszkiwali z rodziną. W latach 2016-2019 spośród osób opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze 3 wychowanków skorzystało z pomocy na usamodzielnienie, 13 wychowanków

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

otrzymywało pomoc pieniężną na kontynuację nauki, 2 wychowankom przyznano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Wychodząc naprzeciw potrzebom m.in. osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, Powiat Świecki w roku 2020 utworzył 6 mieszkań chronionych w ramach projektu pn. „Przebudowa części budynku internatu w Nowem w celu zmiany sposobu użytkowania na mieszkania chronione” realizowanego i współfinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Działania 6.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, Poddziałania 6.1.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną, Schemat: Inwestycje w infrastrukturę mieszkań chronionych w ramach projektu nr RPKP.06.01.02-04-0013/19.

Tabela 54. Liczba rodzin z terenu gminy przeżywające trudności w pełnieniu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczej*.

GMINA	Rodziny, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze		Rodziny w stosunku, do których zostało wszczęte postępowanie w przedmiocie pozbawienia władzy rodzicielskiej		Rodziny w stosunku, do których zostało wszczęte postępowanie w przedmiocie ograniczenia władzy rodzicielskiej		Rodziny z ograniczoną władzą rodzicielską objęte nadzorem kuratora		Rodziny, których dziecko umieszczono w pieczy zastępczej rokujące możliwość przyjęcia opieki (powrót dziecka do rodziny biologicznej)
	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	
BUKOWIEC	17	35	0	0	5	8	3	4	0
DRAGACZ	16	48	0	0	9	28	7	21	1
DRZYCIM	12	32	0	0	1	1	0	0	0
JEŻEWO	16	58	0	0	2	9	11	33	1
LNIANO	12	28	1	3	0	0	3	7	0
NOWE	21	54	0	0	0	0	8	21	0
OSIE	6	14	0	0	0	0	4	9	0
PRUSZCZ	16	40	3	6	2	4	3	7	0
WARLUBIE	41	129	0	0	0	0	4	14	0
ŚWIECIE	44	118	1	4	6	17	17	48	3
ŚWIEKATOWO	3	12	0	0	1	3	2	8	0
RAZEM	204	568	5	13	26	70	59	172	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Z danych przesłanych przez OPS z terenu powiatu wynika, że 83 dzieci jest zagrożone umieszczeniem w pieczy (postępowania przed sądem w przedmiocie pozbawienia i ograniczenia władzy rodzicielskiej). Jeżeli będziemy brali pod uwagę rodziny z nadzorem kuratorskim to będzie to dotyczyło jeszcze 172 dzieci. Łącznie dotyczy to 90 rodzin, w których przebywa 255 dzieci. W latach 2016-2019 do pieczy zastępczej z gmin z terenu powiatu trafiło 157 dzieci. OPS widzą możliwość powrotu z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych tylko 5 dzieci.

Tabela 55. Asystenci rodzin.

GMINA	Liczba asystentów rodzin				Liczba rodzin objęta opieką asystenta rodziny				W tym liczba rodzin, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej				Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które powróciły do rodzin biologicznych w wyniku wsparcia udzielonego przez asystenta rodziny			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
BUKOWIEC	1	1	1	1	8	12	15	17	0	1	0	0	0	0	0	0
DRAGACZ	1	3	2	2	10	14	15	14	0	0	0	2	0	0	0	0
DRZYCIM	1	1	1	1	13	14	12	12	0	1	0	0	0	1	0	0
JEŻEWO	1	1	1	2	13	12	15	16	8	9	10	10	0	0	0	2
LNIANO	1	1	1	1	12	12	12	12	1	0	1	0	0	0	0	0
NOWE	2	1	1	2	21	11	10	13	0	0	0	0	0	0	0	0
OSIE	1	1	1	2	12	12	14	10	1	1	1	1	0	0	0	0
PRUSZCZ	2	1	2	2	17	17	19	18	1	0	1	3	1	0	0	1
WARLUBIE	1	2	2	2	15	14	14	13	1	0	1	0	0	0	0	0
ŚWIECIE	3	3	3	3	49	52	55	58	2	3	5	6	1	0	4	8
ŚWIEKATOWO	1	2	1	1	6	6	6	7	2	2	3	4	0	0	0	0
RAZEM	15	17	16	19	176	176	187	190	16	17	22	26	2	1	4	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Z informacji pozyskanych z gmin wynika, że liczba asystentów rodzin w latach 2016-2018 utrzymuje się na podobnym poziomie, natomiast w roku 2019 liczba asystentów jest wyższa. Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny co roku wzrasta. Rośnie również liczba rodzin biologicznych, których dzieci umieszczono w pieczy, objętych wsparciem asystenta. W 2016 roku było to 16 rodzin, a w 2019 roku 26 rodzin. W latach 2016-2019 w wyniku pracy asystenta do rodzin biologicznych powróciło 18 dzieci.

5.6. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

1. Osób w podeszłym wieku
2. Osób przewlekle somatycznie chorych
3. Osób przewlekle psychicznie chorych
4. Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie

5. Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
6. Osób niepełnosprawnych fizycznie
7. Osób uzależnionych od alkoholu

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej.

Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa. W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania.

Powiat Świecki zapewnia miejsca w Domach Pomocy Społecznej trzech typów:

- dla osób przewlekle psychicznie chorych
- dla osób przewlekle somatycznie chorych
- dla osób w podeszłym wieku (1 miejsce)

Powiat Świecki w celu zabezpieczenia potrzeb i realizacji zadań realizuje w/w formy i zapewnia miejsca w następujących placówkach:

- Dom Pomocy Społecznej w Gołuszycach, który jest jednostką organizacyjną Powiatu (140 miejsc)

Dom Pomocy Społecznej w Świeciu prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo, któremu Powiat Świecki zleca realizację zadania (40 miejsc) – umowa zawarta do 31 grudnia 2023 r.

- Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczu prowadzony przez Związek Gmin, który udostępnia miejsca pobytowe na podstawie zawartej umowy (1 miejsce na starych zasadach).

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Zapotrzebowanie na tę formę wsparcia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 56. Funkcjonowanie domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Świeckiego w latach 2016-2019.

Nazwa	Rok	Ilość miejsc wg zezwolenia	Ilość osób umieszczonych*		Miesięczny koszt utrzymania	Liczba decyzji umieszczających	Liczba osób oczekujących stan na 31 grudnia danego roku
			do 31.12.2004 „stare zasady”	od 01.01.2005 „nowe zasady”			
Dom Pomocy Społecznej w Gołuszycach	2016	140	67	71	3125,50 zł	12	6
	2017	140	63	77	3147,18	15	11
	2018	140	57	81	3339,14	9	7
	2019	140	53	86	3504,30	18	5
Dom Pomocy Społecznej w Świeciu	2016	37	7	30	2844,36 zł	6	2
	2017	37	7	30	2938,79	4	8
	2018	40	7	33	3004,48	14	7
	2019	40	6	34	3451,96	4	8
Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczu	2016	49	3	x	3143,00	x	x
	2017	49	2	x	3212,00	x	x
	2018	49	2	x	3450,00	x	x
	2019	49	1	x	3650,00	x	x

*wg stanu na 31 grudnia danego roku

**udostępnianych Powiatowi Świeckiemu

5.7. POMOC DLA UCHODźCÓW

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w Sprawie Udzielania Pomocy Cudzoziemcom z dnia 25.09.2019r.

Pomoc dla cudzoziemców przebywających w ośrodku dla cudzoziemców

Zasady udzielania pomocy osobom przebywającym w ośrodkach pobytowych dla uchodźców reguluje ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP..

Zgodnie z zapisami w/w ustawy w czasie pobytu w ośrodku pobytowym uchodźcom przysługuje:

- zakwaterowanie,
- wyżywienie,
- opieka medyczna,
- nauka języka polskiego,
- środki na zakup podręczników i wyprawki szkolnej dla dzieci uczących,
- zwrot kosztów przejazdu,
- jednorazowa pomoc na zakup odzieży i obuwia.

Cudzoziemcy są zobowiązani do opuszczenia ośrodka po upływie dwóch miesięcy od dnia doręczenia ostatecznej decyzji w sprawie o nadanie statusu uchodźcy: po otrzymaniu decyzji o nadaniu statusu uchodźcy albo o decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy w której udzielono ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt tolerowany. Zgodnie z zapisami w/w ustawy cudzoziemcy mogą korzystać ze świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium RP w sytuacji, gdy jest to niezbędne do przygotowania do prowadzenia samodzielnego życia poza ośrodkiem. Świadczenia powyższe przyznawane są na okres dwóch miesięcy. Jednocześnie cudzoziemiec jest zobowiązany w tym czasie podjąć kroki niezbędne dla przystąpienia do programu integracyjnego.

Pomoc integracyjna dla uchodźców oraz osób posiadających ochronę uzupełniającą

Zasady udzielania pomocy integracyjnej dla osób posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą reguluje rozdział V ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w Sprawie Udzielania Pomocy Cudzoziemcom z dnia 25.09.2019r.

Pomocy integracyjnej udziela starosta - poprzez działające w jego imieniu powiatowe centrum pomocy rodzinie (dalej: PCPR) - właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemcy. Pomoc cudzoziemcom w procesie integracji jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat. Wsparcie udzielane jest maksymalnie na okres 12 miesięcy. W przypadku, gdy status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą uzyskała osoba niepełnoletnia pozbawiona pieczy rodziców lub opiekuna prawnego, kierownik PCPR zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy.

Pomocy integracyjnej udziela się na wniosek uchodźcy/osoby posiadającej ochronę uzupełniającą (który obejmuje również małoletnie dzieci i małżonka, jeżeli posiadają status uchodźcy/ochronę uzupełniającą) złożony w terminie 60 dni od dnia uzyskania przez niego statusu uchodźcy/ochrony uzupełniającej. Pomoc integracyjna jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji (dalej: IPI), uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem. Pracownik socjalny PCPR przeprowadza wywiad środowiskowy z cudzoziemcem i jego rodziną, a następnie wspólnie z nim konstruuje IPI. Program określa wysokość, zakres i formy pomocy integracyjnej oraz wzajemne zobowiązania cudzoziemca i PCPR.

Powyższa pomoc obejmuje:

- świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, w wysokości do 1 376 zł miesięcznie na osobę (przy czym wysokość świadczeń jest uzależniona od liczby osób w rodzinie, zaś wysokość świadczeń w drugim półroczu trwania programu integracyjnego jest nieco niższa niż w pierwszym);
- opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- specjalistyczne poradnictwo socjalne.

Zgodnie z art. 22 ustawy o pomocy społecznej do zadań wojewody należy koordynowanie działań w zakresie integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w szczególności w zakresie wskazania im miejsca zamieszkania.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazuje wojewodzie uzgodniony z cudzoziemcem program wraz z przewidywanymi kosztami jego realizacji. Wojewoda po akceptacji przedstawionego programu przekazuje środki na jego realizację. PCPR współdziała w sprawie pomocy uchodźcy w uzyskaniu możliwości zamieszkania z właściwym wojewodą i gminą, uwzględniając w miarę możliwości wybór miejsca zamieszkania dokonany przez cudzoziemca. Cudzoziemiec zamieszkuje w miejscu wskazanym przez wojewodę działającego w tej sprawie w porozumieniu z PCPR oraz gminą. Rezygnacja przez cudzoziemca ze wskazanego miejsca zamieszkania w granicach danego województwa w okresie 12 miesięcy trwania IPI oznacza rezygnację cudzoziemca z realizacji programu. Zmianę miejsca zamieszkania przez cudzoziemca w okresie 12 miesięcy trwania IPI dopuszcza się w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zobowiązane jest do:

- udzielania cudzoziemcowi informacji dotyczącej pomocy określonej w programie oraz warunkach jej wstrzymania lub odmowy udzielenia,
- współdziałania z cudzoziemcem oraz wspierania go w kontaktach ze środowiskiem m lokalnym, w tym w nawiązaniu kontaktu z właściwym dla miejsca zamieszkania cudzoziemca ośrodkiem pomocy społecznej,
- pomocy w uzyskaniu mieszkania, w tym w miarę możliwości w mieszkaniu chronionym, prowadzenia z cudzoziemcem pracy socjalnej,
- innych uzgodnionych z cudzoziemcem działań wynikających z indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca,
- wskazania pracownika, zwanego dalej "realizatorem programu", uzgadniającego z cudzoziemcem program oraz wspierającego cudzoziemca w okresie realizacji tego programu.

Cudzoziemiec zobowiązany jest do:

- zameldowania się w miejscu zamieszkania,
- zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy w terminie ustalonym w programie oraz aktywnego poszukiwania pracy,
- obowiązkowego uczestnictwa w kursach języka polskiego, w przypadku gdy zachodzi taka potrzeba,

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

- współdziałania oraz kontaktowania się z realizatorem programu w ustalonych terminach, nie rzadziej jednak niż 2 razy w miesiącu,
- innych uzgodnionych z realizatorem programu działań wynikających z jego indywidualnej sytuacji życiowej,
- przestrzegania zobowiązań przyjętych w programie.

W przypadku niezrealizowania przez cudzoziemca zobowiązań uzgodnionych w IPI, w szczególności braku aktywnego działania ze strony cudzoziemca na rzecz jego integracji, realizacja pomocy może zostać ograniczona lub wstrzymana.

Tabela 57. Pomoc dla cudzoziemców posiadających statut uchodźcy lub ochrony uzupełniającej w latach 2016-2019.

Rok	Ilość			Gmina miejsca osiedlenia się	Wykonanie budżetu
	uchodźców /rodzin	osób w rodzinie	w tym małoletnich dzieci		
2016	0	0	0	-	-
2017	0	0	0	-	-
2018	1	2	1	Dragacz	20.071,57 zł
2019 (program trwał 18 dni w 2019 r.)	1	2	1	Dragacz	1.235, 03 zł

Źródło: Opracowanie własne.

5.8. KARTA POLAKA

PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa o Karcie Polaka z dnia 7 września 2007 r. oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wyznaczenia wojewody właściwego w zakresie prowadzenia postępowań o przyznanie lub przedłużenie ważności Karty Polaka z dnia 5 października 2017 r.

Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego.

Karta Polaka nie może zostać przyznana osobie posiadającej obywatelstwo polskie lub zezwolenie na pobyt stały na terytorium RP lub posiadającej status bezpaństwowca.

Kartę Polaka można otrzymać, jeśli:

1. Osoba zainteresowana wykaże swój związek z polskością poprzez przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego oraz znajomość i kultywowanie polskich tradycji i zwyczajów;
2. w obecności konsula złoży pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego;
3. wykaże, że jest narodowości polskiej lub co najmniej jedno z rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej albo przedstawi zaświadczenie upoważnionej organizacji polskiej lub polonijnej potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres co najmniej ostatnich trzech lat;
4. osoba zainteresowana złoży oświadczenie, że ona lub jej wstępni nie repatriowali się z terytorium RP na podstawie umów zawartych przez Polskę w latach 1944-1957 z:
 - o Białoruską Socjalistyczną Republiką Radziecką,
 - o Ukraińską Socjalistyczną Republiką Radziecką,
 - o Litewską Socjalistyczną Republiką Radziecką,
 - o Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich,
5. osoba zainteresowana ma polskie pochodzenie, które zostało potwierdzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9.11.2000 r. o repatriacji pod warunkiem wykazania się znajomością języka polskiego w stopniu przynajmniej podstawowym.

Posiadacz Karty Polaka ma prawo do:

1. zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę oraz podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach co obywatele polscy;
2. odbywania studiów, studiów doktoranckich oraz innych form kształcenia, a także uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych;
3. korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłych;
4. ulgi 37% przy przejazdach w Polsce w pociągach osobowych, pociągach ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych;
5. bezpłatnego wstępu do wybranych muzeów państwowych w Polsce;
6. pomocy konsula w sytuacji zagrożenia życia lub bezpieczeństwa, w ramach jego kompetencji, z zastosowaniem i poszanowaniem zwyczajów i prawa międzynarodowego,
7. zwolnienia z opłat konsularnych za:

- o przyjęcie i rozpatrzenie wniosku o wydanie wizej krajowej w celu korzystania z uprawnień wynikających z posiadania Karty Polaka;
 - o przyjęcie i opracowanie wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego;
8. otrzymania świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie utrzymania w Polsce w przypadku złożenia wniosku o pobyt stały. Świadczenie pieniężne przyznaje się na okres do 9 miesięcy;
9. pierwszeństwa przy ubieganiu się o pomoc finansową przeznaczoną na wspieranie Polaków za granicą.

Świadczenie pieniężne przyznaje w drodze decyzji wojewoda właściwy do przyjęcia wniosku o przyznanie świadczenia. Wypłaty świadczenia pieniężnego dokonuje w okresach miesięcznych starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie pieniężne jako właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby uprawnionej do świadczenia pieniężnego.

Tabela 58. Wypłata świadczeń pieniężnych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu dla osoby posiadającej Kartę Polaka w latach 2016-2019.

Rok	Ilość osób	Wykonanie budżetu
2016	0	-
2017	0	-
2018	0	-
2019	0	-
2020	1	7.425,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

5.9. REPATRIACJA

PODSTAWA PRAWNA: Ustawa o repatriacji z dnia 9 listopada 2000 r.

Repatriacja czyli powrót do Ojczyzny osób pochodzenia polskiego jest jednym ze sposobów nabycia polskiego obywatelstwa. Prawo to przysługuje wyłącznie osobom, które nie posiadają polskiego obywatelstwa, a pragną przesiedlić się na stałe do Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa o repatriacji ma umożliwić powrót do kraju tym osobom, bądź ich przodkom, które na skutek deportacji, zesłań i innych prześladowań narodowościowych i politycznych nie mogły się w Polsce nigdy osiedlić.

Ustawa przewiduje możliwość uznania za repatrianta osoby, która:

- jest polskiego pochodzenia;
- przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium obecnych Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej;
- nie zachodzą wobec niej okoliczności odmowy wydania wizy, o których mowa w art. 10a;
- przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 144 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 35), lub przysługującego jej w związku z odbywaniem studiów prawa pobytu, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (tj. Dz. z 2019 r., poz. 293);
- złoży wniosek do wojewody w terminie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły wyższej.

Ponadto, uznaną za repatrianta może być osoba, która:

- jest polskiego pochodzenia;
- przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium obecnych Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej;

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

- nie zachodzą wobec niej okoliczności odmowy wydania wizy, o których mowa w art. 10a;
- przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na osiedlenie się, lub prawa stałego pobytu;
- posiada w Rzeczypospolitej Polskiej źródło utrzymania oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego.

Za repatrianta może być uznana również osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- uzyskała zezwolenie na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jako małżonek repatrianta;
- nie zachodzą wobec niej okoliczności dotyczące przesłanek do odmowy wydania wizy krajowej w celu repatriacji, o których mowa w art. 10a ustawy;
- posiada w Rzeczypospolitej Polskiej źródło utrzymania oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego (warunek nie jest wymagany w przypadku osób małoletnich oraz osób, którym przysługują uprawnienia emerytalne lub rentowe na terytorium RP).

Decyzję w sprawie uznania za repatrianta wydaje wojewoda właściwy ze względu na zamierzone miejsce osiedlenia się osoby ubiegającej się o uznanie za repatrianta. Decyzja wydawana jest na wniosek, który składa się na formularzu (wypełnianym w języku polskim).

Starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się repatrianta udziela repatriantowi, który poniósł koszty związane z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej, na jego wniosek, w drodze decyzji, pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych, udokumentowanych przez repatrianta kosztów do określonej w ustawie kwoty.

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie repatriacji jest udzielanie i wypłacanie pomocy finansowej. Pomoc finansową udziela się jednorazowo w postaci zasiłków ze środków budżetu państwa na:

- pokrycie kosztów przejazdu,
- zagospodarowanie i bieżące utrzymanie na każdego członka rodziny,
- pokrycie kosztów związanych z podjęciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nauki przez małoletniego, podlegającego obowiązkowi szkolnemu.

Inną formą pomocy jest zwrot części kosztów związanych z remontem mieszkania. Repatriantowi, który przybył do Polski i poniósł koszty związane z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej, udziela się pomocy ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych kosztów. Decyzję o przyznaniu pomocy na częściowe pokrycie kosztów w związku z wykonaniem remontu lub adaptacji mieszkania wydaje starosta. Jest to zadanie starosty z zakresu administracji rządowej. Ponadto repatriantowi, który nie ma możliwości samodzielnego podjęcia prac, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania repatrianta może zapewnić aktywizację zawodową przez:

1. Zwrot części kosztów poniesionych przez pracodawcę na:
 - a) utworzenie stanowiska pracy,
 - b) przeszkolenie repatrianta,
 - c) wynagrodzenie, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne.
2. Zwrot części kosztów poniesionych przez repatrianta na podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

W 2020 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu wpłynęły 2 wiadomości elektroniczne z zapytaniem o możliwość osiedlenia się w Polsce, obie osoby pochodzą z Kazachstanu. Zainteresowani zostali poinformowani jaki organ jest właściwy do rozpatrywania spraw dotyczących repatriacji. W latach 2016-2019 Starosta Świecki nie wypłacał pomocy finansowej repatriantom.

6. ANALIZA SWOT

OBSZAR: NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

MOCNE STRONY

- działalność warsztatów terapii zajęciowej
- funkcjonowanie bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego
- działalność domów pomocy społecznej
- funkcjonowanie Ośrodka Integracji i Rehabilitacji wykonującego rehabilitację dzieci niepełnosprawnych wymagających intensywnego usprawniania
- działalność NZOZ „Florence II” dla osób przewlekle chorych
- działalność na terenie powiatu jednostek wykonujących rehabilitację leczniczą w ramach ubezpieczenia zdrowotnego
- funkcjonowanie na terenie powiatu Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu
- funkcjonowanie na terenie powiatu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności
- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w gminach
- funkcjonowanie środowiskowych domów samopomocy, klubu samopomocy i domu dziennego pobytu dla osób starszych
- funkcjonowanie dziennego domu opieki medycznej (Pallmed Sp. z o.o. prowadząca NZOZ Dom Sue Ryder
- działalność organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych
- współpraca administracji z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych
- likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych u indywidualnych wnioskodawców
- funkcjonowanie zespołu szkół specjalnych i ośrodka szkolno – wychowawczego
- pozyskiwanie środków z funduszy krajowych i unijnych
- informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im ulgach i uprawnieniach
- rozpowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych informatorów o ulgach i uprawnieniach
- utworzenie mieszkań chronionych treningowych

SŁABE STRONY

- niewystarczający poziom likwidacji barier architektonicznych
- brak kontynuacji rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych po opuszczeniu warsztatów terapii zajęciowej w celu przeciwdziałania regresowi
- brak Zakładu Aktywności Zawodowej
- słabo rozwinięta sieć wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- mała aktywność osób niepełnosprawnych w poszukiwaniu pracy
- niewystarczająca ilość inicjatyw integracyjnych o zasięgu powiatowym realizowanych przez organizacje pozarządowe
- mała aktywność, niechęć do zmian i niedostateczne wchodzenie osób niepełnosprawnych na otwarty i chroniony rynek pracy
- niewystarczająca liczba inicjatyw na rzecz rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych i wsparcia rodziców wychowujących dzieci niepełnosprawne
- brak środowiskowych metod wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi w gminach wiejskich
- wzrost liczby osób niepełnosprawnych
- niewystarczające dostosowanie przestrzeni publicznej, architektury, transportu do wymagań osób niepełnosprawnych

SZANSE

- rehabilitacja społeczna i zawodowa w oparciu o środki PFRON i środki własne powiatu
- możliwość realizacji zadań w oparciu o środki unijne i środki krajowe
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami samorządu terytorialnego
- pozyskanie i przeszkolenie lokalnych liderów
- upowszechnianie informacji na temat ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych
- promowanie i wspieranie dobrych praktyk
- pozyskanie budynków na utworzenie jednostek działających na rzecz osób niepełnosprawnych
- wykorzystanie potencjału i doświadczenia działających organizacji pozarządowych
- możliwość aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych z programów celowych PFRON i środków z Funduszu Pracy
- wykwalifikowana i doświadczona kadra do realizacji zadań
- nowe perspektywa finansowa UE
- rozszerzanie działań możliwych do realizacji ze środków PFRON (np. program „Aktywny Samorząd”)
- wzrost świadomości osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach
- wzrost liczby programów na rzecz osób niepełnosprawnych
- rozwój infrastruktury teleinformatycznej, umożliwiającej szybszy dostęp do informacji
- program „Dostępność Plus”
- programy kierowane do osób niepełnosprawnych i/lub ich opiekunów (np. „Opieka Wytchnieniowa”, „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”)

ZAGROŻENIA

- brak możliwości pozyskania środków unijnych
- brak środków zewnętrznych na stosowne działania
- odmowa współpracy ze strony organizacji pozarządowych i brak zaangażowanych liderów
- brak kadry do realizacji zadań, obciążenie instytucji samorządowych dodatkowymi działaniami bez zapewnienia źródeł finansowania, w tym środków na zwiększenie zatrudnienia
- brak budynków, w których mogłyby funkcjonować jednostki działające na rzecz osób niepełnosprawnych
- niewystarczające środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w stosunku do potrzeb
- starzenie się społeczeństwa, co rodzi konieczność rozszerzenia infrastruktury o placówki opieki stacjonarnej, usługi opiekuńcze i specjalistyczne

OBSZAR: PRZEMOC W RODZINIE

MOCNE STRONY

- funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej i hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie
- funkcjonowanie Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych
- funkcjonowanie Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

SŁABE STRONY

- silnie utrwalone mity i stereotypy
- rozpad rodziny spowodowany uzależnieniami
- brak wyroków sądowych orzekających konieczność uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych
- rzadkie przypadki zgłaszania do

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

- obowiązujące akty prawne
- dostępność specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- wykwalifikowana i doświadczona kadra do realizacji zadań
- dobrze rozwinięta współpraca służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
- Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem
- prokuratury zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz wniosków o udział sprawcy w programie korekcyjno-edukacyjnym przez zespoły interdyscyplinarne
- zbyt uboga „oferta” oddziaływań na sprawców przemocy
- system finansowania i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy
- bierność ofiar przemocy
- brak domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

SZANSE

- wzrost świadomości społecznej o skutkach problemu przemocy
- rosnąca liczba rodzin korzystająca z poradnictwa OIK z powodu przemocy w rodzinie
- rozwiązywanie problemów na zasadzie współpracy służb i instytucji
- wykwalifikowana i doświadczona kadra
- wzrost liczby szkoleń kadry
- możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych
- orzekanie przez sądy kar pozbawienia wolności, ograniczenia wolności i środków karnych
- budowa na terenie województwa domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

ZAGROŻENIA

- problemy uzależnień
- bierność świadków przemocy
- brak wsparcia dla ofiar przemocy ze strony ich rodzin
- poczucie bezkarności sprawców przemocy
- ryzyko wykluczenia społecznego
- wydłużony tryb postępowania karnego
- brak kadry do realizacji zadań
- przekazywanie dzieciom przez dorosłych negatywnych wzorców zachowań
- brak chęci zmiany ze strony sprawców przemocy

OBSZAR: DZIECKO I RODZINA

MOCNE STRONY

- rozwiązania prawne w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej
- program szkoleń i kwalifikacji kandydatów na rodziców zastępczych
- funkcjonowanie zawodowych rodzin zastępczych, jednej rodziny zastępczej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i jednego rodzinnego domu dziecka
- działania na rzecz wspierania rodzicielstwa zastępczego
- dostosowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych do nowych standardów
- różne formy wsparcia dla rodzin w sytuacji kryzysowej
- funkcjonowanie świetlic środowiskowych
- wspieranie rodziny przez asystentów

SŁABE STRONY

- złe warunki mieszkaniowe rodzin zajmujących lokale w tzw. starym budownictwie
- niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych i socjalnych
- zbyt mała liczba asystentów rodzin
- brak rodzin wspierających
- zbyt duża liczba rodzin zastępczych pod opieką osoby wykonującej zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej
- zbyt mało kandydatów spełniających warunki do pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych do potrzeb
- brak organizacji pozarządowych działających w obszarze wspierania dziecka i rodziny

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2025

- wspieranie rodzin zastępczych przez pracowników socjalnych, specjalistów pracy z rodziną i koordynatora
- różnorodność i liczba podmiotów mogących udzielić wsparcia dziecku i rodzinie
- baza zapewniająca rodzinom dostęp do poradnictwa specjalistycznego, pedagogicznego, psychologicznego i prawnego

SZANSE

- wspieranie rodzin zastępczych przez koordynatorów
- szkolenia
- poszerzenie oferty wsparcia dla rodzin przeżywających trudności
- możliwość pozyskania środków zewnętrznych na poszerzenie oferty wsparcia dla rodzin
- wykwalifikowana i doświadczona kadra
- nowa perspektywa finansowa UE
- rozwój infrastruktury teleinformatycznej, umożliwiającej szybszy dostęp do informacji,
- rozwój systemu pieczy zastępczej w kierunku odchodzenia od rozwiązań instytucjonalnych na rzecz rodzinnej pieczy

ZAGROŻENIA

- brak procedur badanie kandydatów - POZ
- zwiększająca się niewydolność wychowawcza rodziców
- rozpad rodziny
- dziedziczenie ubóstwa i bezradności
- niewystarczająca ilość miejsc w pieczy zastępczej
- uzależnienia
- brak asystentów rodzin i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
- brak rodzin wspierających
- brak kadry do realizacji zadań
- zbyt mała ilość środków zewnętrznych i własnych na stosowne działania
- brak środków zewnętrznych na stosowne działania
- brak możliwości pozyskania środków unijnych
- brak kandydatów na pełnienie funkcji rodziny zastępczej
- bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów
- zmiany zachodzące wewnątrz struktury rodziny, rozluźnienie więzi rodzinnych
- niestabilna sytuacja na rynku pracy
- skupienie się działań pomocy społecznej na przyznawaniu świadczeń, bez wymogu aktywności społecznej i zawodowej
- wysokie ryzyko pojawienia się wypalenia zawodowego u osób działających w pomocy społecznej

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

7. OBSZARY, CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁANIA

OBSZAR	CEL STRATEGICZNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REALIZATOR/ WSPÓŁREALIZATOR/ PARTNER	WSKAŹNIK MONITORUJĄCY/ LICZBA PROGRAMÓW	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	Cel strategiczny 1 Pomoc niepełnosprawnym w zakresie wyrównywania szans i zwiększenia integracji społecznej	Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej	Zarząd Powiatu/ PCPR	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania oraz kwoty dofinansowań/ formy dofinansowań	środki powiatu, PFRON
		Współpraca z organizacjami pozarządowymi i tworzenie warunków do ich rozwoju	Zarząd Powiatu/ PCPR/Wydział Spraw Obywatelskich/ organizacje pozarządowe	Liczba inicjatyw/ liczba osób objętych wsparciem	środki powiatu, PFRON, środki UE
		Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem poprzez udział w wydarzeniach kulturalnych, integracyjnych	Zarząd Powiatu/ PCPR, Wydział Spraw Obywatelskich/ organizacje pozarządowe	Liczba inicjatyw	środki powiatu, PFRON, środki UE
		Pozyskanie lokalnych liderów	Zarząd Powiatu/ organizacje pozarządowe	Liczba liderów	środki powiatu
		Tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich rodzin w życiu społecznym	Zarząd Powiatu/ PCPR, organizacje pozarządowe/Zespół Szkół Specjalnych/ Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	Liczba zadań/liczba osób objętych wsparciem	środki powiatu, budżetu państwa, PFRON, UE

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Rozwój bazy bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	Zarząd Powiatu/ PCPR, Wydział Spraw Obywatelskich/ organizacje pozarządowe	Liczba nowego sprzętu/rodzaj sprzętu/ rodzaj nowej formy wsparcia/liczba osób objętych wsparciem	środki powiatu, PFRON, UE, środki organizacji pozarządowych
Opracowanie i rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych w tym również w formie kampanii	PCPR/ organizacje pozarządowe	Liczba inicjatyw/Liczba kampanii	środki PFRON
Rozszerzenie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	Zarząd Powiatu/ TWON/FAiI,	Liczba powstałych pracowni/ Liczba przekształconych pracowni	środki powiatu, środki PFRON,
Stworzenie możliwości korzystania z rehabilitacji i poradnictwa przez osoby niepełnosprawne	Zarząd Powiatu/ PCPR/ TWON/ FAiI/OIK	Liczba osób korzystających ze wsparcia/Liczba form wsparcia	środki powiatu, środki PFRON, środki z TWON
Deinstytucjonalizacja wsparcia poprzez zapewnienie osobom niepełnosprawnym miejsc w mieszkaniu chronionym treningowym	Zarząd Powiatu PCPR/ organizacja pozarządowa/	Liczba miejsc/ Liczba objętych wsparciem	środki powiatu środki UE

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

Cel strategiczny 2 Ograniczenie zjawiska bezrobocia osób niepełnosprawnych	Pomoc w poszukiwaniu pracy poprzez kształtowanie i wspieranie aktywnej postawy na rynku pracy	PUP	Liczba uczestników warsztatów z zakresu aktywnego poszukiwania pracy/Liczba osób objętych poradnictwem zawodowym grupowym i indywidualnym/Liczba osób objętych usługą pośrednictwa pracy	Fundusz Pracy
	Pomoc w uzupełnianiu i podnoszeniu kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia zawodowego	PUP	Liczba osób objętych szkoleniami zawodowymi /Liczba osób skierowanych na staż	Fundusz Pracy EFS, PFRON
	Organizacja zatrudnienia subsidiowanego oraz pomoc w zatrudnieniu poprzez wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy	PUP	Liczba osób skierowanych na prace interwencyjne/ Liczba osób skierowanych na prace interwencyjne/ Liczba osób skierowanych na wyposażone lub doposażone stanowisko pracy	Fundusz Pracy EFS, PFRON
	Tworzenie warunków do powstania Zakładu Aktywności Zawodowej	Zarząd Powiatu, organizacje pozarządowe	Liczba i rodzaj prowadzonych działań/Liczba inwestycji	środki PFRON, środki powiatu, środki z UE

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

Cel strategiczny 3 Podnoszenie standardu bazy pomocy społecznej	Poprawa standardu DPS w Gołuszcach poprzez rozbudowę budynku rehabilitacyjno – administracyjnego oraz wymianę dźwigów osobowych w budynkach mieszkalnych	DPS	Liczba inwestycji	środki Powiatu środki PFRON środki z UE
	Zawieranie umów z innymi podmiotami w celu wykonywania zadań w szczególności z zakresu prowadzenia DPS dla osób somatycznie chorych oraz zabezpieczenie miejsca w domu dla osób w podeszłym wieku	Zarząd Powiatu	Liczba zadań/ Liczba umów	środki z budżetu państwa, środki gmin, odpłatność mieszkańców, środki UE
Cel strategiczny 4 Podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym	Wykonywanie zadań na zasadzie współpracy różnych służb i instytucji	PCPR/ OPS	Liczba zadań/rodzaje zadań	środki powiatu
	Informowanie kadr z terenu powiatu o realizowanych zadaniach	PCPR/OIK	Rodzaj zadań/liczba informacji	środki powiatu, środki PFRON
	Szkolenie kadr	PCPR/WTZ	Rodzaj zadań/liczba informacji	środki powiatu, środki PFRON środki UE

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

Cel strategiczny 1 Zapewnienie wsparcia specjalistycznego rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym lub będącym w kryzysie	Świadczenie profesjonalnej pomocy rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym lub znajdującym się w kryzysie	PCPR/ OIK	Rodzaje form wsparcia/ Liczba porad	środki powiatu, środki UE,
	Informowanie o możliwości uzyskania wsparcia	PCPR/OIK/ zespoły interdyscyplinarne/ komisje rozwiązywania problemów alkoholowych/ sąd/ prokuratura/ policja/ placówki oświatowe/ placówki medyczne	Liczba zadań/rodzaje zadań	środki powiatu, środki budżetu państwa
	Współpraca służb i instytucji	PCPR/ OIK/ OPS, zespoły interdyscyplinarne/ komisje rozwiązywania problemów alkoholowych/ sąd/prokuratura/ policja/ placówki oświatowe/ placówki medyczne	Liczba zadań/rodzaje zadań	środki powiatu środki budżetu państwa

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

NA LATA 2021-2025

Cel strategiczny 2 Tworzenie warunków do skuteczniego przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Informowanie kadr z terenu powiatu o realizowanych zadaniach	PCPR/ OIK	Liczba spotkań/liczba i rodzaj przekazywanych informacji	środki powiatu
	Zabezpieczenie miejsc w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	Zarząd Powiatu	Liczba podjętych inicjatyw/ Liczba zawartych porozumień	Środki powiatu
	Kampanie informacyjne i działania profilaktyczne	PCPR/ OIK/ zespoły interdyscyplinarne/ komisje rozwiązywania problemów alkoholowych/sąd/ prokuratura/ policja	Liczba kampanii/Liczba działań	środki powiatu, środki budżetu państwa
	Udzielanie schronienia dla ofiar przemocy	OIK/SOW	Liczba osób korzystających z pomocy	środki powiatu
	Tworzenie możliwości prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	PCPR/ OIK	Liczba programów/ Liczba osób skierowanych do udziału w programie	środki z budżetu państwa

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025

DZIECKO I RODZINA	Tworzenie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	środki z budżetu państwa/ środki powiatu	Liczba programów/Liczba osób skierowanych do udziału w programie	OIK, SOW
	Podnoszenie kwalifikacji kadr wykonujących zadania powiatu. Szkolenie kadr z terenu powiatu.	PCPR/OIK/ OPS	Liczba szkoleń/Liczba przeszkolonych osób	środki powiatu
	Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej poprzez promocję rodzinnych form pieczy zastępczej	PCPR/CWR	Liczba zadań/rodzaj zadań/	środki powiatu, środki budżetu państwa, środki UE
	Pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej	PCPR/ CWR	Liczba prowadzonych kwalifikacji/ liczba rodzin zakwalifikowana na szkolenie/ Liczba pozyskanych kandydatów	środki powiatu, środki UE
	Zapewnienie dziecku pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej	PCPR/ POW/	Liczba umieszczeń w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej / Liczba wolnych miejsc w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej	środki powiatu, środki budżetu państwa, środki UE
Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekunów wychowawczych	PCPR/ CWR/OIK/ Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna/OPS	Liczba zajęć/rodzaj zajęć/ Liczba osób objętych wsparciem	środki powiatu, środki budżetu państwa, środki UE	

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

Cel strategiczny 2 Wspieranie rodzin i rozwój różnych form pieczy zastępczej	Organizowanie szkoleń oraz grup wsparcia dla rodzin zastępczych mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji	PCPR/CWR/ ROPS	Liczba szkoleń/ grup wsparcia/ Liczba osób korzystających	środki powiatu, środki budżetu państwa, środki UE
	Objęcie istniejących rodzin zastępczych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i pracowników realizujących zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	PCPR	Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i pracowników realizujących zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej/ Liczba dzieci objętych wsparciem/ Liczba pracowników wykonujących zadania	środki powiatu, środki budżetu państwa,
	Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	PCPR/CWR/OIK	Liczba i rodzaj form wsparcia/ Liczba osób objętych wsparciem	środki powiatu, środki UE
	Współpraca z instytucjami realizującymi zadania z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną	PCPR/OPS/Sąd/ Ośrodek Adopcyjny/placówki Oświatowe/ Placówki służby zdrowia/	Liczba podjętych inicjatyw	środki powiatu,
	Finansowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	Zarząd Powiatu/ PCPR	Środki przeznaczone na rodzinną i instytucjonalną pieczę	środki powiatu
	Podnoszenie kwalifikacji przez	PCPR	Ilość odbytych szkoleń	środki powiatu

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

NA LATA 2021-2025

	kadre organizatora pieczy zastępczej	CAOPOW	środki UE
Cel strategiczny 3 Świadczenie usług pieczy instytucjonalnej w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej na poziomie obowiązującego standardu	Prowadzenie zstandaryzowanych placówek opiekuńczo-wychowawczych: - POW Nr 1 dla 14 wychowanków - POW Nr 2 dla 8 wychowanków - POW Nr 3 dla 10 wychowanków	CAOPOW	Liczba wychowanków
	Zlecenie zadania w zakresie prowadzenia POW	Zarząd Powiatu/PCPR/POW	Liczba dzieci z terenu powiatu objętych opieką i wychowaniem
	Monitorowanie zachodzących procesów i podejmowanie inicjatyw w celu wprowadzania zmian w funkcjonowaniu placówek lub utworzeniu kolejnej placówki	CAOPOW/POW/zarząd powiatu	Liczba i rodzaj inicjatyw Analiza wykorzystanych miejsc i umieszczeń dzieci poza terenem powiatu w celu zasadności utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej
	Dostosowywanie form wsparcia specjalistycznego do potrzeb dzieci umieszczonych w placówkach	CAOPOW/POW	Liczba i rodzaj form wsparcia

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

NA LATA 2021-2025

Cel strategiczny 4 Objęcie pomocą i wsparciem w procesie usamodzielniania się wychowanków pieczy zastępczej i innych instytucji	Tworzenie i realizacja programów usamodzielnienia	PCPR/ POW/ MOW	Liczba osób oraz liczba programów	środki powiatu
	Wsparcie usamodzielnianych wychowanków	PCPR/ POW/PUP/ organizacje pozarządowe	Liczba usamodzielnianych wychowanków objętych wsparciem/ Rodzaj udzielonego wsparcia/ Koszt udzielonej pomocy	środki powiatu
Cel strategiczny 5 Działania wspierające i profilaktyczne w zakresie uzależnień	Zapewnienie usamodzielnianym wychowankom miejsc w mieszkaniach chronionych treningowym	Zarząd Powiatu/ organizacja pozarządowa/PCPR	Liczba miejsc/ Liczba usamodzielnianych wychowanków objętych wsparciem	środki powiatu
	Konferencje, szkolenia, konsultacje, poradnictwo dla rodziców, dzieci i młodzieży oraz grup zawodowych zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie	Zarząd Powiatu/Wydział Spraw Obywatelskich/organizacje pozarządowe/kuratorzy/PCPR	Liczba i rodzaj inicjatyw/Liczba osób objętych działaniami	środki powiatu, środki samorządu województwa, środki organizacji pozarządowych
Cel strategiczny 5 Działania wspierające i profilaktyczne w zakresie uzależnień	Działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży promujące zdrowy styl życia, konstruktywne spędzanie czasu wolnego oraz tworzenie warunków do powstawania rówieśniczych grup samopomocowych	Zarząd Powiatu/ Wydział Spraw Obywatelskich/ organizacje pozarządowe/ PCPR/OIK/ Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna	Liczba i rodzaj inicjatyw/Liczba osób objętych działaniami	środki powiatu, środki samorządu województwa, środki organizacji pozarządowych

8. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Monitorowanie pozwala z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań, jak i na wprowadzenie ewentualnych korekt w tych zadaniach. Monitoring jest procesem ciągłym, odbywającym się przez cały okres wdrażania strategii. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji strategii z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, potrzeby, a także treści nadrzędnych dokumentów strategicznych lub wytyczne dotyczące źródeł dofinansowań zewnętrznych mogą spowodować konieczność zmian zapisów strategii w okresie jej obowiązywania.

Wdrażanie strategii monitorowane będzie na bieżąco przez realizatorów merytorycznych poszczególnych zadań. Informacja nt. realizacji strategii oraz osiągniętych efektów przygotowywana będzie corocznie przez dyrektora PCPR-u w formie sprawozdania przekładanego Radzie Powiatu Świeckiego.

9. ZAKOŃCZENIE

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej. Realizacja celów i kierunków działań będzie możliwa dzięki wspólnej pracy podmiotów zainteresowanych prowadzeniem działań na rzecz mieszkańców powiatu świeckiego zmierzających do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych. W ramach wypracowanej strategii przyjęto podejście nastawione przede wszystkim na:

- ⇒ rozwój istniejących zasobów
- ⇒ tworzenie systemowych rozwiązań
- ⇒ realizacji zadań przy partnerskiej współpracy z organizacjami pozarządowymi
- ⇒ podnoszenie jakości świadczonych usług

Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Rozwiązywanie istotnych problemów społecznych mieszkańców powiatu jest zadaniem trudnym i długotrwałym. Strategiczne podejście do zagadnień sfery polityki społecznej jest więc konieczne aby podejmowane działania zmierzały w kierunku rozwiązywania problemów społecznych.

Autorzy niniejszego dokumentu dziękują wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do jego powstania – w szczególności za udostępnienie danych do opracowywania diagnozy.

Spis tabel

1. Zestawienie dokumentów strategicznych będących podstawą niniejszej strategii.
2. Dynamika zmian liczby ludności powiatu świeckiego w latach 2016-2019.
3. Prognoza liczby ludności powiatu świeckiego wraz z udziałem ludności w ekonomicznych grupach wiekowych w latach 2020, 2025, 2030, 2035, 2040.
4. Struktura płci i wieku ludności w powiecie świeckim w 2019 roku.
5. Stan ludności w powiecie świeckim w latach 2016-2019.
6. Liczba rodzin z dziećmi do lat 24 pozostającymi na utrzymaniu wg NSP 2011.
7. Prognoza liczby ludności
8. Zasoby pomocy społecznej na terenie gmin Powiatu Świeckiego.
9. Zasoby pomocy społecznej Powiatu Świeckiego.
10. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu świeckiego w sferze pomocy społecznej, pieczy zastępczej i niepełnosprawności.
11. Wykaz organizacji, którym Powiat Świecki zlecił realizację zadania.
12. Liczba zrealizowanych godzin/porad/spotkań i liczba osób objętych wsparciem w ramach projektu „Rodzina w Centrum”.
13. Liczba zrealizowanych godzin/porad/spotkań i liczba osób objętych wsparciem w ramach projektu „Rodzina w Centrum 2”.
14. Stopa bezrobocia w powiecie świeckim na tle sytuacji w województwie kujawsko- pomorskim i kraju w latach 2016-2019 stan na koniec roku.
15. Liczba osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania- stan na koniec roku..
16. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu w powiecie świeckim, które skorzystały ze wsparcia realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Świeciu w latach 2016-2019.
17. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu w powiecie świeckim wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy w latach 2016-2019.
18. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem miejsca zamieszkania- stan na koniec roku.
19. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie Świeckim z uwzględnieniem przyczyny niepełnosprawności w latach 2016-2020 - stan na koniec roku.
20. Liczba niepełnosprawnych osób poszukujących pracy w powiecie świeckim z uwzględnieniem przyczyny niepełnosprawności w latach 2016-2020 - stan na koniec roku.
21. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2016-2019.
22. Cel składania wniosków przez osoby niepełnosprawne poniżej 16 roku życia w latach 2016-2019.
23. Cel składania wniosków przez osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku życia w latach 2016-2019.
24. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2016-2019.
25. Dofinansowania dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w latach 2016 – 2019.

**POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2021-2025**

26. Dofinansowania dla osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w latach 2016-2019.
27. Wysokość środków finansowych na działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej z terenu powiatu świeckiego wg umów w latach 2016-2019.
28. Budżet zadania, ilość wypożyczonego sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych oraz ilość osób korzystających (wypożyczających) sprzęt rehabilitacyjny i urządzenia pomocnicze w latach 2016-2019.
29. Liczba przeprowadzonych przez Policję interwencji dotyczących przemocy w rodzinie w latach 2016-2019.
30. Liczba dochodzeń prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Świeciu z art. 207 Kodeksu Karnego w latach 2016-2019.
31. Liczba postanowień i postępowań prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Świeciu w związku z przemocą w rodzinie w latach 2016-2019.
32. Rodzaj środków karnych zastosowanych przez Sąd Rejonowy w Świeciu wobec sprawców przemocy w latach 2016-2019.
33. Ilość wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w latach 2016-2019.
34. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” oraz ilość złożonych zawiadomień w latach 2016-2019.
35. Ilość udzielonych porad w ramach interwencji kryzysowej w latach 2016-2017.
36. Ilość udzielonych porad w ramach interwencji kryzysowej w latach 2018-2019.
37. Ilość umieszczeń w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w latach 2016-2019.
38. Powody przyznania pomocy osobom i rodzinom przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu świeckiego w latach 2016-2017.
39. Powody przyznania pomocy osobom i rodzinom przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu świeckiego w latach 2018-2019.
40. Formy rodzinnej pieczy zastępczej.
41. Formy rodzinnej pieczy zastępczej.
42. Piecza zastępcza w Powiecie Świeckim w latach 2016 – 2019.
43. Dzieci, które trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej z gmin z terenu Powiatu Świeckiego.
44. Rodziny zastępcze w gminach Powiatu Świeckiego
45. Dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
46. Dzieci, które trafiły do instytucjonalnej pieczy zastępczej z gmin z terenu Powiatu Świeckiego.
47. Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Powiatem Świeckim.
48. Rodziny wymagające wsparcia.
49. Wsparcie koordynatora na dzień 31.12.2019 roku.
50. Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2016-2019.
51. Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2016 – 2019.
52. Liczba usamodzielnianych wychowanków korzystająca z poszczególnych form pomocy w latach 2016-2017.
53. Liczba usamodzielnianych wychowanków korzystająca z poszczególnych form pomocy w latach 2018-2019.
54. Liczba rodzin z terenu gminy przeżywające trudności w pełnieniu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

55. Asystenci rodzin.
56. Funkcjonowanie domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Świeckiego w latach 2016-2019.
57. Pomoc dla cudzoziemców posiadających statut uchodźcy lub ochrony uzupełniającej w latach 2016-2019.
58. Wypłata świadczeń pieniężnych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu dla osoby posiadającej Kartę Polaka w latach 2016-2019.

Spis wykresów

1. Liczba ludności powiatu świeckiego według struktury płci w latach 2016-2019
2. Udział ludności powiatu świeckiego według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2016-2019
3. Struktura ludności powiatu świeckiego w 2019 roku.
4. Liczba ludności w powiecie świeckim w latach 2016 - 2019 z podziałem na płeć.
5. Liczba ludności w powiecie świeckim zamieszkujących tereny wiejskie i miejskie w 2019 roku.
6. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2016-2019 w powiecie świeckim.
7. Stopa bezrobocia w powiecie świeckim na tle sytuacji w województwie kujawsko-pomorskim i kraju
w latach 2016-2019
8. Liczba bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.
9. Liczba osób poszukujących pracy w powiecie świeckim z uwzględnieniem płci w latach 2016-2019- stan na koniec roku.
10. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy zaktywizowanych przez PUP
w Świeciu w latach 2016-2019- stan na koniec roku.
11. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.
12. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 będących
w wieku do 25 roku życia z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.
13. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 będących
w wieku między 25 rokiem życia a 50 rokiem życia z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.
14. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 będących
w wieku powyżej 50 roku życia z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.
15. Liczba niepełnosprawnych osób poszukujących pracy w powiecie świeckim w latach 2016-2019
z uwzględnieniem płci- stan na koniec roku.
16. Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie świeckim w latach 2016-2019 z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności.

17. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w latach 2016-2019
18. Liczba składanych wniosków w ramach rehabilitacji społecznej w latach 2016-2019.
19. Ilość prowadzonych i zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” w latach 2016-2019.
20. Ilość porad ogółem oraz w związku z przemocą udzielonych w ramach interwencji kryzysowej w latach 2016-2019.
21. Ilość udzielonych porad w ramach interwencji kryzysowej w latach 2016-2019 przez poszczególnych specjalistów.
22. Ilość udzielonych porad w ramach interwencji kryzysowej w zakresie przemocy w latach 2016-2019 wg płci.
23. Najczęstsze powody przyznania pomocy osobom i rodzinom przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu świeckiego w latach 2016-2019.
24. Liczba dzieci w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2016-2019.
25. Dzieci przebywające w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej w latach 2016-2019.
26. Liczba dzieci, które trafiły z terenu Powiatu Świeckiego do pieczy rodzinnej i instytucjonalnej w latach 2016-2019.
27. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej wg wieku w latach 2016-2019.
28. Liczba dzieci z terenu Powiatu Świeckiego, które przebywały w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2016-2019.

Spis diagramów

1. Procentowy udział gmin w ogólnej powierzchni powiatu świeckiego.
2. Główne przyczyny problemów społecznych mieszkańców powodujące trudne warunki życia.
3. Najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży.
4. Najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do osób starszych..
5. Najczęściej dostrzegane negatywne zjawiska odnoszące się do rodzin.
6. Najczęściej dostrzegane problemy społeczne odnoszące się do osób niepełnosprawnych.
7. Najczęściej dostrzegane problemy społeczne odnoszące się do opiekunów osób niepełnosprawnych.
8. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym dzieci i młodzieży.
9. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym osób starszych.
10. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym rodziny.
11. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym osób niepełnosprawnych.
12. Działania, jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom występującym na terenie powiatu świeckiego, w obszarze dotyczącym opiekunów osób niepełnosprawnych.

Spis rysunków

1. Powiat świecki na tle województwa kujawsko- pomorskiego.
2. Gminy wchodzące w skład powiatu świeckiego.

Wykaz źródeł

Materiały uzyskano z:

- ⇒ Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu
- ⇒ Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Świeciu
- ⇒ Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Świeckiego
- ⇒ Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świeciu
- ⇒ Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu Powiatu Świeckiego
- ⇒ Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu
- ⇒ Komendy Powiatowej Policji w Świeciu
- ⇒ Prokuratury Rejonowej w Świeciu
- ⇒ Sądu Rejonowego w Świeciu